

Univerzita Karlova v Praze

Právnická fakulta

Katedra trestního práva

Evropský zatýkáací rozkaz

Diplomová práce

Petr Bratský

Vedoucí diplomové práce: Doc. JUDr. Mgr. Jiří Herczeg, Ph.D.

Datum vypracování: 29. listopadu 2011

estné prohlá-ení:

Prohlašuji, že jsem předkládanou diplomovou práci zpracoval samostatně.
Veškeré použité prameny a literatura byly řádně citovány a práce nebyla
využita k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze dne 29. listopadu 2011

í í í í í í í í í í í í ..

Petr Bratský

Pod kováni:

Tímto bych rád pod koval panu doc. JUDr. Mgr. Ji ímu Herczegovi, Ph.D.
za cenné rady a odborné vedení p í zpracování mé diplomové práce.

Obsah

Úvod	3
1. Vývoj mezinárodní justiční spolupráce ve věcech trestních.....	6
2. Extradice	9
2.1 Pojem extradice	9
2.2 Materiální extradice	10
2.3 Formální extradice	12
2.4 Evropská politická spolupráce a Schengenský systém.....	14
2.5 Spolupráce v rámci Evropské unie	17
2.5.1 Období po vstupu Maastrichtské smlouvy v platnost.....	17
2.5.2 Corpus Juris	18
2.5.3 Období po vstupu Amsterdamské smlouvy v platnost.....	19
2.5.4 Exkurz o Vídeňský akční plán a Závazky z Tampere	22
2.5.5 Smlouva z Nice a justiční spolupráce v trestních věcech po přijetí Lisabonské smlouvy.....	24
3. Rámcová rozhodnutí, legislativní akty této ústřední Evropské unie před přijetím Lisabonské smlouvy	26
3.1 Rámcová rozhodnutí dle čl. 34 odst. 2 písm. b) Smlouvy o EU	26
3.2 Nepřípustnost odkazu na rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie C-105/03 ve věci Maria Pupino	27
3.3 Vztah rámcových rozhodnutí a mezinárodních smluv	28
4. Rámcové rozhodnutí Rady ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi jednotlivými členskými státy (2002/584/JVV).....	31
4.1 Definice evropského zatýkacího rozkazu	31
4.2 Podmínky aplikace evropského zatýkacího rozkazu	34
4.2.1 Opuštěná zásada oboustranné trestnosti u vybraných kategorií trestných činů	34
4.2.2 Obligatorní a fakultativní důvody odmítnutí výkonu evropského zatýkacího rozkazu.....	37
4.2.3 Zásada speciality; Rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie ve věci Leymann and Pustovarov C-388/08	45
4.2.4 Přípustný styk a přítomnost justičních orgánů	47

4.3 Postup p edávání na základ evropského zatýkacího rozkazu.....	48
4.3.1 Doručení evropského zatýkacího rozkazu.....	48
4.3.2 Práva vyřádané osoby	49
4.3.3 Rozhodnutí o p edání	52
4.3.4 Soub h více řádostí.....	55
5. Implementace rámcového rozhodnutí o evropském zatýkacím rozkazu do právního řádu eské republiky.....	56
6. Právní úprava p edání v trestním řádu.....	59
6.1 P edání z eské republiky do jiného lenského státu Evropské unie.....	59
6.2 P edání z lenského státu Evropské unie do eské republiky	63
7. Transpozice rámcového rozhodnutí o evropském zatýkacím rozkazu p ed Ústavním soudem eské republiky.....	66
8. Transpozice rámcového rozhodnutí o evropském zatýkacím rozkazu p ed ústavními soudy vybraných lenských stát Evropské unie.....	71
8.1 Belgie	71
8.2 Polsko.....	73
8.3 N mecko	75
8.4 Kypr	78
9. Vyhodnocení praktického uplat ování evropského zatýkacího rozkazu v eské republice	80
Záv r.....	83
Seznam zkratek	85
Použitá literatura	87
Seznam p íloh:	96
P íloha: Formulá evropského zatýkacího rozkazu.....	96
Resumé	102
Abstrakt	104
Klí ová slova:.....	107

Úvod

Evropský zatýkací rozkaz bezpochyby představuje jeden ze zásadních milníků na poli mezinárodní justiční spolupráce v trestních věcech a stal se spolu se zásadou vzájemného uznávání velmi významným nástrojem pro vytvoření a realizaci společného prostoru svobod, bezpečnosti a práva v rámci Evropské unie. Zásadním způsobem nahrazuje mezi členskými státy Evropské unie tradiční extradiční řízení, které dříve bylo pro svůj přílišný formalismus a délku trvání kamenem úrazu při přeshraničném stíhání nejrozličnějších forem závažné trestné činnosti. Vytvoření Schengenského prostoru na základě tzv. Schengenských dohod s sebou sice přineslo postupné zrušení kontrol na hranicích členských států a zjednodušení volného pohybu osob, znamenalo však též rapidní nárůst mezinárodní trestné činnosti. Poté, co progresivnější opatření pro posílení a zrychlení justiční spolupráce v prostoru Evropské unie postupně vyústila v přijetí Rámcového rozhodnutí o evropském zatýkacím rozkazu, jenž zároveň zahájil novou éru v oblasti vydávání pachatelů trestných činů.

Přestože bylo Rámcové rozhodnutí o evropském zatýkacím rozkazu vypracováno v návaznosti na teroristické útoky v New Yorku a Washingtonu dne 11. září 2001, není na místě tvrdit, že obě tragické události byly jediným impulzem jeho přijetí. Evropský zatýkací rozkaz je výsledkem mnohaleté práce nejen v rámci jednotlivých orgánů Evropské unie, ale byl především předmětem diskuzí již v rámci Vídeňského akčního plánu vypracovaného na zasedání v Cardiffu v roce 1998 a později tzv. Závěry zasedání Evropské rady v Tampere v červnu 1999.

Při výběru tématu diplomové práce mě zaujal nejen fakt, že problematika evropského zatýkacího rozkazu zasahuje do více právních oblastí, především do práva unijního, ústavního a trestního, ale též jeho progresivní a inovativní prvky, jež se staly předmětem rozsáhlých diskuzí napříč členskými státy Evropské unie a vedly v mnoha případech k přezkumu ústavnosti implementačních předpisů. Pokud pronikneme hlouběji do daného tématu, vidíme si zároveň, že nová úprava procesu předání na základě evropského zatýkacího rozkazu musela čelit také kulturní diverzitě a historickým okolnostem v jednotlivých členských státech. Zásadním úskalím se stalo opuštění zásady oboustranné trestnosti u vybraných kategorií trestných činů. Názory na

trestnost určitých jednání se v evropském kontextu diametrálně liší a je nutné si uvědomit, že byly vytvářeny po mnoho let v odlišných kulturních podmínkách.

Cílem mé práce bude nastínit historický rámec mezinárodní justiční spolupráce v trestních věcech a vydávacího řízení, okolnosti přijetí evropského zatýkacího rozkazu, jeho charakteristiku a principy, na kterých je založen. Samozřejmě součástí je zdůraznění rozdílů oproti řízení o vydání, upozornění na nedostatky v právní úpravě na evropské i vnitrostátní úrovni, analýza transpozicích předpisů v České republice a celkové zhodnocení institutu evropského zatýkacího rozkazu v justiční praxi. Následným prvkem bude též shrnutí zásadních soudních rozhodnutí týkajících se evropského zatýkacího rozkazu.

V úvodních kapitolách se zaměřím na obecné vymezení mezinárodní justiční spolupráce ve věcech trestních a historický vývoj v oblasti extradičního řízení, které jsou nezbytné pro pochopení historických souvislostí dané materie. Následující části budou v novějším vývoji justiční spolupráce v Evropě. Oddíl o justiční spolupráci v rámci Evropské unie je systematicky rozdělen do pěti subkapitol mapujících snahu o vytvoření pružnějšího a efektivnějšího systému, jenž by nahradil dosavadní rigidní systém vydávacího řízení. V návaznosti na vývoj spolupráce v trestních věcech v Evropě zaměřím svou pozornost na rámcová rozhodnutí jako právních nástrojů v oblasti trestního práva Evropské unie, jejich charakteristiku, účinky a vztah k mezinárodním smlouvám v oblasti vydávání.

Stejně jako část této práce se vnuje rámcovému rozhodnutí o evropském zatýkacím rozkazu, definování evropského zatýkacího rozkazu, podmínkách jeho aplikace a zásadách předávacího řízení. Zároveň bude podrobně rozebrán postup předávání dle příslušných ustanovení rámcového rozhodnutí o evropském zatýkacím rozkazu a též podle příslušné vnitrostátní právní úpravy v České republice. Pozornost bude rovněž věnována některým problematickým oblastem předávacího řízení, názorům na jejich možné řešení v budoucnu a implementaci rámcového rozhodnutí o evropském zatýkacím rozkazu do právního řádu České republiky, je-li se neobejde bez komplikací. Z hlediska ústavního práva jsem se rozhodl v nově uvedených závěrečných kapitolách provést podrobnou analýzu a komparaci rozhodnutí ústavních soudů vybraných členských států týkajících se provedení evropského zatýkacího rozkazu do vnitrostátních právních řádů.

Rozbor nálezů Ústavního soudu České republiky vydaných ve vztahu k návrhu na zrušení prováděcí úpravy evropského zatýkacího rozkazu rovněž nebyl opomenut. Práce je zakončena zhodnocením praktické aplikace uplatnění institutu evropského zatýkacího rozkazu v České republice a uvedením doporučení, jejichž cílem je náprava nedostatků systému předávání nejen v rámci českého práva, ale též v oblasti práva unijního.

1. Vývoj mezinárodní justiční spolupráce ve vlnách trestních

Mezinárodní justiční spolupráce v trestních vlnách se v posledních desetiletích stala základem úspěšného boje s kriminalitou ve světě. Její posilování je nezbytným předpokladem především pro boj s organizovaným zločinem, jehož podoba se v současně globalizované společnosti neustále rozvíjí. Spolupráce samotná je upravena především normami mezinárodního práva ve formě dvoustranných a mnohostranných mezinárodních smluv. Mimo tuto oblast spoívá také úprava ve vnitrostátních právních předpisech jednotlivých států, které jsou k mezinárodním právním normám v poměru subsidiarity. Spolupráce států v oblasti trestního práva je založena na justiční pomoci a vzájemné spolupráci mezi justičními orgány jednotlivých zemí a zpravidla se uskutečňuje na základě určitých podnětů. Jménem příslušného státu vystupují jeho orgány, které tak zajišťují styk mezi oběma zeměmi.¹

Obecně se rozlišuje mezi stykem diplomatickým, konzulárním, meziministerským a právním. Diplomatický styk představuje vykonání diplomatického aktu dohládacího státu na ministerstvu zahraničních věcí dohládaného státu nebo právním aktem ministerstva zahraničních věcí dohládacího státu na diplomatickém zastoupení dohládaného státu. Styk konzulární je výjimečnou formou pomoci, kdy spolupráci mezi jednotlivými justičními orgány zprostředkuje sám konzul dohládacího státu. Těto výše zmíněná verze styku, styk meziministerský, probíhá prostřednictvím ministerstev spravedlnosti. Právní styk je uskutečňován bezprostředně mezi justičními orgány dohládaného i dohládacího státu.²

Provádění mezinárodní justiční spolupráce v České republice probíhá především cestou Nejvyššího státního zastupitelství v právním řízení trestním, Ministerstva spravedlnosti (řízení před soudem a extradice), právním stykem mezi justičními orgány (zejména mezi členskými státy Evropské unie) a výjimečně prostřednictvím orgánů

---

¹ Kloučková, S.; Fenyk, J., *Mezinárodní justiční spolupráce v trestních vlnách*. 2. aktual. a uprav. vyd. Praha: Linde, 2005. s. 44.

² Op. cit. s. 44-45.

ministerstev zahraničních v cí, zejména v případě neexistence pozitivní právní úpravy spolupráce ve věcech trestních.³

V České republice je vnitrostátní úprava mezinárodní justiční spolupráce ve věcech trestních upravena v hlavě XXV. trestního řádu⁴, kde jsou jednotlivé formy diferencovány následovně :

1. vydávání (§ 383-402)
2. zvláštní ustanovení pro předávání osob mezi členskými státy na Evropské unie na základě Evropského zatýkacího rozkazu (§ 403-422)
3. průvoz pro účely řízení v cizině (§ 423-424)
4. dohládkání (§ 425-446)
5. převzetí a předávání trestních věcí (§ 447-448)
6. výkon rozhodnutí ve vztahu k cizině (§ 449-460)
7. zvláštní ustanovení o uznávání a výkonu rozhodnutí o zajištění majetku nebo o dání trestního prostředku mezi členskými státy Evropské unie (§ 460a-460n)
8. zvláštní postup pro uznání a výkon rozhodnutí o peněžních sankcích a jiných peněžních plněních s členskými státy Evropské unie (§ 460o-460y)
9. uznání a výkon rozhodnutí ukládajících propadnutí nebo zabránění majetku, v cizině nebo jiných majetkových hodnot s jinými členskými státy Evropské unie (§ 460z-460zp).

Mimo to lze říci se pod pojem mezinárodní justiční spolupráce zahrnují i ty případy, v kterých jiné instituce, jimiž jsou například orgány práva hmotného, mezinárodního řízení, vztahy mezi mezinárodním a vnitrostátním právem i charakteristika mezinárodních smluv upravujících právní pomoc.⁵

V České i zahraniční odborné literatuře jsou na mezinárodní justiční spolupráci a její formy deklarovány rozdílné názory. Německý specialista B. S. Willebrand striktně rozlišuje mezi extradicí (*Auslieferung*) a ostatními formami právní pomoci, z čehož odvozuje oddělení úpravy vydávacího řízení od právní pomoci v jednotlivých úmlouvách Rady

³ Kloučková, S.; Fenyk, J., *Mezinárodní justiční spolupráce ve věcech trestních*. 2. aktual. a uprav. vyd. Praha: Linde, 2005. s. 45.

⁴ Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, ve znění pozdějších předpisů (dále jen TŘ).

⁵ Op. cit. s. 46.

Evropy, zatímco francouzský odborník D. Fontanaud rozděluje mezinárodní justiční spolupráci v trestních věcech na vzájemnou justiční pomoc a extradici, přičemž vzájemnou justiční pomoc definuje jako spolupráci mezi jedním státem dožadujícím (*Etat requis*) a státem dožadujícím (*Etat requérant*), jenž o tuto pomoc žádá a která pokrývá veškeré typy spolupráce mezi justičními systémy více států v trestně právní oblasti.⁶

---

⁶ Op. cit. s. 46-47.

2. Extradice

2.1 Pojem extradice

Extradice (vydávání) je jednou z nejstarších forem mezinárodní justice v spolupráci v trestních věcech. Podle něj, každý stát je povinen bu trestat nebo vydat (*aut dedere aut punire*) jednotlivce, který spáchal trestný čin a zdržuje se na jeho území, zastával ji již Hugo Grotius. Tato zásada platí dodnes a byla vložena nejen do mnoha mezinárodních smluv týkajících se extradice, ale také do národních právních předpisů mnoha států.

Vydání je akt spočívající v odevzdání osoby, je-li v jurisdikci státu, na jehož území se nachází (stát dohládaný), státu původnímu ji trestně stíhat a následně na ní vykonat uložený trest (stát dohládající). Podstatou extradice je vyloučit, aby pachatel určitého trestného činu unikl spravedlnosti tím, že opustí stát, na jehož území čin spáchal. Vydání pachatele cizímu státu též znamená z hlediska dohládaného státu vzdání se vlastní jurisdikce a oprávnění trestat pachatele trestných činů spáchaných na svém území. V případě, že se vydává pachatel trestného činu v právním řízení, řízení před soudem prvního stupně nebo v odvolacím řízení, jde o vydání k trestnímu stíhání. Pokud má být osoba vydána po právní moci odsuzujícího rozsudku, jedná se o vydání k výkonu trestu.⁷

Od 19. století tvoří extradice právo dva základní prvky. Prvním je nutnost zorganizovat právní spolupráci mezi jednotlivými státy. Druhým elementem je nutnost ochrany základních práv hledané osoby.⁸

Pramenem extradice jsou především mnohostranné a dvoustranné mezinárodní smlouvy, které obsahují závazek vydat pachatele trestných činů v těchto smlouvách specifikovaných. Neexistence pozitivní právní úpravy nemusí ale v některých případech nutně znamenat, že pachatel nemůže být dohládajícímu státu vydán. Takovým příkladem

---

⁷ Císarová, D.; Fenyk, J.; Givina, T. et al. *Trestní právo procesní* 5. vyd. Praha: ASPI, 2008. s. 756-757. Také Kloučková, S.; Fenyk, J., *Mezinárodní justice v trestních věcech*. 2. aktualiz. a uprav. vyd. Praha: Linde, 2005. s. 49-51.

⁸ Errera, Rodger. Extradice a lidská práva. *EMP*, 1998, . 7. s. 3.

jsou zemí kontinentální Evropy, kde je proces vydávání založen mimo jiné na mezinárodních zvyklostech. S tím souvisí také dle ústřední extradiční práva na materiální extradiční právo a formální extradiční právo. Materiálním extradičním právem se rozumí oboustranný projev v le dvou států, státu dožadujícího a dožadovaného, bez kterého by vydání nebylo možné uskutečnit. Formálním extradičním právem je zabezpečení samotného procesu vydání procesními opatřeními.⁹

2.2 Materiální extradiční právo

Materiální extradiční právo je založené na několika základních zásadách, jež jsou v mezinárodních úmluvách týkajících se extradice obsaženy. Tyto principy jsou zejména:

- zásada oboustranné trestnosti
- zásada nevydávání vlastních státních příslušníků
- zásada recipacity
- zásada speciality
- zásada nepřipustnosti vydání pro stanovený okruh trestných činů.¹⁰

Zásada oboustranné trestnosti spočívá v principu, že čin musí být v rozhodné době trestný a stíhatelný dle práva strany dožadující i dožadované, přičemž je nutné přihlídnout ke všem okolnostem zániku trestnosti, jako jsou například úmrtí obžalovaného nebo promlčení trestní odpovědnosti. Dalšími důvody pro odmítnutí extradice v tomto případě mohou také být například pravomocně rozhodnuté věci (*res iudicata*) jako projev obecného principu *ne bis in idem*, například věci zahájené v dožadovaném státě (*litispence*)¹¹ či amnestie.¹²

Další významnou zásadou extradičního práva je zásada nevydávání vlastních státních příslušníků. Toto pravidlo má dlouholetou tradici zejména v zemích

---

⁹ Císarová, D.; Fenyk, J.; Givna, T. et al. *Trestní právo procesní* 5. vyd. Praha: ASPI, 2008. s. 757. Také Kloučková, S.; Fenyk, J., *Mezinárodní justiční spolupráce v trestních věcech*. 2. aktual. a uprav. vyd. Praha: Linde, 2005. s. 51-52.

¹⁰ Op. cit. s. 757.

¹¹ Např. Evropská úmluva o vydávání, čl. 8 a 9.

¹² Např. Druhý dodatkový protokol k Evropské úmluvě o vydávání ze dne 17. 3. 1978 (sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 30/1997 Sb.).

kontinentální Evropy, kde obecně panovala nedvěra ve spravedlnost trestního řízení v cizím státě. Naproti tomu, v zemích anglosaského právního systému, je preferuje uplatnění principu teritoriality, je vydání vlastních státních občanů možné. Výše uvedená zásada se také promítla do čl. 6 Evropské úmluvy o vydávání (dále jen EÚV), jež je jednou z nejvýznamnějších mnohostranných úmluv přijatých v rámci Rady Evropy.¹³ V českém právu je tento princip vyjádřen v čl. 14 odst. 4 Listiny základních práv a svobod¹⁴, § 10 odst. 1 trestního zákoníku¹⁵ a § 393 písm. a) T.Ř.

Zásadou reciprocit se rozumí materiální vzájemnost, tj. státy ve vzájemných vztazích očekávají, že se druhý stát zachová v obdobných případech stejně. Princip spočívá na myšlence vzájemné rovnosti států a dle něj je nepřipustné, aby jeden stát pachatele druhému státu vydával a druhý nikoliv¹⁶. Ve vnitrostátních předpisech je tato zásada promítnuta například do ustanovení § 376 odst. 1 T.Ř.¹⁷

Zásada speciality vychází z principu, že dohládnutí stát smí vydanou osobu stíhat jen pro trestný čin, pro který byla vydána, pokud dohládnutí stát neudělil dodatečný souhlas se stíháním pro další trestné činy. Vztahuje se nejen na trestné činy, pro které bylo trestní stíhání odepřeno, ale i na trestné činy, pro které byla daná osoba stíhána, ale pro níž nebyla extradice řádně žádána z důvodu, že se nejedná o extradiční trestný čin. Pokud je osoba po provedení vydání stíhána pro nevyřádnutý trestný čin, jedná se o porušení smluvního závazku a vláda vydávajícího státu přislouží právo diplomatické intervence. V případě, že byla extradice již provedena a vyjde dodatečně najevo, že osoba spáchala další trestný čin před vydáním a současně se jedná o extradiční trestný čin, je třeba dodatečně žádat vydávající stát o souhlas se stíháním. Jako sporná otázka se v daném případě také jeví kvalifikace, resp. změna právní kvalifikace jednání vydané osoby, která se během postupu trestního řízení může změnit. Zde obecně platí zásada, že

---

¹³ Kloučková, S.; Fenyk, J., *Mezinárodní justiční spolupráce v trestních věcech*. 2. aktual. a uprav. vyd. Praha: Linde, 2005. s. 72-73.

¹⁴ Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen LZPS).

¹⁵ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen TZ).

¹⁶ Op. cit. s. 72.

¹⁷ „Není-li právní styk mezi českou republikou a dohládnutým státem upraven mezinárodní smlouvou, orgány jiné v trestním řízení české republiky vyhoví takové žádosti, poskytne-li dohládnutí stát záruku, že vyhoví obdobné žádosti orgánu české republiky.“

p ekvalifikace jednání je p ípustná, protože zákazem stíhat vydanou osobu pro jiný trestný čin se rozumí zákaz stíhat pro jiný skutek, nikoliv pro jinou právní kvalifikaci.¹⁸

Poslední uvedená zásada, zásada nepřípustnosti vydání pro stanovený okruh trestných činů, se týká jednání, která jsou obecně nazývána extradičními trestnými činy a jimž se připisuje závažný důsledek z hlediska trestního práva. Dříve byl v jednotlivých mezinárodních smlouvách okruh extradičních činů stanoven vyčerpávajícím výčtem (*enumeratio methoda*), později se pro nepřehlednost začala uplatňovat *metoda eliminatio*, která stanoví okruh trestných činů, pro které je extradice vyloučena. Jedná se zpravidla o trestné činy vojenské, politické a fiskální, jež jsou vázány jen ke konkrétním zájmům daného státu. Dle mezinárodní praxe lze do stejné skupiny zařadit i trestné činy tiskové, i přesto, že jsou obsaženy jen v těch kterých mezinárodních smlouvách.¹⁹

2.3 Formální extradiční právo

Formálním extradičním právem se nazývá oblast regulující procesní aspekty vydávání. V současné době se obecně rozlišuje mezi následujícími systémy vydávacího řízení:

- systém správní, ve kterém rozhodují pouze orgány státní správy;
- systém soudní, kde soud rozhoduje o splnění podmínek vydání a o vydání samotném, zatímco správní orgány pouze vykonávají rozhodnutí soudu;
- systém smíšený, v němž se kumuluje rozhodování soudu a orgánu státní správy tak, že soud rozhoduje o nepřípustnosti vydání na základě podmínek stanovených mezinárodní smlouvou nebo vnitrostátními předpisy a orgán státní správy rozhoduje o povolení vydání, přičemž rozhodl-li soud o nepřípustnosti vydání, zpravidla vydání nepovolí. Rozhodl-li soud o nepřípustnosti vydání, nemusí jej povolit;

---

¹⁸ Kloučková, S.; Fenyk, J., *Mezinárodní justiční spolupráce v trestních věcech*. 2. aktual. a uprav. vyd. Praha: Linde, 2005. s. 67-68.

¹⁹ Op. cit. s. 52-53, 65.

- systém zkráceného vydávacího řízení, kde odpadá rozhodování soudu a na návrh státního zástupce nebo jiného orgánu rozhoduje ministr spravedlnosti o povolení vydání, poté, co obviněný vysloví souhlas s vydáním.

V České republice se uplatují poslední dva popsané modely extradičního řízení.²⁰ Vydávací řízení je v rámci vnitrostátních předpisů upraveno § 383 až 402 T.č., který rozlišuje:

- a) řízení o vydání z ciziny (§ 383-390 T.č.)
- b) řízení o vydání z České republiky (§ 391-402 T.č.).

Prvním úkonem v řízení o vydání z ciziny je vydání zatýkacího rozkazu soudem (předsedou senátu nebo soudcem) za podmínky, že se zdráhá obviněný v cizině nebo pokud je zde o tom důvodné podezření. V právním řízení se tak děje na návrh státního zástupce. Zatykač je podkladem pro zadržení obviněného v zahraničí a musí obsahovat náležitosti, které stanoví § 384 odst. 2. Poté se zasílá Ministerstvu spravedlnosti spolu s tzv. extradičním titulem. Extradičním titulem se rozumí dokumenty obsahující, že obviněný trestně stíhán nebo byl odsouzen pro extradiční trestný čin. Ministerstvo spravedlnosti dále postupuje zatýkací rozkaz přes Policejní prezidium Národní ústřední Interpolu Praha, která zajišťuje vyhledání pátrání po dané osobě v cizině.²¹

Řízení o vydání z České republiky upravují ustanovení § 391 až 402 T.č. a dělí se na dvě stádia, fáze justičního řízení zahrnující předložení státního zástupce a rozhodování soudu o vydání a fázi administrativní, jež zahrnuje rozhodování ministra spravedlnosti o samotném povolení vydání. Smyslem předložení je zjistit, zda jsou zde podmínky pro vydání. Po skončení předložení podává státní zástupce krajskému soudu, v jehož obvodu byla osoba předložena nebo v jehož obvodu má pobyt, návrh na vydání rozhodnutí o přípustnosti vydání. Krajský soud po doručení daného návrhu rozhodne ve veřejném zasedání o přípustnosti vydání (§ 397 odst. 1 T.č.) a po

²⁰ Kloučková, S.; Fenyk, J., *Mezinárodní justiční spolupráce v trestních věcech*. 2. aktual. a uprav. vyd. Praha: Linde, 2005. s. 73-74.

²¹ Čísáková, D.; Fenyk, J.; Givna, T. et al. *Trestní právo procesní* 5. vyd. Praha: ASPI, 2008. s. 760-761. Také Kloučková, S.; Fenyk, J., *Mezinárodní justiční spolupráce v trestních věcech*. 2. aktual. a uprav. vyd. Praha: Linde, 2005. s. 75.

právní moci rozhodnutí p edseda senátu krajského soudu v c p edloflí Ministerstvu spravedlnosti. Pokud má ministr spravedlnosti pochybnosti o správnosti rozhodnutí krajského soudu, m fle v c p edloflit Nejvy—ímu soudu k p ezkoumání nejpozd ji do t í m síc ode dne, kdy byla v c Ministerstvu spravedlnosti p edloflena (§ 397 odst. 3 T). Samotné vydání poté povoluje ministr spravedlnosti. I p esto, fle soud rozhodl o p ípustnosti vydání, nemusí ministr vydání povolit (§ 399 odst. 1, 2 T).

Vnitrostátní právní úprava extradi ního ízení v eské republice také upravuje tzv. zjednodu—ené vydání neboli zkrácené vydávací ízení. V rámci zjednodu—eného vydání odpadá rozhodování soudu o vydání a státní zástupce p ímo p edloflí v c Ministerstvu spravedlnosti. Základní podmínkou je zde ud lení souhlasu osobou, o jejífl vydání jde, fle souhlasí se svým vydáním. Souhlas musí být dán p ed p edsedou senátu za ú asti obhájce a nelze vzít zp t. Velmi významnou roli zde hraje pou ovací povinnost soudu, kdy p edseda senátu musí p ed ud lením souhlasu osobu ádn pou it o významu ud lení takového souhlasu a o následcích s tím spojených.²²

2.4 Evropská politická spolupráce a Schengenský systém

Posílení justí ní spolupráce v trestních v cech mezi státy tehdej—ích Evropských spole enství se po alo rozvíjet jifl v sedmdesátých letech 20. století a bylo postupn zintenziv ováno v letech osmdesátých.²³ Nejprve se jednalo o spolupráci v policejní oblasti na neformální bázi p í potírání vybraných forem závaflné trestné innosti a bez vazby na evropské instituce. Po átky m fleme spat ovat v zaloflení tzv. Bernského klubu (*Club de Berne*) v roce 1971, který sdrufloval editele bezpe nostních slufleb lenských stát Spole enství s výjimkou ecka. Ú elem zaloflení Bernského klubu bylo e—ení otázek mezinárodního terorismu a —pionáfle.²⁴

D leflitým impulsem pro posílení spolupráce v trestních v cech v sedmdesátých letech v rámci Evropských spole enství byla také vlna terorismu v Evrop . Typickými

---

²² Císa ová, D.; Fenyk, J.; G ivna, T. et al. *Trestní právo procesní* 5. vyd. Praha: ASPI, 2008. s. 763; § 398 T .

²³ Polák, P.; Fenyk, J. Etiologie projev trestního práva v Evropské unii. *Acta Universitas Carolinae. Iuridica*. 2005, . 2, s. 15.

²⁴ Kmec, Ji í. *Evropské trestní právo: mechanismy europeizace trestního práva a vytvá ení skute ného evropského trestního práva*. 1. Vyd. Praha: C.H.Beck, 2006. s. 119.

příklady jsou radikalizace hnutí ETA ve Španělsku, zavraždění izraelských sportovců na olympiádě v Mnichově a útoky Frakce Rudé armády. Diskuze o posílení spolupráce v oblasti bezpečnosti pokračovaly v roce 1974 v Paříži a vyvrcholily na zasedání v témže roce později, kdy byla vytvořena skupina TREVI.²⁵ TREVI se skládala z pracovních skupin, jejichž úkolem byla výměna informací mezi zástupci vlád, policisty a bezpečnostními experty. Postupně se pravomoci jednotlivých pracovních skupin rozšiřovaly a v reakci na pozdější společenské změny byly vytvářeny skupiny nové. Význam setkání TREVI spočíval nejen ve výměně informací, ale též ve vytvoření základny pro sjednávání mezinárodních smluv. Jednotlivé skupiny se později staly součástí tzv. třetího pilíře Evropské Unie (dále jen EU), o kterém bude pojednáno později. Činnost TREVI se sice stala terčem kritiky pro údajnou netransparentnost, nicméně její význam na poli evropské politické spolupráce v trestně právní oblasti by neměl být opomenut.²⁶

V tomto období také započala praxe uzavírání smluv uzavřených v rámci evropské politické spolupráce.²⁷ Přesto význam těchto smluv byl minimální vzhledem k nezájmu členských států o ratifikaci. Velmi významným mezníkem v tomto období představovalo uzavření tzv. *Schengenských dohod*. Schengenskými dohodami se rozumí *Dohoda mezi vládami států Hospodářské unie Beneluxu, SRN a Francouzské republiky o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích ze dne 14. června 1985 (Schengenská dohoda)* a *Úmluva k provedení Dohody ze dne 14. června 1985 mezi vládami států Hospodářské unie Beneluxu, SRN a Francouzské republiky o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích (Schengenská prováděcí úmluva)*. Schengenské dohody znamenaly ve své podstatě postupné rušení kontroly na vnitřních hranicích v členských státech.²⁸ Jednotlivé dohody byly převodně mezinárodními smlouvami, jež stály mimo systém evropského práva. Zásadní změnu přinesl Protokol k Amsterdamské smlouvě, kterým byl Schengenský systém, tj. Schengenské dohody a akty vydané na jejich základě, inkorporován do právního řádu Evropské unie. Část

---

²⁵ TREVI se rozumí akronymem francouzského označení „terrorisme, radicalisme, extrémisme, et violence internationale“.

²⁶ Tomášek, Michal. et al. *Europeizace trestního práva*. 1. vyd. Praha: Linde, 2009. s. 29.

²⁷ Například Úmluva mezi členskými státy Evropských společenství o dvojím postihu z 25.5. 1987, Dohoda o aplikaci Úmluvy Rady Evropy o předávání odsouzených osob mezi členskými státy Evropských společenství z 25.5. 1987 a Úmluva mezi členskými státy Evropských společenství o výkonu cizozemských trestních rozsudků ze 13.11. 1991.

²⁸ Tomášek, Michal. et al. *Europeizace trestního práva*. 1. vyd. Praha: Linde, 2009. s. 30.

týkající se volného pohybu osob byla Protokolem za členění do Smlouvy o založení Evropského společenství (dále jen Smlouva o ES), (tzv. první pilíř), a zbývající část (policejní a justiční spolupráce v trestních věcech) se připojila do Smlouvy o Evropské Unii (dále jen Smlouva o EU). Samotný akt o členění Schengenského systému respektoval zvláštní pozici Dánska²⁹ a skutečnost, že Velká Británie a Irsko nejsou smluvními stranami Schengenských dohod.³⁰

Samotná Schengenská prováděcí úmluva (dále jen SPÚ) posílila policejní spolupráci, výměnu informací mezi policejními orgány a vytvořila Schengenský informační systém (dále jen SIS), který se stal velmi důležitou informační databází policejních orgánů. SPÚ také doplnila ustanovení Evropské úmluvy o vydávání z roku 1957, Evropské úmluvy o vzájemné pomoci ve věcech trestních z roku 1959 a Úmluvy Rady Evropy o předávání odsouzených osob z roku 1983. Podstatným bylo zavedení přímého styku mezi justičními orgány a jednoznačné zakotvení principu *ne bis in idem* ve vztahu k cizozemským rozhodnutím.³¹ Čl. 54 SPÚ stanoví, že osoba, která byla pravomocně odsouzena jednou smluvní stranou, nesmí být pro tentýž čin stíhána druhou stranou smlouvy za předpokladu, že v případě odsouzení již byla vykonána nebo je právem vykonávána sankce, nebo dle právních předpisů smluvní strany, ve které byl rozsudek vynesen, již nemůže být vykonána. Čl. 55 SPÚ dále stanoví výjimky z důvodu principu teritoriality (jestliže byl čin spáchán zcela nebo zčásti na území daného státu, to neplatí, pokud byl čin spáchán částečně na území smluvní strany, která rozsudek vynesla) a principu ochrany (jestliže čin, na který se rozsudek vynesený v zahraničí vztahuje, byl namířen proti bezpečnosti daného státu nebo jiným stejně důležitým zájmům). Pro praktickou aplikaci principu *ne bis in idem* je zásadní rozsudek Soudního dvora Evropské unie (dále jen SD EU) ve spojených věcech C-187/01 a C-385/01 Gözutok a Brügge, ve kterém SD EU stanovil, že za rozhodnutí, kterým je trestní stíhání pravomocně skončeno, se považuje i rozhodnutí státního zástupce přijaté

---

²⁹ Po odmítnutí Maastrichtské smlouvy o Evropské unii v lidovém hlasování z března 1992 (49,3 % pro a 50,7 % proti) byly vymezeny hranice dánské úasti v EU. Tato dánská specifika (neúčast na společné obraně, společné měně a společném obchodování, zachování suverenity v právní a policejní oblasti) jsou zakotvena v dohodě z Edinburghu (prosinec 1992) a byla odsouhlasena národním referendem 18. 5. 1993. Dostupný z WWW: <http://www.euroskop.cz/510/sekce/dansko-v-evropske-unii/>.

³⁰ Polák, P.; Fenyk, J. Etiologie projevu trestního práva v Evropské unii. *Acta Universitatis Carolinae. Iuridica*. 2005, . 2, s. 16.

³¹ Čl. 53 a Kapitola 3, čl. 54-58 SPÚ. Dostupný z WWW: www.mvcr.cz/SCRIPT/ViewFile.aspx?docid=21438623.

bez zásahu soudu, je-li nemá formu rozsudku. V daném případě se jednalo o narovnání navržené nizozemským státním zástupcem, tzv. *stransactie*. SD EU dále uvedl, že omezení čl. 54 SPU pouze na rozhodnutí, jimiž se končí trestní stíhání, přijatá soudem nebo mající formu rozsudku, by vedlo k tomu, že by zásada *ne bis in idem* svádila pouze obviněným, kteří spáchali trestné činy, pro něž vzhledem k jejich závažnosti nepřipadá v úvahu zpětné zjednodušení.³²

Pokud bychom shrnuli přínos Schengenských dohod a navazující schengenské spolupráce, je nutné konstatovat, že se staly zásadním mezníkem evropské justiční spolupráce v trestních věcech. Staly se jedním ze základních kamenů nových forem kooperace a trestněprávních institutů v rámci unijního práva i přesto, že v dané době hlavní úlohu v oblasti trestního práva stále hrála vnitrostátní právní úprava.

2.5 Spolupráce v rámci Evropské unie

2.5.1 Období po vstupu Maastrichtské smlouvy v platnost

Historickým předlohem v oblasti justiční spolupráce v trestních věcech mezi členskými státy Evropských společenství bylo přijetí tzv. *Maastrichtské smlouvy* dne 7. února 1992 (*Smlouva o EU*), která vstoupila v platnost 1. listopadu 1993. Maastrichtská smlouva založila Evropskou unii a vytvořila tzv. *čtveřpilí EU*, tj. policejní a justiční spolupráce v trestních věcech. *Čtveřpilí* je upraven v Hlavě VI. Maastrichtské smlouvy a mimo jiné definuje oblasti společného zájmu, do nichž patří justiční spolupráce v trestních věcech, celní a policejní spolupráce. Cílem definování oblastí společného zájmu bylo dosažení volného pohybu osob za souasně kompenzace bezpečnostních rizik z toho vyplývajících.³³ Důležitým přínosem je také definování právních nástrojů *čtveřpilí*. Přestože právní nástroje doznaly změny s pozdějším přijetím Amsterdamské smlouvy, v jejich definování máme spatřovat krok k posílení vzájemné spolupráce členských států EU v této oblasti. Právními nástroji *čtveřpilí* dle Maastrichtské smlouvy jsou:

---

³² Rozhodnutí Soudního dvora Evropské Unie ve spojených věcech C-187/01 a C-385/01, *Gözütok a Brügger*, bod 38 a 40. Dostupný z WWW: <http://eur-lex.europa.eu/Notice.do?mode=dbl&lang=en&lng1=en,cs&lng2=cs,da,de,el,en,es,et,fi,fr,hu,it,lt,lv,mt,nl,pl,pt,sk,sl,sv,&val=277837:cs&page=1&hwords=>>.

³³ Tomáček, Michal. et al. *Europeizace trestního práva*. 1. vyd. Praha: Linde, 2009. s. 32.

- a) Společné postoje
- b) Společné postupy³⁴
- c) Úmluvy
- d) Opatření k uskutečnění společného postupu
- e) Opatření k provedení úmluv.

Názory na právní závaznost společných postojů a společných postupů se v odborné literatuře liší. Dle některých expertů jsou právně závazné, další skupina odborníků se kloní k názoru, že jejich právní závaznost závisí na obsahu každého dokumentu. Objevila se také teorie, že jsou akty mezivládní povahy nemající právní závaznost a že se nijak neliší od aktů přijímaných bez formálního postupu. Další z právních nástrojů, úmluvy, reprezentovaly klasické mezinárodní smlouvy, od kterých se pouze odlišovaly možností výslovně stanovit, že Evropský soudní dvůr má pravomoc vykládat jejich jednotlivá ustanovení. Za negativní stránku úmluv bychom mohli považovat délku ratifikačního procesu v jednotlivých členských státech a celkovou neochotu států úmluvy ratifikovat.³⁵

V tomto období, i přesto, že se právní povaha a účinnost jednotlivých právních nástrojů teprve rozvíjeli, byla přijata řada společných akcí a úmluv. V oblasti extradice je třeba zmínit *Úmluvu o zjednodušeném vydávacím řízení mezi státy Evropské unie ze dne 10. března 1995* a *Úmluvu o vydávání mezi členskými státy Evropské unie ze dne 27. září 1996*, jejichž cílem bylo doplnit ustanovení EÚV. Tyto úmluvy nikdy nevstoupily v platnost a jejich úprava byla nahrazena rámcovým rozhodnutím o evropském zatýkacím rozkazu, o kterém bude pojednáno v následujících kapitolách.³⁶

2.5.2 Corpus Juris

Na cestě k přijetí rámcového rozhodnutí o evropském zatýkacím rozkazu byl důležitým milníkem projekt Corpus Juris z roku 1997. Jednalo se o návrh

³⁴ Někdy se ukládá také jako společné akce.

³⁵ Polák, P.; Fenyk, J. Etiologie projevů trestního práva v Evropské unii. *Acta Universitatis Carolinae. Iuridica*. 2005, . 2, s. 19-21.

³⁶ Kloučková, S. Evropský zatýkací rozkaz. *Státní zastupitelství*. 2004, . 1, str. 2.

trestn právního kodexu zahrnujícího hmotn právní i procesn právní aspekty v oblasti ochrany finan ních zájm ES. Impulsem k vypracování byl pořadavek Evropské komise a Evropského parlamentu posílit ochranu finan ních prost edk ES a následná innost pracovní skupiny pod vedením sorbonnské profesorky Mireille Delmas-Marty. Corpus Juris se pokusil definovat skupinu osmi skutkových podstat trestných in sm ujících proti finan ním zájm m ES a zároveň se zabýval základy trestní odpov dnosti. ást procesní obsahuje zásadu evropské teritoriality, tj. vytvo ení jednotného evropského prostoru pro výkon jurisdikce.³⁷ Samotné napln ní zásady evropské teritoriality je třeba realizovat prost ednictvím z ízení ú adu evropského ve ejného flalobce. Evropský ve ejný flalobce (*European Public Prosecutor*) má být vybaven stejnými pravomocemi ve v-ech lenských státech a má fungovat jako decentralizovaný orgán se sídlem v Bruselu, v sou innosti s jednotlivými vnitrostátními flalobci. M l by být orgánem odpov dným za trestní stíhání, vy-et ování, podání obflaloby, zastupování obflaloby v hlavním lí ení a výkon rozsudk v p ípad trestných in spáchaných proti finan ním zájm m ES, p í emfl zastupování ve ejné flaloby by probíhalo p ed národními soudy, nikoliv p ed Soudním dvorem EU.

B hem let 1998-1999 byl projekt p epracován a vznikla tak nová verze Corpus Juris 2000. Nová studie byla i p es svoji teoretickou stránku velmi progresivní a polofila základy nových institut , jako nap íklad jifl zmín ný evropský ve ejný flalobce i námi analyzovaný evropský zatýkací rozkaz.³⁸

2.5.3 Období po vstupu Amsterdamské smlouvy v platnost

Amsterdamská smlouva podepsaná dne 17. ervence 1997, která vstoupila v platnost 1. kv tna 1999, p edstavuje jeden z nejvýznamn j-ích mezník ve spolupráci v oblasti trestního práva. Její význam primárn spo ívá v zakotvení nového cíle Evropské unie, tj. zachování a rozvíjení Unie jako prostoru svobody, bezpe nosti a práva, v n mfl je volný pohyb osob zaji- ován náleflitými opat eními, týkajícími se kontroly na vn j-ích hranicích, p ist hovalectví, práva azylu a prevence a potírání

---

³⁷ Kmec, Ji í. *Evropské trestní právo: mechanismy europeizace trestního práva a vytvá ení skute ného evropského trestního práva*. 1. Vyd. Praha: C.H.Beck, 2006. s. 165-166.

³⁸ Polák, P.; Fenyk, J. Etiologie projev trestního práva v Evropské unii. *Acta Universitatis Carolinae. Iuridica*. 2005, . 2, s. 25-27.

zloinnosti.³⁹ Dle této směrnice oproti Smlouvě o EU v maastrichtském znění představuje skutečnost, že oblasti e-íci volný pohyb osob byly přesunuty z této do prvního pilíře, tudíž oblast této pilíře dosáhla zúžení na oblast policejní a justiční spolupráce v trestních věcech. Dalším krokem byla nová formulace hlavního cíle spolupráce v rámci této pilíře v čl. 29 Smlouvy o EU. Tímto cílem je poskytovat občanům EU v prostoru svobody, bezpečnosti a práva vysokou úroveň ochrany tím, že rozvíjí společný postup členských států v oblasti policejní a justiční spolupráce v trestních věcech.⁴⁰ Tohoto cíle se má dle čl. 29 dosáhnout předcházením a potíráním organizované i neorganizované kriminality v demonstrativně vytyčených oblastech, například terorismu, obchodu s drogami, korupcí i podvodu. Předcházení a potírání organizovaného a neorganizovaného zločinu se má uskutečnit prostřednictvím:

- ufrlí spolupráce policejních, celních a jiných příslušných orgánů v členských státech jako přímou, tak prostřednictvím Evropské unie
- ufrlí spolupráce justičních a jiných příslušných orgánů členských států
- harmonizace předpisů trestního práva v členských státech, je-li toho zapotřebí.

V rámci amsterdamské smlouvy také došlo k velmi progresivnímu vývoji v oblasti právních aktů v oblasti této pilíře, které byly s určitými výjimkami přijímány Radou jednomyslně. Jedná se o následující nástroje:

- Společné postupy dle čl. 34 odst. 2 písm. a)
- Rámcová rozhodnutí dle čl. 34 odst. 2 písm. b)
- Rozhodnutí dle čl. 34 odst. 2 písm. c)
- Úmluvy dle čl. 34 odst. 2 písm. d)
- Opatření, která jsou nezbytná k provedení rozhodnutí dle čl. 34 odst. 2 písm. c) a která Rada přijímá kvalifikovanou většinou
- Opatření k provedení úmluv podle čl. 34 odst. 2 písm. d), která přijímá Rada dvoutřetinovou většinou hlasů smluvních stran.

---

³⁹ čl. 2 Smlouvy o EU v amsterdamském znění; Amsterdamská smlouva pozměňující Smlouvu o Evropské unii, smlouvy o založení Evropských společenství a na které související akty, podepsané dne 17.7. 1997. Platnost od 1.5. 1999. Úř. věst. C 340 ze dne 10. listopadu 1997.

⁴⁰ čl. 29 Smlouvy o EU v amsterdamském znění.

Z právních instrumentů upravených Maastrichtskou smlouvou se staly zachovány společné postoj a úmlvy. Namísto společných akcí a společných postupů nastoupily dva nové nástroje, rámcová rozhodnutí a rozhodnutí. Rámcová rozhodnutí dle čl. 34 odst. 2 písm. b) jsou přijímána za účelem sblížení zákonů a jiných právních předpisů členských států. Jsou pro členské státy závazná co do výsledku, jehož má být dosaženo, přičemž volba forem a prostředků je ponechána každému státu. Závaznost cíle a volnost ponechanou členským státům ohledně prostředků k dosažení se podobají smlouvám, je však u nich výslovně vyloučena právní úprava. Cílem tohoto ustanovení bylo zabránit SD EU, aby jejich bezprostřední úprava podložila svoji judikaturou, jako tomu bylo v případě smlouv.⁴¹ Rozhodnutí jsou přijímána za jakýmkoliv účelem v souladu s hlavou VI. Smlouvy o EU s výjimkou sblížení právních předpisů členských států. Nemají právní úprava a jsou závazná. Právní charakteristika úmlv se stala od Maastrichtské smlouvy bez změny.⁴²

Dle této oblasti, ve které došlo ke změně, byla také úprava pravomocí orgánů EU. Ústřední postavení Rady se s přijetím amsterdamské smlouvy změnilo. Komise získala v oblasti policejní a justiční spolupráce ve věcech trestních iniciativní pravomoc a Evropský parlament získal v této oblasti konzultativní pravomoc během procesu přijímání rámcových rozhodnutí, rozhodnutí a úmlv. K největšímu posílení pravomocí bezpochyby došlo u SD EU, kterému byly svěřeny pravomoci přezkoumání legality rámcových rozhodnutí a rozhodnutí na základě žalob podaných Komisí nebo členským státem, rozhodování mezi členskými státy o výklad nebo použití právních aktů dle čl. 34 odst. 2 Smlouvy o EU a rozhodování sporů mezi Komisí a členskými státy o výklad a použití úmlv dle čl. 34 odst. 2 písm. d). Výše uvedené pravomoci jsou obligatorního charakteru. Fakultativní pravomoci SD EU na základě Amsterdamské smlouvy spočívaly v rozhodování o právních otázkách týkajících se platnosti a výkladu rámcových rozhodnutí a rozhodnutí, výkladu úmlv a platnosti a výkladu opatření k jejich provedení. Tyto fakultativní pravomoci SD EU mohl každý členský stát uznat ve výslovném prohlášení učiněném při podpisu Amsterdamské smlouvy nebo kdykoliv

---

⁴¹ Kmec, Jiří. *Evropské trestní právo: mechanismy europeizace trestního práva a vytváření skutečného evropského trestního práva*. 1. vyd. Praha: C.H.Beck, 2006. s. 123.

⁴² Polák, P. *Rámcová rozhodnutí a zásada vzájemného uznávání rozhodnutí v trestních věcech*. 1. vyd. Praha: LexisNexis CZ s.r.o., 2007. s. 25-26.

později. Pokud členský stát pravomoc SD EU neuzná, stále může být hem řízení uplatnit svá stanoviska nebo podmínky.⁴³

Jak již bylo referováno v předchozí kapitole týkající se Schengenského systému, zásadním krokem bylo též začlenění Schengenského systému do rámce EU. Část týkající se volného pohybu osob byla začleněna do Smlouvy o ES (první pilíř) a zbývající část, policejní a justiční spolupráce ve věcech trestních, byla inkorporována do Smlouvy o EU.

2.5.4 Exkurz o Vídeňském akčním plánu a Závěry z Tampere

Vídeňský akční plán byl vypracován na základě výzvy Evropské rady adresované Radě a Komisi na zasedání v Cardiffu v červnu 1998. Cílem bylo předložení návrhu o nejlepších způsobech provádění ustanovení Amsterdamské smlouvy týkajících se vytvoření prostoru svobody, bezpečnosti a práva. Akční plán ve svém odst. 5 stanoví, že všechny tyto pojmy jsou navzájem propojeny a že pojem svobody by ztratil smysl, pokud by jí nebylo možno využít v bezpečném prostředí založeném na systému práva, kterému všichni občané EU a rezidenti mohou dýchat.⁴⁴ Rada také zmínila nezbytnost zlepšení a posílení soudní spolupráce v trestních věcech mezi členskými státy a s třetími zeměmi, a že kurýtním projevem trestního jednání by mělo být postupováno jednotně na celém území EU. Tímto projevem přeshraničního trestního jednání se rozumí například terorismus, korupce, obchod s lidmi a organizovaný zločin. Dále je třeba dle tohoto plánu zkoumat možnosti zlepšení koordinace stíhání, spolu s tím na dodržování základních práv jednotlivce.⁴⁵

Vídeňský akční plán byl brzy jako takový dokonán závěry summitu Evropské rady v Tampere v číjnu 1999. Závěry se skládají z 5 částí, přičemž nejvýznamnějším ustanovením pro vývoj evropského zatýkácího rozkazu je čl. 35 části B, v němž byl vysloven názor, že vydávací řízení mezi členskými státy EU by mělo být nahrazeno předáním v souladu s článkem 6 Smlouvy o EU. Závěry také podpořily myšlenku

⁴³ Polák, P. *Rámcová rozhodnutí a zásada vzájemného uznávání rozhodnutí v trestních věcech*. 1. vyd. Praha: LexisNexis CZ s.r.o., 2007. s. 26-27.

⁴⁴ Dostupný z WWW: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31999Y0123%2801%29:EN:HTML>.

⁴⁵ čl. 17 a 18 Akčního plánu.

vzniku evropského útvaru justiční spolupráce, Eurojustu.⁴⁶ Eurojust byl později zřízen Rozhodnutím Rady o zřízení Eurojustu za účelem posílení boje proti závažné trestné činnosti (dále jen Rozhodnutí) dne 28. února 2002. Jedná se o orgán Evropské unie sídlící v Haagu, mající právní subjektivitu, který slouží ke zlepšení justiční spolupráce mezi členskými státy v oblasti závažné přeshraniční kriminality. Tvorbou jeho kolegium složeného z národních soudců a administrativních pracovníků. Národním soudcem může být podle čl. 2 odst. 1 Rozhodnutí státní zástupce, soudce i policejní důstojník s rovnocennými pravomocemi. Českou republiku v Eurojustu zastupuje státní zástupce činný u Nejvyššího státního zastupitelství.⁴⁷ Úkolem národního soudce je podle čl. 19 pokynu obecné povahy Nejvyššího státního zástupce ze dne 21. ledna 2011 o mezinárodní justiční spolupráci v trestních věcech (dále jen Pokyn obecné povahy NSZ) napomáhat vyřizování složitých případů ohledně trestné činnosti týkající se dvou a více členských států EU. Jedná-li Eurojust prostřednictvím národních soudců, může podle čl. 6 Rozhodnutí požádat příslušné orgány členských států, aby zvaly například sestavení společného vyšetřovacího týmu i zahájení stíhání určitých činů.⁴⁸

Vývoj výše uvedeného institutu předání mezi členskými státy a samotného evropského zatýkáckého rozkazu uspěl díky teroristické útoky ze dne 11. září 2001, kdy si političtí představitelé jednotlivých členských států uvědomili, že vydávací postupy jim neodpovídají stávajícímu stupni evropské integrace a že by mohly být nahrazeny instrumentem umožňujícím přímé předání osob mezi justičními orgány navzájem. Dne 19. září 2001 Evropská komise předložila návrh rámcového rozhodnutí o evropském zatýkáckém rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy a o dva dny později Evropská rada na svém mimořádném zasedání nařídila Radě, aby vypracovala návrh tohoto rámcového rozhodnutí nejpozději do 6.-7. prosince 2001. Proces vyústil po konzultacích v Evropském parlamentu ve schválení návrhu Rady bez pozměňovacích návrhů dne 6. února následujícího roku a v jeho přijetí Radou dne 13. června 2002 jako

---

⁴⁶ Polák, P. *Rámcová rozhodnutí a zásada vzájemného uznávání rozhodnutí v trestních věcech*. 1. vyd. Praha: LexisNexis CZ s.r.o., 2007. s. 30.

⁴⁷ Ministrem spravedlnosti byl k Eurojustu přidělen dne 1. února 2011 Mgr. Lukáš Starý. Zástupkyní národního soudce je JUDr. Anna Richterová. Dostupný z WWW: <http://portal.justice.cz/nsz/hlavni.aspx?j=39&o=29&k=2704&d=18993>.

⁴⁸ Zeman, P. Eurojust-evropská instituce pro justiční spolupráci. *Acta Universitatis Carolinae. Iuridica*. 2005, . 2, s. 75, 77, 81.

Rámcového rozhodnutí Rady o evropském zatýkacím rozkazu a postupech p edávání mezi jednotlivými členskými státy (2002/584/JVV)^{49,50}.

2.5.5 Smlouva z Nice a justiční spolupráce v trestních věcech po přijetí Lisabonské smlouvy

Smlouva z Nice, podepsaná dne 26. února 2001 nepatřila do oblasti justiční spolupráce v trestních věcech zásadní změnou. Přelomem se stala až ratifikace Lisabonské smlouvy⁵¹ členskými státy dne 3. listopadu 2009 a její následný vstup v platnost 1. prosince 2009. Primární právo EU tedy dnes tvoří Smlouva o EU a Smlouva o fungování Evropské unie (dále jen SFEU).⁵² Lisabonská smlouva podstatně změnila strukturu Evropské unie tím, že změnila dosavadní třípilovou strukturu a nadala Evropskou unii právní subjektivitou. Justiční spolupráce v trestních věcech a policejní spolupráce byly nově zařazeny do kapitol 4 a 5 hlavy IV s názvem „Prostor svobody, bezpečnosti a práva“. Tato oblast je dnes jednou z oblastí sdílených pravomocí Unie a členských států dle čl. 1. 2c odst. 2 písm. j) SFEU. Z hlediska jednotlivých právních aktů zůstaly zachovány nařízení, směrnice, rozhodnutí, doporučení a stanoviska, tudíž již nebude v oblasti justiční spolupráce ve věcech trestních docházet k přijímání rámcových rozhodnutí, o kterých bude pojednáno v následujících odstavcích. Účinky právních aktů v oblasti trestního práva přitom zůstávají zachovány do jejich nahrazení akty přijatými na základě Lisabonské smlouvy. K vývoji také došlo v oblasti jurisdikce Soudního dvora EU, který má v oblasti prostoru svobody, bezpečnosti a práva plnou jurisdikci. Naopak pokud jde o akty přijaté před vstupem Lisabonské smlouvy, pamatuje Protokol o přechodných ustanoveních připojený k Lisabonské smlouvě, který stanoví, že v rámci aktů hlavy VI Smlouvy o EU pravomoci Soudního dvora EU zůstávají stejné, tj. vycházejí z předvodního znění Smlouvy o EU a nepoužívají se na pravomoc Komise dle čl. 258 SFEU. Použitelnost tohoto opatření končí dle čl. 10 odst.

---

⁴⁹ Dále jen Rámcové rozhodnutí.

⁵⁰ Blekxtoon, R.; Van Ballegooij, W. et al. *Handbook on the European Arrest Warrant*. The Hague: T.M.C. ASSER PRESS, 2005, s. 33-34.

⁵¹ Lisabonská smlouva ze dne 13. prosince 2007 pozměňující smlouvu o EU a Smlouvu o založení Evropského společenství, vyhlášená pod č. 111/2009 Sb. m. s.

⁵² Smlouva o fungování Evropské unie nahrazuje název Smlouvy o založení Evropského společenství.

3 Protokolu o p echodných ustanoveních 5 let po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost.⁵³

---

⁵³ Tomášek, Michal. et al. *Europeizace trestního práva*. 1. vyd. Praha: Linde, 2009. s. 48-49.

3. Rámcová rozhodnutí, legislativní akty a etího pilí e Evropské unie p ed p íjetím Lisabonské smlouvy

3.1 Rámcová rozhodnutí dle l. 34 odst. 2 písm. b) Smlouvy o EU

Jak již bylo nastíněno v kapitole týkající se období po vstupu Amsterdamské smlouvy v platnost, rámcová rozhodnutí jsou jedním z právních nástrojů, které byly zavedeny Amsterdamskou smlouvou v oblasti tzv. etího pilí e, tj. v oblasti policejní a justiční spolupráce v trestních věcech. Dle l. 34 odst. 2 písm. b) Smlouvy o EU jsou rámcová rozhodnutí právními akty přijímané jednomyslně Radou na základě iniciativy Komise nebo členského státu za účelem sblížení zákonů a jiných předpisů členských států. Jsou závazná pro členské státy co do výsledku, jehož má být dosaženo a volba forem a prostředků se ponechává vnitrostátním orgánům. Přímý účinek rámcového rozhodnutí, tj. fyzické a právnické osoby se mohou před soudy přímo dovolávat svých práv plynoucích z ustanovení rámcového rozhodnutí, je daným ustanovením výslovně vyloučeno. Vyloučení bezprostředního účinku bylo zamýšleno jako kompromis vůči členským státům, které se obávaly zásahů Unie do vlastní trestní právní svrchovanosti.⁵⁴ V odborné literatuře se také hovoří o vyloučení přímého účinku rámcových rozhodnutí jako o vyloučení možnosti vzniku práv a povinností osobám, pokud by nebyla rámcová rozhodnutí transponována do právního řádu členského státu a tudíž vyloučení následné možnosti domáhat se z tohoto důvodu náhrady škody, jako tomu je u směrnic.⁵⁵ Přestože zjevně nelze zabránit SD EU, aby přímý účinek založila svou judikaturou, byl naplněn, soudcovskému aktivismu SD EU nebylo zdaleka zabráněno v případě tzv. nepřímého účinku rámcových rozhodnutí.

Jurisdikce SD EU byla v případě rámcových rozhodnutí, jak již bylo referováno v předchozích odstavcích, omezena pouze na přezkoumání jejich souladu s právem a na rozhodování o předběžných otázkách týkajících se jejich výkladu a platnosti. Řízení o

⁵⁴ Zemánek, J.; Eurokonformní výklad rámcového rozhodnutí-povinnost nebo nepřipustný soudcovský aktivismus? *EMP/Jurisprudence*. 2005, . 8, s. 37-38.

⁵⁵ Srov. rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie ve spojených věcech C-6/90 a C-9/90 *Andrea Francovich a Danilo Bonifaci a jiní v. Itálie*. Dostupný z WWW: <http://eur-lex.europa.eu/Notice.do?val=176856:cs&lang=en&list=176856:cs,176745:cs,165618:cs,&pos=1&page=1&nbl=3&pgs=10&hwords=&checktext=checkbox&visu=#texte>.

porušení smlouvy, jímž by se celilo nesprávné transpozici rámcových rozhodnutí i neochot členského státu je implementovat do pravomocí SD EU, zahrnuto nebylo. Omezení jurisdikce SD EU Amsterdamskou smlouvou v případě právních nástrojů tohoto pilíře vedlo dle mého názoru k oslabení efektivity rámcových rozhodnutí a mohlo zapříčinit neochotu členských států je úplně uplatňovat. V době, kdy byla evropská společnost konfrontována nárstem nových forem mezinárodního zločinu a novou vlnou terorismu, se SD EU rozhodl nečkat příliš dlouho. Přelomovým rozhodnutím, kterým bylo dosaženo zefektivnění právních aktů tohoto pilíře, konkrétně rámcových rozhodnutí, byl rozsudek SD EU ze dne 16. března 2005 ve věci C-105/03 *Maria Pupino*.

3.2 Nepřípustnost ústřední úlohy rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie C-105/03 ve věci Maria Pupino

Rozhodnutí SD EU ve věci *Maria Pupino* se stalo přelomovým rozsudkem nejen z hlediska právních ústředních rámcových rozhodnutí, ale též z pohledu posílení spolupráce mezi členskými státy v oblasti tohoto pilíře. V daném případě SD EU dovedl, že národní soud musí vzít v úvahu všechna relevantní pravidla vnitrostátního práva a vyložit je, nakolik je to možné, ve světle textu rámcového rozhodnutí, za účelem dosažení cílů v něm uvedených.⁵⁶ Zformuloval tak doktrínu tzv. nepřípustnosti ústřední úlohy, jako tomu bylo v případě směrnic v oblasti prvního (komunitárního) pilíře.⁵⁷ SD EU zároveň stanovil meze pro konformní výklad vnitrostátních předpisů ustanoveními rámcového rozhodnutí jeho omezením obecnými zásadami právními, konkrétně zásadou retroaktivity a zásadou právní jistoty. Dále deklaroval, že zásada konformního výkladu nemůže sloužit jako základ pro výklad vnitrostátního práva *contra legem* a že vnitrostátní soud musí vzít při posuzování v úvahu celý vnitrostátní právní řád. Stanovil též, že eurokonformní výklad nesmí oslabit právo ústředníka trestního řízení na

---

⁵⁶ Kolektiv autorů. Rozsudky, o kterých se hovoří. *Judikatura Evropského soudního dvora*. 2005, sv. 4, s. 354.

⁵⁷ Srov. například rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 13. listopadu 1990 ve věci C-106/89, *Marleasing*, bod 8; rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 14. března 1994 ve věci C-91/92, *Faccini Dori*, bod 26 a rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 27. března 2000 ve spojených věcech C-240/98 a C-244/98, *Océano Grupo Editorial SA a Salvat Editores SA*, bod 30.

spravedlivý proces zaručené čl. 6 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod ze dne 4. listopadu 1950 (dále jen EÚLP).⁵⁸

Hlavním přínosem rozsudku ve věci *Maria Pupino* bylo mimo požadavku eurokonformního výkladu vnitrostátního práva také zjištění soudu, že komunitární zásada loajality upravená dříve v čl. 10 Smlouvy o založení Evropského společenství (dále jen Smlouva o ES)⁵⁹ má svoji obdobu také v právu unijním. Soud uvedl, že v rámci procesu stále se zuflující spolupráce mezi členskými státy a za účelem dosažení cíle Unie je zřejmé, že tvůrci Smlouvy o EU předpokládali stanovit v hlavě VI. obdobné právní instrumenty s podobnými úkoly, jako mají právní nástroje prvního pilíře ve Smlouvě o ES. Soudu se také podařilo konkretizovat nositele povinnosti transpozice rámcových rozhodnutí, jimiž nejsou pouze vnitrostátní orgány zajišťující transpozici rámcového rozhodnutí do národního právního řádu, ale též orgány moci soudní, je-li ustanovení implementačního aktu vykládáno v jednotlivých případech.

3.3 Vztah rámcových rozhodnutí a mezinárodních smluv

Možnost využít institutu rámcového rozhodnutí v oblasti mezinárodní justiční spolupráce ve věcech trestních také přináší zásadní otázku řešení případné kolize závazků vyplývajících z dříve uzavřených mezinárodních smluv. Členské státy EU jsou totiž součástí smluvními stranami multilaterálních a bilaterálních úmluv, jejichž ustanovení často upravují obdobnou problematiku jako rámcová rozhodnutí. Především takového problému je nutné primárně vyřešit otázku, jakou mají rámcová rozhodnutí právní povahu.

Dle P. Poláka jsou rámcová rozhodnutí akty přijímanými Radou EU a nikoli mezinárodní smlouvou, přičemž samotné jednání Rady EU není jednáním jednotlivých členských států, tudíž shodným projevem vle více subjektů mezinárodního práva, ale

---

⁵⁸ Rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 16. března 2005 ve věci C-105/03 *Maria Pupino*, body 44, 47, 58 a 59. Dostupný z WWW: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:62003CJ0105:EN:PDF>.

⁵⁹ „Členské státy přijmou veškerá vhodná obecná i zvláštní opatření k plnění závazků, které vyplývají z této smlouvy nebo jsou důsledkem činnosti orgánů Společenství.“

jednáním orgánu EU.⁶⁰ Tuto tezi také podporuje čl. 41 odst. 1 Smlouvy o EU ve spojení s čl. 205 odst. 3 Smlouvy o ES upravující proces přijímání rámcových rozhodnutí. Daná ustanovení deklarují, že přijetí aktů vyřadujících jednomyslnost nebrání zdržení se hlasování přítomných i zastoupených členů. Z toho tedy vyplývá, že pokud by byla rámcová rozhodnutí mezinárodní smlouvou, byla by porušena zásada mezinárodního práva *pacta tertiis nec docent nec prosunt* (ze smlouvy nevznikají závazky ani práva třetímu státu bez jeho souhlasu) ve vztahu ke státu, jenž se zdržel hlasování. Tím by státu, jenž se hlasování zdržel, přesto mohly vzniknout závazky. Pokud tedy nejsou rámcová rozhodnutí mezinárodními smlouvami, nemohou být ani později smlouvami o tématu dle čl. 30 Vídeňské úmluvy o smluvním právu⁶¹ ani dohodami, které pozmění mezinárodní smlouvu.⁶²

V předchozích odstavcích jsem zmínil podobnost rámcových rozhodnutí a směrnic, proto je myslím namístě přijetí právní povahy rámcových rozhodnutí oba instrumenty porovnat. Při srovnání povahy obou nástrojů je nutné si uvědomit, že i přes zdánlivou podobnost jejich definic se jedná o právní akty v odlišných pilířích EU. První pilíř se vyznačuje primárním ústředím svých norem a předností před národními právními řády členských států, což je dáno přenesením svrchovaných pravomocí státu na ES. Soud EU ve své judikatuře již stanovil, že ES vytváří nový právní řád mezinárodního práva, v jehož prospěch státy omezily své svrchované pravomoci.⁶³ Z tohoto můžeme dovodit, že primární právo ES a na něj navazující sekundární akty, v daném případě směrnice, mají přednost před mezinárodními smlouvami. Co se týče vztahu mezinárodních smluv uzavřených před vstupem Smlouvy o ES v platnost a záležitostí upravených samotnou Smlouvou o ES, judikatura Soudu EU stanoví aplikaci přednosti Smlouvy.⁶⁴ Ve vztahu

---

⁶⁰ Polák, P. *Rámcová rozhodnutí a zásada vzájemného uznávání rozhodnutí v trestních věcech*. 1. vyd. Praha: LexisNexis CZ s.r.o., 2007. s. 54. Také Polák, P. Meze možností právní úpravy justiční spolupráce v trestních věcech rámcovým rozhodnutím. *Právní rozhledy*. 2004, č. 17, s. 632; Marálková, Z.; Bída, P. Vztah rámcových rozhodnutí a mezinárodních smluv. *Právní rozhledy*. 2006, č. 20, s. 743.

⁶¹ Vídeňská úmluva o smluvním právu ze dne 23.5. 1969, vyhlášena pod č. 15/1988 Sb.

⁶² Polák, P. *Rámcová rozhodnutí a zásada vzájemného uznávání rozhodnutí v trestních věcech*. 1. vyd. Praha: LexisNexis CZ s.r.o., 2007. s. 54-55.

⁶³ Rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie ve věci C-26/62 *van Gend & Loos* in Emmert, F. *European Union Law Cases*. The Hague: Kluwer Law International, 2000. s. 16.

⁶⁴ Polák, P. Meze možností právní úpravy justiční spolupráce v trestních věcech rámcovým rozhodnutím. *Právní rozhledy*. 2004, č. 17, s. 632; Rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie ve věci C-10/61 *Komise EHS v. Italská republika*: „In fact, in matters governed by the EEC Treaty, that Treaty takes precedence over agreements concluded between member states before its entry into force“ Dostupný z WWW: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:61961CJ0010:EN:PDF>.

mezinárodní smlouvy a rámcového rozhodnutí je situace odlišná, protože v oblasti této přílepkou přenesení svrchovaných pravomocí členských států na EU nedochází. Tím dospějeme k závěru, že na rozdíl od aktů prvního pilíře nemohou rámcová rozhodnutí modifikovat či nahradit závazky z mezinárodních smluv. I přes implementaci rámcového rozhodnutí do národního práva zůstávají závazky vyplývající z mezinárodních právních smluv nedotčeny. P. Polák zastává názor, že jedinou možností nahrazení ustanovení mezinárodní smlouvy rámcovým rozhodnutím je vyloučení aplikace dané smlouvy v souladu s předpisy mezinárodního práva. V mnoha případech se zde nemusí nutně jednat o kolizi závazků, ale o vhodné doplnění ustanovení určité mezinárodní smlouvy.⁶⁵

Při určení vztahu Rámcového rozhodnutí Rady o evropském zatykáčím rozkazu a mezinárodních úmluv o vydávání se vychází z ustanovení čl. 31 odst. 1 Rámcového rozhodnutí, který stanoví, že Rámcové rozhodnutí od 1. ledna 2004 nahrazuje ustanovení taxativně vymezených smluv, aniž je dotčeno jejich uplatnění mezi členskými státy a třetími zeměmi. Mezi tyto smlouvy patří například *EÚV a její dodatkové protokoly*, *Úmluva o zjednodušeném postupu vydávání mezi členskými státy Evropské unie* i *Úmluva o vydávání mezi členskými státy Evropské unie*. Členské státy mohou přitom dle čl. 31 odst. 2 a 3 dále uplatňovat dvoustranné a mnohostranné dohody platné v době přijetí Rámcového rozhodnutí a mohou též po vstupu Rámcového rozhodnutí v platnost uzavírat dvoustranné a mnohostranné dohody nebo ujednání za předpokladu, že umožní uhloubit nebo rozšířit ustanovení Rámcového rozhodnutí i zjednodušený proces předávání osob, na které se vztahuje evropský zatykáč rozkaz. V případě, že se členský stát rozhodne trvale vyloučit ustanovení EÚV, postupuje se dle ustanovení čl. 28 odst. 3 EÚV⁶⁶, na základě kterého smluvní strana může vyloučit její působnost. K samotnému nahrazení ustanovení EÚV vnitrostátními právními předpisy implementujícími Rámcové rozhodnutí dojde až na základě prohlášení smluvního státu adresovaného Generálnímu tajemníku Rady Evropy.

---

⁶⁵ Polák, P. Meze možností právní úpravy justiční spolupráce v trestních věcech rámcovým rozhodnutím. *Právní rozhledy*. 2004, č. 17, s. 633.

⁶⁶ čl. 28 odst. 3 EÚV: „Smluvní strany, které mezi sebou vyloučí nebo v budoucnosti vyloučí působnost této Úmluvy podle tohoto odstavce, informují o tom generálního tajemníka Rady Evropy. Generální tajemník bude informovat ostatní smluvní strany o sděleních, která obdržel podle tohoto odstavce.“

4. Rámcové rozhodnutí Rady ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech pro vydávání mezi jednotlivými členskými státy (2002/584/JVV)

Rámcové rozhodnutí o EZR je bezpochyby jedním z nejvýznamnějších právních nástrojů na poli mezinárodní justiční spolupráce v trestních věcech. Klasické vydávací řízení nahrazuje *pro vydávání (surrender)*, v rámci kterého odpadá fáze administrativní, tj. rozhodování orgánu moci výkonné o vydání a uplatňuje se pouze přímý styk justičních orgánů členských států. Pokud bychom shrnuli základní rozdíly mezi řízením vydávacím a *pro vydáním*, můžeme EZR charakterizovat těmito znaky:

- opouští dvofázového mechanismu vydávání a nahrazení jej pouze fází justiční, tj. přímá spolupráce justičních orgánů členských států v daném případě;
- realizace principu vzájemného uznávání v oblasti trestního práva⁶⁷ zavedeného amsterdamskou smlouvou tím, že je stanovena obecná povinnost členského státu EZR vyhovět, pokud nejsou dány obligatorní či fakultativní důvody pro odmítnutí;
- vydávání vlastních občanů;
- zkrácení lhůt pro *pro vydání*;
- opouští zásady oboustranné trestnosti u vybraných kategorií trestných činů.

4.1 Definice evropského zatýkacího rozkazu

Dle čl. 1.1 Rámcového rozhodnutí je evropský zatýkací rozkaz definován jako soudní rozhodnutí, které vydal některý členský stát proto, aby jiný členský stát zatkl a *pro vydal* vyhledanou osobu za účelem trestního stíhání nebo výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojené s odnětím svobody. Jedná se vlastně o zvláštní druh řízení o zatčení a *pro vydání* určité osoby, jehož podkladem musí být dle čl. 1.8 odst. 1 Rámcového rozhodnutí vykonatelný rozsudek, zatýkací rozkaz nebo jiné vykonatelné

---

⁶⁷ Čl. 6 preambule Rámcového rozhodnutí: „Evropský zatýkací rozkaz stanovený v tomto rámcovém rozhodnutí je prvním konkrétním opatřením v oblasti trestního práva k provedení zásady vzájemného uznávání, na kterou Evropská rada poukázala jako na „úhelný kámen“ justiční spolupráce.“

soudní rozhodnutí se stejným úinkem.⁶⁸ V českém právním řádu se dle ustanovení § 405 odst. 2 písm. c) T takovým podkladem pro vydání EZR rozumí vykonatelný rozsudek, příkaz k zatčení dle § 69 T, mezinárodní zatýkácí rozkaz podle § 384 T nebo jiné vykonatelné rozhodnutí mající účinek.

Z hlediska vykonatelnosti není EZR vydaný příslušným justičním orgánem jednoho členského státu přímo vykonatelný na území jiného členského státu. Není proto možné, aby byla urita osoba pouze na jeho základě, bez předchozího rozhodnutí národního justičního orgánu členského státu, zatčena a předána do jiného členského státu. Při výkonu EZR se uplatuje tzv. *princip justiční kontroly* spoívající v tom, že soudní orgán členského státu, ve kterém byla osoba zatčena, musí vždy rozhodnout o jejím předání.

Obsah a forma EZR jsou vymezeny v čl. 8 odst. 1 Rámcového rozhodnutí. Přílohou Rámcového rozhodnutí je též formulář, v souladu se kterým musí EZR obsahovat tyto údaje:

- totožnost a státní příslušnost vyhledávané osoby;
- název, adresu, číslo telefonu a faxu a e-mailovou adresu vystavujícího justičního orgánu;
- údaj o tom, zda existuje vykonatelný rozsudek, zatýkácí rozkaz nebo jiné vykonatelné soudní rozhodnutí se stejným úinkem;
- povahu a právní kvalifikaci trestného činu;
- popis okolností, za kterých byl trestný čin spáchán, včetně doby, místa a míry účasti vyhledávané osoby na trestném činu;
- uložený trest, existuje-li pravomocný rozsudek, nebo stanovené trestní sazby pro daný trestný čin podle práva vystavujícího členského státu;
- pokud možno, jiné následky trestného činu.

Výše uvedené údaje o totožnosti vyhledávané osoby jsou uvedeny v příloze na formuláři písm. a). Formulář neuvádí, které údaje v seznamu jsou povinné a nepovinné. Vzhledem k faktu, že za n kterými údaji je v závorce uvedena formulace „jsou-li k dispozici“ a „pokud jsou známy“, je možné konstatovat, že se na tyto údaje hledí jako na nepovinné.

---

⁶⁸ Klouková, S. Evropský zatýkácí rozkaz. *Státní zastupitelství*. 2004, . 1, s. 3.

Údaje jako například pohlaví, státní příslušnost, místo narození a zvláštní znamení nebo popis vyřádané osoby nemá doplňující strana v mnoha případech k dispozici. Dosud nejsou v praxi známy případy, kdy by nedostatek některých těchto informací vedl k závažným komplikacím. Pokud vykonávající justiční orgán požaduje informace za nedostatečné, jsou tyto situace často řešeny ustanovením čl. 15 odst. 2, které stanoví, že tento orgán požádá o neprodlené poskytnutí potřebných doplňujících informací a může stanovit lhůtu, ve které mají být tyto informace dodány. Přes výše uvedené nepovinné údaje a možnost užití ustanovení čl. 15 odst. 2 musí EZR obsahovat dostatek informací potřebných k identifikaci osoby, je-li má být předána.⁶⁹

Informace o povaze a právní kvalifikaci trestného činu se doplňují do formuláře písm. e) přílohy Rámcového rozhodnutí. Uvedou se povaha a právní kvalifikace činu, poučitelná ustanovení právních předpisů, po kterých spáchaných trestných činech a popis okolností, za kterých byl daný čin nebo činy spáchány. V souvislosti s těmito informacemi se objevuje otázka, zda stačí uvést pouze odkazy na ustanovení příslušných předpisů a zda je třeba podrobně popsat celý jejich text. Pouhé uvedení ustanovení trestních předpisů by přitom mohlo později bránit obhajobě ve zpochybném EZR. Na druhou stranu přesný popis a příklad právních norem by mohly vést ke zbytečnému prodloužení času a komplikacím při vyhotovení EZR a byly by též v rozporu se základním cílem samotného Rámcového rozhodnutí co nejvíce zjednodušit vydávací řízení.⁷⁰ Přesto se v odborné literatuře a zprávě Komise o provádění rámcového rozhodnutí Rady ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy od roku 2005 objevuje názor, že za účelem ulehčení situace vykonávajícímu orgánu a dodržení standardů ochrany základních lidských práv by měl být poskytnut celý text příslušných ustanovení.⁷¹

---

⁶⁹ Keijzer, N; Van Sliedregt, E. et al. *The European Arrest Warrant in Practice*. The Hague: T.M.C.ASSER PRESS, 2009. s. 2-3.

⁷⁰ Rozhodnutí Oberlandesgericht Stuttgart ze dne 26. října 2006, 3 Ausl 52/06. Dostupný z WWW: http://www.auslieferungshaft.de/3_ausl_52-06.htm; Rozhodnutí House of Lords ze dne 28. února 2007 ve věci *Dabas v. High Court of Justice Madrid*, bod 5. Dostupný z WWW: <http://www.ipsosfactoj.com/international/2008/Part01/int2008%2801%29-001.htm>.

⁷¹ Keijzer, N; Van Sliedregt, E. et al. *The European Arrest Warrant in Practice*. The Hague: T.M.C.ASSER PRESS, 2009. s. 8-9; Zpráva Komise o provádění rámcového rozhodnutí Rady ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy od roku 2005 [SEK (2007) 979] ze dne 11.7. 2007 (KOM/2007/0407 v konečném znění). Dostupný z WWW: <http://eur->

Při vyhotovení EZR je třeba jej nechat přeložit do úředního jazyka nebo jednoho z úředních jazyků vykonávajícího členského státu dle čl. 8 odst. 2 Rámcového rozhodnutí. Celkem 11 členských států akceptuje EZR ve více jazycích, tj. v nejméně jednom dalším jazyce, který nemá status úředního jazyka v daném státě. Česká republika přijímá EZR přeložené do českého jazyka, s výjimkou Slovenska a Rakouska, kde na základě bilaterálních úmluv přijmou české orgány EZR vyhotovený ve slovenském jazyce i německém jazyce.⁷² Pokud vezmeme v úvahu praktické aspekty jazykového vyhotovení, je zřejmé, že striktní jazykové požadavky, na kterých států na přijímání EZR pouze v jejich úředních jazycích mohou znamenat zdlouhavou proceduru vyhotovení EZR a tím i risk nekvalitního překladu, který by mohl vést k chybné interpretaci samotného zatykače. Doufejme, že stále se prohlubující spolupráce mezi jednotlivými členskými státy v trestních věcech a dále v jiných trestněprávních systémech dosáhne v budoucnu takové úrovně, že potřebných požadavků na jazykové vyhotovení ubude.

4.2 Podmínky aplikace evropského zatýkacího rozkazu

4.2.1 Opustění zásady oboustranné trestnosti u vybraných kategorií trestných činů

Významnou změnou, kterou Rámcové rozhodnutí představilo a jež je zásadně odlišuje od tradičního extradičního řízení, je opustění zásady oboustranné trestnosti u vybraných kategorií trestných činů. Přelom této klasické zásady extradičního řízení je pravděpodobně nejkontroverznějším prvkem předání a je stále předmětem mnoha odborných debat na poli trestního práva v Evropě. Tento nový princip byl také předmětem přezkumu před ústavními soudy několika členských států, o jejichž rozhodnutích k dané problematice bude blíže pojednáno v kapitole 8.

Rámcové rozhodnutí v čl. 2 odst. 2 taxativně vymezuje kategorie trestné činnosti, za které lze ve vystavujícím členském státě uložit trest odnětí svobody nebo ochranné opatření spojené s trestem odnětí svobody s horní hranicí sazby nejméně tři let

---

lex.europa.eu/Notice.do?mode=dbl&lng1=en,cs&lang=&lng2=bg,cs,da,de,el,en,es,et,fi,fr,hu,it,lt,lv,mt,nl,pl,pt,ro,sk,sl,sv,&val=452016:cs&page=1&hwords=>.

⁷²Commission staff working document-Annex to the Report from the Commission on the implementation since 2005 of the Council Framework Decision of 13 June 2002 on the European arrest warrant and the surrender procedures between Member States (KOM/2007/0407 final). Dostupný z WWW: <http://www.statewatch.org/news/2007/aug/eu-com-eaw-sec-979.pdf>>.

a kde odpadá povinnost ověřit trestnost daného jednání z hlediska právních předpisů vykonávajícího státu. Vykonávající stát má tedy povinnost za splnění výše uvedených předpokladů předat určitou osobu do vystavujícího členského státu i přesto, že dané jednání není dle jeho vnitrostátního práva považováno za trestné. Jedná se o kategorie celkem 32 trestných činů: *úcta na zloinném společenství, terorismus, obchod s lidmi, pohlavní vykořisťování dětí a dětská pornografie, nedovolený obchod s omamnými a psychotropními látkami, nedovolený obchod se zbraněmi, střílnami a výbušninami, korupce, podvody v etn podvod postihujících zájmy Evropských společenství ve smyslu Úmluvy ze dne 26. července 1995 o ochraně finančních zájmů Evropských společenství, praní výnosů z trestné činnosti, padělání měny v etn eura, poškození trestná činnost, trestné činy proti životnímu prostředí, v etn nedovoleného obchodu s ohroženými druhy živočichů a ohroženými druhy a odrůdami rostlin, napomáhání při nedovoleném překročení státní hranice a nedovoleném pobytu, vražda, těžké ublížení na zdraví, nedovolený obchod s lidskými orgány a tkáněmi, únos, omezování osobní svobody a brání rukojmí, rasismus a xenofobie, organizovaná nebo ozbrojená loupež, nedovolený obchod s kulturními statky, v etn starožitností a uměleckých děl, podvod, vydírání a vymáhání peněz za ochranu, výroba padělků a nedovolených napodobenin, padělání veřejných listin a obchodování s nimi, padělání platebních prostředků, nedovolený obchod s hormonálními látkami a jinými prostředky na podporu růstu, nedovolený obchod s jadernými a radioaktivními materiály, obchod s odcizenými vozidly, znásilnění, fláctví, trestné činy spadající do působnosti Mezinárodního trestního soudu, únos letadla nebo plavidla, sabotáž. Rozšíření seznamu na další kategorie trestných činů je možné na základě rozhodnutí Rady dle čl. 2 odst. 3 Rámcového rozhodnutí, po přihlednutí ke zprávě předložené Komisí. V případech jednání nespádajících do kategorie závažných trestných činů dle čl. 2 odst. 2 nebo tam, kde vnitrostátní právní řád vystavujícího státu postihuje čin trestem odnětí svobody nebo ochranným opatřením spolu s trestem odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nepřesnětí roky, zůstává zásada oboustranné trestnosti dle čl. 2 odst. 4 zachována. Orgány vykonávajícího členského státu mohou tedy předání v takovém případě přezkoumáním oboustranné trestnosti skutku podmínit.*

Zásada ověřování oboustranné trestnosti v oblasti extradice má kořeny v principech státní suverenity a reciprocity, ze kterých vyplývá koncept, že stát by

neml být vyzýván k uplatnění svých suverénních pravomocí za účelem prosazování pravidel, je-li jsou v rozporu s jeho vlastními normami. Vzhledem ke kulturní diverzitě v Evropě je nutné si uvědomit, že se v členských státech můžeme setkat s rozdílnými názory na trestnost určitého jednání. Typickými příklady mohou být eutanazie, pozitivní přístup k užívání marihuany v Nizozemí a kriminalizace potratů v Irsku. Dalším prvkem podporujícím přístupem oboustranné trestnosti je fundamentální zásada *nullum crimen sine lege*, neboli *žádný trestný čin bez zákona*, zakotvená v ústavách a zákonech mnoha členských států. Vztah mezi oboustrannou trestností a touto zásadou ale není na první pohled zřejmý a vedl v rámci doktríny ke vzniku odlišných teorií. První teorie zastává názor, že předání není trestní řízení jako takové a je pouhou asistencí pro řízení vedené v jiném státě, je-li má právo pachatele trestně stíhat a případně uložit trest. Pro vystavující stát tedy postačí, že dle jeho vnitrostátního práva je dané jednání trestným činem. Z výše uvedeného můžeme dovodit, že dle této teorie zásada *nullum crimen sine lege* nemůže být spojována s principem oboustranné trestnosti. Naproti tomu S. Peers argumentuje, že předání je více než pouhá asistence v trestním řízení a mělo by být definováno jako součást trestního řízení, jelikož opravuje k zásahu do základních práv, především do osobní svobody člověka. Charakteristika předání jen jako pouhé asistence v trestním řízení vedeném v jiném státě by dle Peerse mohla ohrozit základní principy ústavního a trestního práva.⁷³

SD EU se předmětnou otázkou zabýval ve významném judikátu ze dne 3. května 2007 *Advocaten voor de Wereld* a dovodil, podobně jako první z výše uvedených teorií, že opouští zásady oboustranné trestnosti v případě 32 závažných trestných činů zásad legality neodporuje. Je tomu tak z důvodu, že účelem Rámcového rozhodnutí není dle ESD harmonizovat skutkové podstaty a tresty ukládané za uvedené trestné činy. Definice trestných činů a tresty za ně ukládané jsou stále upraveny vnitrostátním právem vystavujícího státu, je-li musí dle čl. 1 odst. 3 Rámcového rozhodnutí a čl. 6 Smlouvy o EU respektovat základní práva a obecné právní zásady, které zahrnují i zásadu legality trestných činů a trestů za ně uložených.⁷⁴

⁷³ Keijzer, N; Van Sliedregt, E. et al. *The European Arrest Warrant in Practice*. The Hague: T.M.C.ASSER PRESS, 2009. s. 52-53.

⁷⁴ Pomahač, R. Evropský soudní dvůr: Evropský zatýkácí rozkaz a pořádek oboustranné trestnosti. *Trestní právní revue*. 2007, č. 6, s. 175.

část odborné veřejnosti se přesto stále přiklání k názoru, že výčet 1. 2 odst. 2 je tak vágní a neurčitý, že se jedná spíše o kategorie trestných činů než samotné definice. Může to být také důvodem, že seznam trestných činů byl víceméně zkopírován z Úmluvy o Europolu⁷⁵ i skuteností, že je složitě úzce definovat trestné činy tak, aby uspokojily nároky všech členských států Unie. Většina členských států, včetně České republiky, implementovala taxativní výčet trestných činů 1. 2 odst. 2 kompletně, ve světle znění Rámcového rozhodnutí. Na které státy určité kategorie trestných činů vynechaly, jiné formulace jednání rozšířily. Itálie například seznam vůbec nevzala v úvahu a nahradila jej vlastním výčtem korespondujícím s normami vnitrostátního práva.⁷⁶ Dle Sliedregta se orgány činné v trestním řízení v jednotlivých členských státech ve většině případů nevyhnou při klasifikaci určitého protiprávního jednání jeho subsumpci pod korespondující ustanovení národních trestních právních norem. Samotný proces subsumpce již je dle výše citovaného odborníka marginální test oboustranné trestnosti.⁷⁷ Dle mého názoru může nepříliš určitý výčet kategorií trestných činů v praxi stále mít problémy. Ideální situace možná nastane až dosazením harmonizace jednotlivých trestných činů v rámci Unie a prohloubením vzájemné spolupráce v národních trestních právních systémech. Do tohoto stavu ale stále zbývá ještě poměrně dlouhá cesta.

4.2.2 Obligatorní a fakultativní důvody odmítnutí výkonu evropského zatýkacího rozkazu

Z ustanovení Rámcového rozhodnutí vyplývá povinnost hledanou osobu předat, pokud nenastane některý z obligatorních či fakultativních důvodů odmítnutí výkonu EZR vyjmenovaných v 1. 3 a 4. Vnitrostátní implementace těchto důvodů se stala nejen

---

⁷⁵ Úmluva o zřízení Evropského policejního úřadu (Úmluva o Europolu), přijatá v Bruselu dne 26. července 1995, vyhlášená pod č. 72/2005 Sb. m. s. Platnost Úmluvy a jejích protokolů byla ukončena ke dni 31. prosince 2009. Dostupný z WWW: <http://www.epravo.cz/top/zakony/sbirka-zakonu/sdeleni-ministerstva-zahranicnich-veci-o-ukonceni-platnosti-umluv-y-o-europolu-a-souvisejicich-smluvnich-dokumentu-17584.html?mail>.

⁷⁶ Commission staff working document-Annex to the Report from the Commission on the implementation since 2005 of the Council Framework Decision of 13 June 2002 on the European arrest warrant and the surrender procedures between Member States (KOM/2007/0407 final), s. 6.

⁷⁷ Keijzer, N; Van Sliedregt, E. et al. *The European Arrest Warrant in Practice*. The Hague: T.M.C.ASSER PRESS, 2009. s. 64.

p edm tem odborných statí, ale téfl elila posouzení z pohledu soud lenských stát , a ufl Ústavního soudu eské republiky i Soudního dvora Evropské unie.

4.2.2.1 Obligatorní d vody; Meze odmítnutí výkonu evropského zatýkacího rozkazu (rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie ve v ci Gaetano Mantello a spol. C-261/09)

Obligatorní d vody pro odmítnutí EZR jsou vymezeny v l. 3 Rámcového rozhodnutí. Jedná se o tyto taxativn vymezené p ípady:

- na trestný in, pro který je EZR vydán, se vztahuje ve vykonávajícím lenském stát amnestie, pokud je tento stát p íslu-ný ke stíhání tohoto trestného inu dle svého vnitrostátního trestního práva;
- vykonávající justí ní orgán má informace, fle vyfládaná osoba byla pravomocn odsouzena pro stejný trestný in lenským státem a v p ípad odsouzení byl trest vykonán, je vykonáván nebo dle práva lenského státu, kde byl ulofen, jifl nelze vykonat (jedná se o provedení zásady *ne bis in idem*);
- za jednání, pro které je EZR vydán, není osoba vzhledem k svému v ku trestn odpov dná dle práva vykonávajícího lenského státu.

D vody povinného odmítnutí výkonu EZR, konkrétn d vod dle l. 3 odst. 2 Rámcového rozhodnutí, se nedávno staly p edm tem rozhodování Soudního dvora EU v ízení o p edb flné otázce ve v ci *Gaetano Mantello a spol.*⁷⁸ P ípad se týkal vystavení EZR na italského ob ana, který se podílel v rámci organizované zlo inecké skupiny na obchodování s kokainem v Itálii a N mecku a byl jifl d íve italskými soudy uznán vinným za jeho nedovolené drflení. V rámci p edchozího odsouzení si odpykal trest odn tí svobody spolu s trestem pen flitým. Po zat ení v N mecku Gaetano Mantello vyjád il nesouhlas se svým p edáním a sou asn uplatnil zásadu speciality z d vodu ochrany p ed stíháním, odsouzením i zbavením osobní svobody za trestný in spáchaný p ed p edáním samotným. Na základ fládosti o informace n meckého vykonávajícího justí ního orgánu soudce italského soudu vystavujícího EZR objasnil, fle d ív j-í italský rozsudek nebrání p edání, jelikofl se v daném p ípad jednalo o nedovolené drflení drog a EZR byl vystaven pro odli-né trestné iny, tudífl se nejedná o

---

⁷⁸ Rozhodnutí Soudního dvora Evropské Unie ve v ci C-261/09 *Gaetano Mantello*.

případ *ne bis in idem*. Položené problémy se týkaly posouzení, zda pojem *stejný in* dle čl. 3 odst. 2 Rámcového rozhodnutí musí být vykládán autonomně na základě práva Unie i na základě vnitrostátních předpisů vystavujícího a vykonávajícího státu. Spolu s tímto dotazem souvisela další otázka, zda justiční orgán vystavujícího státu je oprávněn rozhodnout o tom, že se předcházející trestní rozhodnutí nevztahuje na *in* dle EZR. Soudní dvůr EU spolu s odkazem na dřívější rozhodnutí ve věci *Kozłowski* dovedl, že pojem *stejný in* nelze vykládat na základě vnitrostátního práva. Je tomu tak z důvodu, že ustanovení čl. 3 odst. 2 Rámcového rozhodnutí neodkazuje na následnou úpravu vnitrostátními předpisy, tudíž musí být tento pojem vykládán jednotně v rámci Unie. V odpovědi na druhý dotaz soud odkázal na informaci italského vystavujícího justičního orgánu, že dřívější odsouzení se týkalo odlišných trestných činů a nikoliv činů uvedených v EZR. Pokud z odpovědi vystavujícího justičního orgánu doslovně vyplývá, že dřívější rozsudek nelze považovat za rozhodnutí, kterým bylo s konečnou platností ukončeno trestní stíhání ohledně činů uvedených v EZR, musí jej vykonávající justiční orgán vzít v úvahu a neuplatnit obligatorní důvod odmítnutí EZR dle čl. 3 odst. 2 Rámcového rozhodnutí. Z tohoto závěru soud též vyvodil, že konečná povaha rozhodnutí se posuzuje na základě práva vykladajícího členského státu a vystavující soud je oprávněn rozhodnout, zda se rozhodnutí předcházející předání nevztahuje na trestný čin uvedený v EZR.⁷⁹

4.2.2.2 *Fakultativní důvody*

Rámcové rozhodnutí dále stanoví v čl. 4 odst. 1-7 písm. a), písm. b) fakultativní důvody, dle kterých může vykonávající justiční orgán členského státu odmítnout výkon EZR. Tyto důvody jsou:

- jednání, pro které byl EZR vydán, nepředstavuje trestný čin podle práva vykonávajícího státu, kromě případu daní, poplatků a cel, kdy nelze odmítnout výkon EZR z důvodu, že právo vykonávajícího státu tentýž druh daní, cel a poplatků neukládá nebo neobsahuje stejnou úpravu jako právo státu vystavujícího;

---

⁷⁹ Pomaha, R. Evropský soudní dvůr: Meze odmítnutí výkonu evropského zatýkacího rozkazu. *Trestní právní revue*. 2011, . 2, s. 60-61.

- osoba, na níž se vztahuje EZR, je ve státě vykonávajícím stíhána za stejný čin, jako je trestný čin, pro který byl EZR vydán;
- pokud justiční orgány vykonávajícího členského státu rozhodly buď nezačít trestní stíhání pro trestný čin, kvůli kterému byl EZR vydán, nebo zastavit trestní řízení nebo byli v členském státě proti vyhládané osobě vyneseni za stejné jednání pravomocný rozsudek;
- promlčení trestního stíhání nebo výkonu trestu vyhládané osoby dle práva vykonávajícího státu, pokud jednání spadá do pravomoci tohoto členského státu na základě jeho vlastního trestního práva;
- vykonávající justiční orgán má informace, že vyhládaná osoba byla pravomocně odsouzena za stejný čin tímto státem, za podmínky, že v případě odsouzení byl trest vykonán, je vykonáván nebo podle práva státu, který vynesl rozsudek, ho již vykonat nelze;
- EZR byl vydán za účelem výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného s odnětím svobody, vyhládaná osoba se zdržuje ve vykonávajícím členském státě, je jeho státním příslušníkem nebo zde má trvalé bydliště a tento stát se zavázal provést výkon trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného s odnětím svobody v souladu s normami svého národního práva;
- EZR se vztahuje na trestné činy, které
  - a) byly dle práva vykonávajícího státu spáchány zcela nebo zčásti na jeho území i na místech, které se za toto území považují, nebo
  - b) byly spáchány mimo území vystavujícího členského státu a právo vykonávajícího členského státu neumožňuje stíhání za stejné trestné činy, byly-li spáchány mimo jeho území.

Některé autoři se domnívají, že při odmítnutí EZR mohou příslušné justiční orgány též vycházet z ustanovení bodů 12 a 13 preambule Rámcového rozhodnutí. Samotným Rámcovým rozhodnutím není dle čl. 1 odst. 3 ve spojení s bodem 12 preambule dotčena povinnost ctít základní práva a principy upravené čl. 6 Smlouvy o EU, které jsou reflektovány též v Listině základních práv Evropské unie. Bod 12 také upravuje možnost justičního orgánu odmítnout předání, existují-li na základě objektivních skutečností důvody, že EZR byl vydán za účelem stíhání nebo potrestání

ur ité osoby na základ diskriminace nebo fle by postavení této osoby mohlo být pro n který z diskriminací d vod zhor-eno. Ustanovení bodu 12 téfl p edepisují, fle justí ní orgán m fle uplat ovat p i p edání ústavní zásady daného státu týkající se práva na spravedlivý proces, svobody sdrufování, svobody tisku a svobody projevu V bod 13 preambule je dále vyty eno, fle nikdo by nem l být vydán do státu, ve kterém existuje váflné nebezpe í, fle by mohl být vystaven trestu smrti, mu en nebo podroben jinému nelidskému nebo poniřujícímu zacházení nebo trestu. Toto také m fle být považováno za d vod odmítnutí EZR p esto, fle vý-e citovaný bod termín *p edání* neobsahuje.⁸⁰

Pokud bychom vzali v úvahu možná úskalí obligatorních a fakultativních d vod odmítnutí EZR, je nutné se zmínit o implementaci fakultativních d vod odmítnutí do jednotlivých právních řád lenských stát . Mnoho lenských stát , v etn eské republiky⁸¹, transponovalo do vnitrostátního práva nepovinné d vody odmítnutí jako obligatorní, p itom Rámcové rozhodnutí jasn stanoví termín *d vody, pro které je možné odmítnout výkon evropského zatýkacího rozkazu*. Hlavním argumentem takového postupu bylo, fle soudní orgány t chto stát nejsou zvyklé na výkon diskre ní pravomoci p i rozhodování, zda je p edání v souladu s právem i není.⁸² Domnívám se, fle rozdíly mezi p ístupy vykonávajících justí ních orgán lenských stát spo ívajících ve schopnosti a možnosti vyufití uváflení p i odmítnutí EZR mohou v justí ní praxi ínit potífle. Pokud si p edstavíme hypotetickou situaci, fle národní právo jednoho lenského státu považuje ur itý d vod odmítnutí za fakultativní a druhý lenský stát jej implementoval jako obligatorní, m fle docházet mezi ob ma státy k rozdílným p ístup m p i odmítání EZR, což jist nep íspívá k obecnému cíli Rámcového rozhodnutí, tj. provedení zásady vzájemného uznávání a posílení justí ní spolupráce v trestních v cech. V eské republice elilo kritice neprovedení implementace fakultativního d vodu dle 1. 4 odst. 7 Rámcového rozhodnutí. Blíří analýza této otázky je vymezena v kapitole týkající se nálezu Ústavního soudu R ohledn EZR.

---

⁸⁰ Blekxtoon, R.; Van Ballegooij, W. et al. *Handbook on the European Arrest Warrant*. The Hague: T.M.C. ASSER PRESS, 2005, s. 94.

⁸¹ Viz. § 411 odst. 6 T .

⁸² Op. cit. s. 78.

Pro úplnost je nutné zmínit, že na základě iniciativy na kterých členských států, konkrétně České republiky, Slovenska, Slovinska, Itálie, Francie, Německa a Spojeného království, došlo k novelizaci fakultativních důvodů odmítnutí EZR rámcovým rozhodnutím Rady 2009/299/SVV ze dne 26. února 2009⁸³. Tento předpis reagoval na situaci, kdy již rámcová rozhodnutí provádějí zásadu vzájemného uznávání pravomocných soudních rozhodnutí nebyla konzistentní otázka rozhodnutí, která byla vydána v soudním jednání in absentia. Rámcové rozhodnutí o EZR tím bylo doplněno o novýlánek 4a umožňující justičnímu orgánu vykonávajícího členského státu odmítnout výkon EZR vydaného za účelem výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného s odnětím osobní svobody, pokud se osoba nezúčastnila osobního soudního jednání, ve kterém bylo vydáno dané rozhodnutí, pokud evropský zatýkácí rozkaz neuvádí fakta taxativně vymezené v 1. 2. Takovými fakty jsou například včasné a osobní předvolání dotčené osoby k jednání soudu, nebo kdyby dotčená osoba o plánovaném jednání soudu věděla, ale byla na něm obhajována zmocněným či ustanoveným právním zástupcem. Příslušným předpisem se rovněž ruší odst. 1. článku 5 Rámcového rozhodnutí upravující záruku, kterou musí poskytnout vystavující členský stát v případě předání osoby odsouzené in absentia. Členské státy měly rámcové rozhodnutí 2009/299/SVV implementovat do 28. března 2011.

Fakultativními důvody odmítnutí EZR se také již zabýval Soudní dvůr EU ve věcech *Dominic Wolzenburg a Szymon Kozłowski*⁸⁴. V prvním případě se jednalo o fakultativní důvod v 1. 4. odst. 6, tj. odmítnutí výkonu EZR justičním orgánem vykonávajícího členského státu z důvodu zdržování se na jeho území po určitou dobu. Předmetné otázky položené Soudnímu dvoru bylo, zda je nutno v 1. 4. odst. 6 rámcového rozhodnutí 2002/584 vykládat v tom smyslu, že vykonávající členský stát může vedle podmínky týkající se délky pobytu v tomto státě podmínit uplatnění důvodu, pro který je možné odmítnout výkon evropského zatýkácího rozkazu, takovými dodatečnými správními požadavky, jako je povinnost být držitelem povolení k pobytu na dobu určitou. Problematiku trvalého pobytu občanů Unie na území jiného

⁸³ Dostupný z WWW: <<http://eur-law.eu/CS/Ramcove-rozhodnuti-Rady-2009-299-SVV-dne-26-461265,d>>.

⁸⁴ Rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie ve věci C-123/08 *Dominic Wolzenburg*; Rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie ve věci C-66/08 *Szymon Kozłowski*. Dostupný z WWW: http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V6&T2=2008&T3=123&RechType=RECH_naturel&Submit=Search; <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:62008CJ0066:EN:HTML>>.

lenského státu upravuje směrnice 2004/38 výslovně ustanovující pravidlo, že právo trvalého pobytu v hostitelském členském státě má občan Unie, který tam nepřetržitě legálně pobývá po dobu pět let. Ustanovení příslušné směrnice pouze stanoví možnost vydání dokladu osvědčujícího trvalost pobytu na základě občana Unie splňujícího daný požadavek. Soud dovodil, že dodatečný správní požadavek, jako je povolení k pobytu na dobu neurčitou ve smyslu ustanovení nizozemského zákona o cizincích (*Vreemdelingenwet*), nemůže, pokud se jedná o občana Unie, představovat předpoklad pro uplatnění důvodu, pro který je možné odmítnout výkon evropského zatýkacího rozkazu, jenž je uveden v čl. 4 odst. 6 Rámcového rozhodnutí.

V rámci páté předložené otázky se vnitrostátní soud ptal, zda musí být čl. 12 první pododstavec Smlouvy o ES⁸⁵ vykládán v tom smyslu, že brání právní úpravě vykonávajícího členského státu, která při provádění čl. 4 bodu 6 Rámcového rozhodnutí ukládá justičním orgánům tohoto státu odmítnout vykonat EZR vydaný proti němu z jeho státních příslušníků, zatímco takovéto odmítnutí, pokud se jedná o státního příslušníka jiného členského státu majícího právo pobytu založené Smlouvou o ES, je podmíneno tím, že vyhledaná osoba na území uvedeného vykonávajícího členského státu nepřetržitě legálně pobývala po dobu pět let. Velký senát Soudního dvora dospěl k závěru, že čl. 12 první pododstavec Smlouvy o ES, upravující zákaz diskriminace na základě státní příslušnosti, nebrání členskému státu přijmout takovou národní právní úpravu. Svůj závěr odvodil tím, že samotné Rámcové rozhodnutí přímo stanoví možnost fakultativních důvodů odmítnutí EZR a je na členských státech, jak s takovým uvážením naloží. Pokud se vnitrostátní zákonodárce rozhodne omezit situace, ve kterých jeho vykonávající justiční orgán může odmítnout předání, posiluje se tím předávací systém jako celek.

Problematikou ustanovení čl. 4 odst. 6, konkrétně výkladem termínu *zdrfluje se a má trvalé bydliště*, jež nejsou podrobněji definovány v Rámcovém rozhodnutí, se Soudní dvůr EU zabýval ve věci *Szymon Kozłowski*. Soud připustil, že pojem *zdrfluje se* nesmí být interpretován příliš extenzivně, protože by takový stav vedl k tomu, že vykonávající justiční orgán by mohl odmítnout výkon EZR pouze na základě presumpce, že určitá osoba se do svého nachází na území vykonávajícího členského

---

⁸⁵ „V rámci použití této smlouvy, aniž jsou dotčena její zvláštní ustanovení, je zakázána jakákoli diskriminace na základě státní příslušnosti.“

státu. Nicméně příslušná ustanovení nesmí být vykládána tak, aby neumožnila osobě, jež se zdržovala po určitou dobu ve vykonávajícím členském státě a není jeho státním příslušníkem ani v něm nemá trvalé bydliště, vytvoření určitého pouta k danému státu a tím uplatnění důvodů možného odmítnutí EZR.

Soud dále nastínil, že pokud jde o výklad obou pojmů, je třeba upravit, že jejich vymezení nelze ponechat na posouzení členským státem. Výrazy *zdržuje se* a *má trvalé bydliště*, jež určují rozsah působnosti čl. 4 odst. 6, je třeba vymezit jednotně. Dle SD EU toto vyplývá ze zásady rovnosti a požadavku jednotného použití práva Unie, ze kterých můžeme dále dovodit, že znění ustanovení Unijního práva, které výslovně neodkazuje na právo členských států za účelem vymezení svého smyslu a dosahu, musí být zpravidla vykládáno autonomním a jednotným způsobem v celé Unii, přičemž tento výklad je třeba nalézt s přihlédnutím ke kontextu tohoto ustanovení a k cíli sledovanému dotčenou právní úpravou (body 36, 37, 41-42). Dále, cílem důvodu pro možné odmítnutí výkonu EZR dle čl. 4 odst. 6 je především umožnit vykonávajícímu justičnímu orgánu zvýšit vyhlídky vyřádané osoby na sociální znovuzáhlení po uplynutí trestu odnětí svobody, ke kterému byla odsouzena. Výrazy *má trvalé bydliště* a *zdržuje se* zahrnují situace, ve kterých osoba, v níž byl vydán EZR, buď získala své skutečné bydliště ve vykonávajícím členském státě, nebo si v důsledku stálého pobytu po určitou dobu v témže státě vytvořila k němu určitě pouto, které je srovnatelné s poutem vzniklým v důsledku bydliště. Pro určení, zda v konkrétní situaci existuje mezi vyřádanou osobou a vykonávajícím členským státem pouto, na jehož základě je možné konstatovat, že se na tuto osobu vztahuje výraz *zdržuje se* ve smyslu čl. 4 bodu 6, je třeba celkově posoudit více objektivních skutečností, kterými se vyznačuje situace dané osoby. Mezi takové objektivní skutečnosti, které justiční orgán v takových případech posuzuje, patří zejména délka, povaha a podmínky pobytu vyřádané osoby, jakou i rodinné a hospodářské vazby takové osoby k vykonávajícímu členskému státu. V konkrétním případě se Szymon Kozłowski, občan Polska, zdržoval na území Německa po dobu ne delší než 15 měsíců. Kozłowski neměl v Německu žádné rodinné vazby a svou obživu si zajišťoval hlavně páchaním trestné činnosti. SD EU za těchto podmínek dospěl k závěru, že výraz *zdržuje se* ve smyslu čl. 4 bodu 6 nezahrnuje situace podobné případu Kozłowského, jelikož zde chybí nejen délka pobytu, ale též vazby hospodářské a rodinné.

4.2.3 Zásada speciality; Rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie ve věci Leymann and Pustovarov C-388/08

Zásada speciality je obecně stanovena v čl. 27 odst. 2 Rámcového rozhodnutí. Cílem tohoto principu je ochrana práva vyhládané osoby ne být stíhán, odsouzen či zbaven osobní svobody za trestné činy spáchané před samotným předáním, pokud nebyly předem tem předávacím řízením. Princip speciality je jednou z obecných zásad extradičního řízení, která byla přijata do textu Rámcového rozhodnutí. Výjimky z tohoto principu blíže vymezuje čl. 27 odst. 3. Jedná se o následující situace:

- vyhládaná osoba neopustila území členského státu, kterému byla předána, ve lhůt 45 dnů od svého propuštění, nebo se vrátila na území tohoto státu poté, co jej opustila;
- za předem trestný čin nelze uložít trest odnětí svobody nebo ochranné opatření spojené s trestem odnětí svobody;
- trestní řízení nevede k uplatnění opatření omezujícího osobní svobodu;
- vyhládané osobě mohl být uložěn trest nebo opatření, které nezahrnují odnětí osobní svobody, zejména peněžitý trest nebo opatření místo takového trestu, přestože tento trest nebo opatření mohou omezit její osobní svobodu;
- osoba souhlasí s předáním a připadne se souhlasně z ekla uplatnění zásady speciality dle článku 13 Rámcového rozhodnutí;
- osoba se po svém předání výslovně z ekla nároku na uplatnění zásady speciality v souvislosti s určitými trestnými činy spáchanými před jejím předáním;
- vykonávající justiční orgán udělí souhlas, podléhá-li předem trestný čin předání v souladu s Rámcovým rozhodnutím a nebylo-li předání odmítnuto z důvodů obligatorních i fakultativních.

Každý členský stát má možnost oznámit generálnímu sekretariátu Rady, že se ve vztazích s jinými členskými státy, které provedly stejné oznámení, presumuje, že byl dán souhlas k tomu, aby osoba byla stíhána, odsouzena nebo držena ve vazbě za účelem výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného s odnětím osobní svobody za jiný trestný čin, nežli tomu, kterému byla předána a kterého se dopustila před

svým předáním, a to za podmínky, které nestanoví v konkrétním případě vykonávající justiční orgán ve svém rozhodnutí o předání jinak.

Zásada speciality se také promítá do vztahu předání a po něm následujícího vydání do této země, kterým se blíže zabývá čl. 28 Rámcového rozhodnutí. Podle jeho ustanovení nesmí být osoba, která byla předána na základě evropského zatýkacího rozkazu, vydána do této země bez souhlasu příslušného orgánu členského státu, který vyřádanou osobu předal. Souhlas musí být udělen v souladu s jeho vnitrostátním právem a mezinárodními smlouvami, jimiž je vázán (čl. 28 odst. 4).

Požadavek souhlasu vykonávajícího členského státu s předáním je též podmínkou pro další předání osoby, která byla předána vystavujícímu členskému státu na základě EZR, do jiného členského státu pro iný spáchané předání (čl. 28 odst. 2). Souhlas nemusí být udělen v případech vymezených čl. 28 odst. 3, jež prakticky korespondují s výše uvedenými výjimkami ze zásady speciality. Kterýkoliv členský stát může též, podobně jako v rámci zásady speciality, projevit svůj předělný souhlas s předáním do dalšího členského státu EU oznámením generálnímu sekretariátu Rady (čl. 28 odst. 1).

Důležitým vodítkem pro určení rámce zásady speciality je rozsudek SD EU ve věci C-388/08 *Leymann and Pustovarov*⁸⁶, vydaný v rámci naléhavého řízení o předělné otázce. Skutkový stav se týkal trestního řízení, které zahájily finské orgány proti A. Leymannovi a A. Pustovarovovi za spáchaní závažného trestného inu spáchaného v období od 1. ledna 2005 do 21. března 2006 a týkajícího se omamných látek, konkrétně dovozu velkého množství amfetaminu do Finska. Dotčené osoby byly na základě evropských zatýkacích rozkazů vydány finským orgánům a posléze vzaty do vazby. Následně obžaloba, jež vedla k odsouzení obou obviněných uvedla, že jsou stíháni pro závažný trestný in týkající se dovozu heroinu, nikoliv amfetaminu a spáchaného v období mezi 15.-26. únorem 2006. V následujícím řízení vedeném před Nejvyšším soudem Finské republiky oba odsouzení tvrdili, že odsouzení pro jiný trestný in, než pro který byli předáni na základě EZR, je v rozporu se zásadou speciality. První z položených předělných otázek se týkala určení, jaká jsou kritéria rozhodná pro

---

⁸⁶ Dostupný z WWW: <http://eur-lex.europa.eu/Notice.do?val=483829:cs&lang=en&list=489474:cs,483829:cs,481657:cs,&pos=2&page=1&nbl=3&pgs=10&hwords=&checktexte=checkbox&visu=#texte>.

posouzení, zda předaná osoba je stíhána za *jiný trestný čin* dle čl. 27 odst. 2 Rámcového rozhodnutí a zda tedy postup předání vyžaduje provedení řízení o udělení souhlasu uvedeného v čl. 27 odst. 3 písm. g) a čl. 27 odst. 4. SD EU v reakci na tuto otázku deklaroval, že příslušný vnitrostátní soud musí určit, zda znaky skutkové podstaty trestného činu podle zákonného popisu ve vystavujícím členském státě jsou znaky skutkové podstaty činu, pro který byla osoba předána, a zda existuje dostatečná shoda mezi údaji uvedenými v zatýkacím rozkazu a údaji obsaženými v pozdějším procesním aktu. Zmíněnými okolnostmi týkajícími se místa a času se připouští, pokud vyplývají z důkazních materiálů řízení vedeného ve vystavujícím státě v souvislosti s jednáním popsaným v EZR, pokud nemají povahu trestného činu a pokud nejsou důvodem pro odmítnutí výkonu EZR (bod 59). V daném případě lze za dovoz obou omamných látek, haie i amfetaminu, dle finského vnitrostátního práva uložit trest odnětí svobody v rozmezí 1 až 10 let. Obě látky proto splňují podmínky působnosti EZR dle čl. 2 Rámcového rozhodnutí, když horní hranice trestu odnětí svobody převyšuje 3 roky a jednání lze subsumovat pod pojem *nedovoleného obchodu s omamnými a psychotropními látkami*. Za těchto okolností nemohla změna popisu trestného činu v obřadů týkající se kategorie omamných látek sama o sobě charakterizovat *jiný trestný čin, nežli kterému byla osoba předána*, ve smyslu čl. 27 odst. 2 Rámcového rozhodnutí (bod 63). Na základě těchto závěrů dospěl SD EU k rozhodnutí, že zásada speciality se v daném případě neuplatní.

4.2.4 Průběh styku a příslušnost justičních orgánů

Velmi významnou změnou, jež probíhá na poli mezinárodní justiční spolupráce v rámci Evropské unie, jak jsem již nastínil v předchozích odstavcích, je zavedení průběhu styku mezi justičními orgány členských států. Jedná se o ryze právní krok, kterým se zjednodušil a zrychlil celý vydávací proces, především z důvodu opožděné fáze rozhodování orgánů moci výkonné o vydání určené osoby.

Základem pro určení justičních orgánů příslušných pro předání jsou ustanovení čl. 6 a 7 Rámcového rozhodnutí, rozlišující příslušné orgány na *vystavující justiční orgán* a *vykonávající justiční orgán*. Vystavujícím justičním orgánem je justiční orgán vystavujícího členského státu, který je příslušný pro vydání EZR. Příslušnost pro vydání

EZR přitom stanoví v každém členském státě vnitrostátní trestní předpisy. Naproti tomu vykonávajícím justičním orgánem je justiční orgán vykonávajícího státu EU, který je příslušný k výkonu EZR dle svého vnitrostátního práva. Čl. 6 odst. 3 Rámcového rozhodnutí dále vymezuje obecnou povinnost členských států informovat generální sekretariát Rady o příslušných justičních orgánech v procesu předání dle předpisů národního práva. Jednotlivé členské státy mohou také určit na základě sdělení generálnímu sekretariátu Rady jeden či více ústředních orgánů, které jsou nápomocny příslušným justičním orgánům. Jejich role je dle Rámcového rozhodnutí omezena jen na pomoc při doručování a převzetí EZR a další související úřední styk, pokud to vyžaduje organizace vnitrostátního soudního systému.⁸⁷

4.3 Postup předávání na základě evropského zatýkacího rozkazu

4.3.1 Doručení evropského zatýkacího rozkazu

Při doručování EZR může vystavující justiční orgán doručit EZR přímo vykonávajícímu justičnímu orgánu za předpokladu, že je známo místo pobytu vyhledané osoby. Přímé doručení EZR se provádí jakýmkoli bezpečným prostředkem, který umožní vyhotovit písemný záznam a ověřit jeho pravost vykonávajícím členským státem.⁸⁸ Další možností je rozhodnutí vystavujícího justičního orgánu o pořízení záznamu o vyhledané osobě v SIS. Záznam se vyhotovuje v souladu s čl. 95 SPÚ a jeho pořízení má stejné účinky jako EZR splňující obsahové náležitosti dle čl. 8 odst. 1 Rámcového rozhodnutí.⁸⁹ Doručovat EZR lze také prostřednictvím bezpečného telekomunikačního systému Evropské justiční sítě nebo může vyhledující justiční orgán požádat o pomoc Interpol.⁹⁰

V případě doručení EZR nepřislušnému orgánu čl. 10 odst. 6 Rámcového rozhodnutí upravuje povinnost nepřislušného orgánu informovat o tom vystavující justiční orgán a bezodkladně postoupit zatýkací rozkaz orgánu příslušnému k jeho výkonu.

---

⁸⁷ Kloučková, S.; Fenyk, J., *Mezinárodní justiční spolupráce v trestních věcech*. 2. aktualiz. a uprav. vyd. Praha: Linde, 2005. s. 192.

⁸⁸ čl. 9 odst. 1, čl. 10 odst. 4 Rámcového rozhodnutí.

⁸⁹ čl. 9 odst. 2, 3 Rámcového rozhodnutí.

⁹⁰ čl. 10 odst. 2, 3 Rámcového rozhodnutí.

Úprava doručování EZR v Rámcovém rozhodnutí neobsahuje ustanovení o lhůtách, ve které má být členskému státu, na jehož území byla hledaná osoba zadržena, doručena originál EZR, tudíž jak dlouho má trvat omezení osobní svobody zadržené osoby. Absence úpravy zanechala prostor pro uvážení legislativních orgánů členských států, proto se časové rozmezí dané lhůty v jednotlivých vnitrostátních předpisech značně liší. V České republice je lhůta, ve které je třeba doručit originál EZR spolu s překladem do příslušného jazyka, stanovena na 40 dnů ode dne vzetí příslušné osoby do předložné vazby.⁹¹ Pokud není v dané lhůtě EZR doručeno příslušnému orgánu, dojde k propuštění vyřádané osoby. Pro srovnání, Polsko a Velká Británie stanovili lhůtu pro doručení EZR na 48 hod. od zadržení.⁹² Při uvážení takových rozdílů mezi jednotlivými úpravami je nutné si uvědomit, že se justiční orgány vyřádujícího členského státu mohou v praxi setkat s velkými obtížemi při vyhotovení EZR, zejména tam, kde úprava stanoví krátké lhůty pro doručení. To může vést až k propuštění hledané osoby a zmaření tak úplně celého trestního stíhání. Domnívám se proto, že v budoucnu by se mělo přistoupit k postupné harmonizaci lhůt pro doručení a tím zabránit takovýmto situacím.

4.3.2 Práva vyřádané osoby

Je-li vyřádaná osoba zadržena na základě EZR, Rámcové rozhodnutí ukládá členským státům povinnost upravit vnitrostátními předpisy určitá základní práva takových osob. Jmenovitě se jedná o:

- právo na informace o EZR a jeho obsahu;
- právo na informace o možnosti udělení souhlasu s předáním vystavujícímu justičnímu orgánu;
- právo na právního zástupce, tj. uplatnění práva na obhajobu;
- právo na tlumočníka.

Právo na informace o EZR a jeho obsahu a právo na informace o možnosti udělení souhlasu s předáním vystavujícímu justičnímu orgánu jsou podrobněji

---

⁹¹ § 403 odst. 3 ve spojení s § 396 odst. 3 T.č. 1.

⁹² Kloučková, S.; Fenyk, J., *Mezinárodní justiční spolupráce v trestních věcech*. 2. aktual. a uprav. vyd. Praha: Linde, 2005. s. 203.

provedeny § 409 a 410 T , je-li odkazují na ustanovení týkající se vydávacího řízení, konkrétně na § 395 odst. 2 téhož zákona. Hledaná osoba musí být ihned po zadržení vyléchnuta státním zástupcem k d vod m zadržení a pou ena o možnosti souhlasit s p edáním do jiného lenského státu, v etn toho, fle s p edáním je spojeno vzdání se uplatn ní zásady speciality. Dále musí být pou ena o právu zvolit si obhájce, aby mohl být p ípadn p ítomen jífl b hem jejího zadržení a výslechu. Zadržením vyfládané osoby se po íná p edb flné –et ení, tj. první fáze p edávacího řízení, sloufící ke shromáfl ní podklad pro pozd jí rozhodnutí soudu o p edání. Dal-ím ú elem p edb flného –et ení je zji-t ní stanoviska vyfládané osoby a poskytnutí možnosti uplatnit námitky proti p edání.⁹³

Garance základních práv vyfládané osoby se neobejde bez zaru ení práva na obhajobu. *Právo na právního zástupce* v p edávacím řízení je upraveno v § 36 odst. 4 písm. d) T stanovujícím d vody tzv. nutné obhajoby, tj. povinnost vyfládané osoby mít obhájce, i když si to sama nep eje. Není pochyb o tom, fle se jedná o jednu ze základních zásad, jelikož v p edávacím řízení dochází k omezení svobody na základ p edávací vazby. *Právo na tlumo níka* je stanovené jako základní zásada trestního řízení v § 2 odst. 14 T , v ustanovení § 28 T upravujícím obecn postavení tlumo níka v trestním řízení a vyplývá též z l. 37 odst. 4 LZPS⁹⁴. Toto základní právo má kafldá osoba, která prohlásí p ed orgánem ínným v trestním řízení, fle neovládá eský jazyk. Na základ tohoto prohlá-ení je hledaná osoba oprávn na uflívat v trestním řízení svého mate ského jazyka í jazyka, o kterém prohlásí, fle jej ovládá.

Stádium následující po pou ení hledané osoby vykonávajícím justí ním orgánem je p íjetí rozhodnutí o tom, zda bude daná osoba ponechána ve vazb . Rozhodnutí samotné p íjímá vykonávající justí ní orgán v souladu s p edpisy svého vnitrostátního práva. Pokud následn tento orgán u íní ve-kerá opat ení, aby hledaná osoba nemohla utéci, je též možné její p edb flné propu-t ní (l. 12 Rámcového rozhodnutí).

Vyfládaná osoba by, jak jífl bylo uvedeno vý-e, m la být také co nejd íve seznámena s možností vzdání se zásady speciality v souladu s národním právem

⁹³ St ífl, I.; Polák, P.; Fenyk, J.; Hájek, R. *Trestní zákoník a trestní ád. Pr vodce trestn právními p edpisy a judikaturou*. 2. díl-trestní ád. Praha: Linde, 2010. s. 979, 1010, 1011.

⁹⁴ „Kdo prohlásí, fle neovládá jazyk, jífl se vede jednání, má právo na tlumo níka.õ

vykonávajícího státu, respektive s dle sledky udělení takového souhlasu. Takovými dle sledky jsou možnost trestního stíhání ve vyřadujícím státě pro skutky spáchané před samotným předáním a provedení tzv. *zkráceného předávacího řízení*. Vykonávající členský stát zajistí svými předpisy, aby souhlas předložený z eknutím se bylo vyjádřen dobrovolně, s plným vědomím a za účasti právního zástupce. Další podmínkou je sepsání protokolu o takovém prohlášení. Zpovězení souhlasu nebo jeho z eknutím se je možné, když vykonávající členský stát o takové možnosti uvědomí generální sekretariát Rady před přijetím Rámcového rozhodnutí a zajistí její úpravu ve vnitrostátním právním řádu.⁹⁵ Česká právní úprava možnost zpovězení prohlášení neobsahuje.⁹⁶

Další možnost, tj. odmítnutí vyslovení souhlasu s předáním do vyřadujícím členského státu, vede k výsledku hledané osoby a rozhodnutí v rámci v řádném předávacím řízení za dodržení předepsaných lhůt stanovených Rámcovým rozhodnutím. Pokud byl EZR vydán za účelem trestního stíhání hledané osoby, vykonávající justiční orgán buď souhlasí s provedením jejího výsledku, nebo s jejím dočasným umístěním do vyřadujícím členského státu. Dočasné umístění upravuje vzájemná dohoda vykonávajícího a vyřadujícím justičního orgánu, je-li musí vyřádané osobě mimo jiné zaručit možnost vrátit se do vykonávajícího členského státu za účelem účasti na jednání, která se jí týkají v rámci procesu předání (čl. 18 Rámcového rozhodnutí).

Samotný výsledek před přijetím rozhodnutí o zpovězení vyřazení EZR je veden dle práva vykonávajícího členského státu a na základě podmínek stanovených vzájemnou dohodou vyřadujícím a vykonávícím justičního orgánu. Pro jeho řádné provedení je třeba též třeba ustanovit jinou osobu jmenovanou dle předpisů práva vyřadujícím státu (čl. 19 Rámcového rozhodnutí).

V souvislosti s jednotlivými právy vyřádané osoby je třeba upozornit na návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o právu na přístup k obhájci v trestním řízení a o právu na komunikaci po zatčení ze dne 8. června 2011⁹⁷. Jejím cílem je dle čl. 1 návrhu stanovit jasná pravidla upravující právo osob, na které se vztahuje EZR, na

⁹⁵ čl. 13 Rámcového rozhodnutí.

⁹⁶ 2. v této § 406 odst. 2 Trestní stanoví, že prohlášení nelze vzít zpovězení.

⁹⁷ Dostupný z WWW: <<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0326:FIN:CS:PDF>>.

obhájce a též pravidla pro komunikaci podezřelého nebo obviněného s touto osobou po zatčení. Návrh výslovně odkazuje na čl. 47 a 48 Listiny základních práv Evropské unie a čl. 6 odst. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod týkající se práva na spravedlivý proces. Úkolem směrnic je též překonat značné rozdíly ve vnitrostátních úpravách členských států ohledně postupu osoby podezřelé i obviněného k obháji a podpořit vzájemnou spolupráci mezi členskými státy. Dle návrhu musí být umožněno osobě zatčené na základě EZR informovat o svém zatčení vystavující členský stát a její zájmy může ve vystavujícím členském státě podporovat obhájce, který pomáhá obháji ve vykonávajícím členském státě, aby mohla co nejlépe uplatňovat svá práva vyplývající z Rámcového rozhodnutí. Obhájci by v řízení mělo být umožněno provádět rozsáhlou péči o klienta, zejména aktivní účast na soudním jednání nebo výslechu, kontrola vazebních podmínek klienta i vyhledávání osvobozujících důkazů. Počet schůzek s obhájcem a doba jejich trvání by neměla být nijak vnitrostátními předpisy omezeny. Osobám omezeným na osobní svobodu musí být umožněno informovat o svém zatčení vyřadující členský stát a osoby dle svého výběru. Jako příklady osob dle vlastního výběru uvádí návrh rodinné příslušníky i zaměstnavatele. V rámci nejlépe uplatnění práva na obhajobu by měla být též umožněna vzájemná komunikace mezi oběma obháji hledané osoby ve vyřadujícím a vykonávajícím státě. Domnívám se, že přínos návrhu příslušné směrnice je veskrze pozitivní. Urychlí se tak nejen zdoluhavý proces sbližování právních předpisů ve státech s ryzím standardem úpravy práva na spravedlivý proces, ale též pravděpodobně samotné předání v důsledku poskytnutí dostatečné informace hledané osobě o trestním stíhání a možnostech dalšího postupu. Pokud vezmeme v úvahu důvody pro odmítnutí výkonu zatýkacího rozkazu, pomoc obhájce zde může být v nich, v kterých případech na místě, například při informování vykonávajícího justičního orgánu o pravomocném odsouzení za trestný čin jiným členským státem.

4.3.3 Rozhodnutí o předání

4.3.3.1 Lhůty a postupy pro rozhodnutí o výkonu evropského zatýkacího rozkazu

V předchozích kapitolách již bylo pojednáno o nahrazení vydávacího řízení předáním jako o alternativní formě mezinárodní justiční spolupráce v trestních věcech, jejímž základním cílem je především zrychlení celého procesu vydání pachatele

trestného činu. Při rozhodování o výkonu EZR a při následném předání vyhládaných osob jsou proto justiční orgány za účelem efektivního postupu vázány striktními lhůtami stanovenými v Rámcovém rozhodnutí. Ve zkráceném předávacím řízení, kdy souhlasí vyhládaná osoba s předáním, by mělo být rozhodnuto o výkonu EZR do 10 dnů od deklarování takového souhlasu. V případě žádného předávacího řízení, kdy osoba odmítne vyslovení souhlasu s předáním, by neměla být lhůta pro pravomocné rozhodnutí o výkonu EZR delší než 60 dnů od zatčení hledané osoby. Není-li možné v konkrétních případech výše uvedené lhůty dodržet, uvádí o tom vykonávající justiční orgán bezodkladně vystavující orgán a žádá o vodní své prodloužení. Za těchto okolností může být lhůta prodloužena o dalších 30 dnů. Pokud členský stát nemůže lhůty dodržet, je povinen o tom informovat Eurojust. Rámcové rozhodnutí také obsahuje kontrolní mechanismus v členských státech, jejichž orgány jsou opakovaně v prodloužení s výkonem EZR ve vztahu k jiným členským státem. Tímto opatřením je informování Rady o opakovaných prodlouženích, na které navazuje vyhodnocení provádění Rámcového rozhodnutí v jednotlivých členských státech (čl. 17 Rámcového rozhodnutí).

4.3.3.2 Lhůty pro předání vyhládané osoby

Na fázi rozhodnutí o výkonu EZR a jeho následné oznámení vystavujícímu justičnímu orgánu⁹⁸ navazuje stádium předání vyhládané osoby. Předání musí být provedeno co nejdříve, v den který dohodnou výše uvedené orgány, nejpozději však do 10 dnů od přijetí pravomocného rozhodnutí o výkonu EZR. Pokud brání předání v desetidenní lhůtě okolnosti, jež nemohou vystavující a vykonávající justiční orgán ovlivnit, dohodnou se oba na novém termínu předání. Nové předání se poté musí uskutečnit do 10 dnů od dohodnutého data. Dočasné odložení předání je možné též z humanitárních důvodů, jestliže je zde obava, že by mohl být ohrožen život i zdraví poškozené osoby. Humanitární důvody jsou jedním z prvků klasického extradičního práva a mohou zahrnovat nejen zdravotní stav, ale též pokročilý věk, nedostatek vku pachatele i odsouzení k trestu odnětí svobody na doživotí.⁹⁹ Jakmile taková pékáfka pomine, vykonávající orgán bezodkladně informuje vystavující justiční orgán a

⁹⁸ čl. 1. 22 Rámcového rozhodnutí.

⁹⁹ Keijzer, N; Van Sliedregt, E. et al. *The European Arrest Warrant in Practice*. The Hague: T.M.C.ASSER PRESS, 2009. s. 182 a 194.

dohodne s ním nové datum předání. Předání se poté musí uskutečnit ve lhůt 10 dnů od takového data. V případě, že osoba setrvává po uplynutí uvedených lhůt ve vazbě, musí být okamžitě vykonávaným orgánem propuštěna.¹⁰⁰

4.3.3.3 Odložené nebo podmíněné předání

Pokud vykonávaný justiční orgán rozhodne o výkonu EZR tak, že potvrdí předání, má možnost jej odložit za účelem trestního stíhání nebo výkonu trestu ve vykonávaném státě za jiný trestný čin, než pro který byl EZR vydán. Dalším možným postupem dotčených orgánů je dočasné předání vyhlášené osoby vystavujícímu členskému státu na základě jimi uzavřené písemné dohody. Ujednání obsahuje podmínky dočasného předání a zavazuje všechny orgány vyhlášeného členského státu.¹⁰¹

4.3.3.4 Průvoz vyhlášené osoby

Členské státy musí povolit na základě čl. 25 Rámcového rozhodnutí průvoz vyhlášených osob přes své území za účelem předání, za podmínky, že obdrží informace o:

- totožnosti a státní příslušnosti vyhlášené osoby;
- existenci EZR;
- povaze a právní kvalifikaci trestného činu;
- okolnostech spáchání trestného činu, včetně místa a doby spáchání.

Průvoz vlastních státních příslušníků nebo osob s trvalým bydlištěm na jejich území za účelem výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného s odnětím svobody může být ze strany dotčeného státu průvozu odmítnut. Pokud je na tyto osoby vydán EZR za účelem trestního stíhání, může být průvoz podmíněn vrácením do členského státu průvozu za účelem výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojené s odnětím osobní svobody uloženo ve vystavujícím členském státě.¹⁰² O povolení průvozu přes území české republiky rozhoduje dle § 422 odst. 1 T

¹⁰⁰ čl. 23 Rámcového rozhodnutí.

¹⁰¹ čl. 24 Rámcového rozhodnutí.

¹⁰² čl. 25 Rámcového rozhodnutí.

Nejvyšší soud, pokud je vydáno povolení je součástí schválení případného způsobilého pro vozu.

Rámcové rozhodnutí a Těží upravují leteckou přepravu vyhládaných osob bez plánovaného mezipřistání, kdy povolení pro vozu není třeba. V případech, kdy k neplánovanému mezipřistání na území České republiky dojde bez předchozího doručení žádosti o povolení pro vozu, může být hledaná osoba vzata do vazby až na 96 hodin. O vzetí do vazby rozhoduje Nejvyšší soud na návrh státního zástupce Nejvyššího státního zastupitelství.

4.3.4 Souběh více řízení

V předávacím řízení mohou také nastat případy, kdy dojde k vydání více EZR na tutéž osobu. Řešení takových situací je upraveno čl. 16 Rámcového rozhodnutí. Vykonávající justiční orgán je povinen rozhodnout, který z EZR bude vykonán a za tímto účelem vezme v úvahu všechny okolnosti, zejména:

- závažnost a místo spáchání trestného činu;
- zda byl EZR vydán za účelem trestního stíhání či vykonání trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného s odnětím svobody;
- den vydání obou EZR.

Při rozhodování o souběhu EZR více členských států může vykonávající justiční orgán využít možnosti konzultovat Eurojust. Dojde-li k souběhu EZR a žádosti o vydání z téhož státu, rozhodne výše uvedený orgán, která žádost má přednost a zvlášť obdobné okolnosti jako v případě souběhu EZR z různých členských států. Tyto postupy také nejsou dle Rámcového rozhodnutí dotčenou závazky členských států vyplývající ze statutu Mezinárodního trestního soudu.¹⁰³

---

¹⁰³ čl. 16 Rámcového rozhodnutí.

5. Implementace rámcového rozhodnutí o evropském zatýkacím rozkazu do právního řádu České republiky

Za účelem splnění závazků vyplývajících nejen z podstaty rámcových rozhodnutí, ale též ze Smlouvy o EU, byla Česká republika k datu jejího vstupu do Evropské unie, tj. 1. května 2004, povinna implementovat *Rámcové rozhodnutí Rady ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech při edávání mezi jednotlivými členskými státy (2002/584/JVV)* do svého vnitrostátního právního řádu. Obecné datum transpozice Rámcového rozhodnutí bylo stanoveno ustanovením § 1. 34 odst. 1 na 31. prosince 2003. Pro Českou republiku povinnost transpozice vyplývala z Aktu o podmínkách přistoupení České republiky.¹⁰⁴

Transpozici Rámcového rozhodnutí v České republice bychom mohli charakterizovat jako dvoufázovou. První fáze se týkala přijetí příslušných trestních předpisů, konkrétně novely trestního zákona (dále jen TrZ)¹⁰⁵ č. 537/2004 Sb. a novely trestního řádu (dále jen TŘ) č. 539/2004 Sb. Proces projednávání a přijetí obou novel provázela bouřlivá diskuze nejen v akademických kruzích. Hlavním záměrem, kterou přinesla novela obecné části trestního zákona, bylo zrušení nového odstavce 2 pod § 21 TrZ, dle něhož mohl být občan České republiky předán do jiného členského státu EU pouze na základě EZR. Dané ustanovení v podstatě vyloučilo ustanovení § 21 odst. 1 TrZ týkajícího se extradice a urujícího pravidlo, že státní občané České republiky nesmí být vydáni cizímu státu k trestnímu stíhání či výkonu trestu. Právě tato úprava vyvolala značnou legislativní komplikaci. Předmětem rozsáhlé debaty v orgánech Poslanecké sněmovny a následně v Senátu se stal fakt, že by předmětné ustanovení mohlo odporovat § 14 odstavce 4 LZPS, dle něhož občan nemůže být nucen k opuštění své vlasti.¹⁰⁶ V rámci legislativního procesu, po přednesení argumentů kritiků úpravy, kteří operovali restriktivní interpretací Listiny, Poslanecká sněmovna přehlasovala veto

---

¹⁰⁴ § 2 Aktu o podmínkách přistoupení České republiky: „Ode dne přistoupení se ustanovení smluv a aktů přijatých orgány Společenství a Evropskou centrální bankou před dnem přistoupení stávají závaznými pro nové členské státy a uplatňují se v těchto státech za podmínek stanovených v uvedených smlouvách a v tomto aktu.“ Dostupný z WWW:

http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701/_s.155/705?docid=83.

¹⁰⁵ Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰⁶ Třámal, P. Nad tzv. euronovelou TrZ provedenou zákonem č. 537/2004 Sb. *Právní zpravodaj*. 2004, č. 11, s. 11.

prezidenta republiky.¹⁰⁷ Krize definitivně vyvrcholila na podzim roku 2004, kdy Ústavní soud (dále jen ÚS) obdržel návrh na jejich zrušení pro neústavnost.¹⁰⁸ Samotnému nálezu ÚS je v nově samostatný oddíl, proto se v této části omezím jen na analýzu změn v těchto případech.

Co se týče druhé novely, ustanovení transponující Rámcové rozhodnutí do trestního řádu jsou především uvedeny v hlavě XXV. oddílu této nazvaného *Zvláštní ustanovení pro předávání osob mezi členskými státy Evropské unie na základ evropského zatýkacího rozkazu* (§ 403-422 T.Ř.). Pro určení případů se, pokud ustanovení tohoto oddílu nestanoví jinak, použije subsidiární oddíl druhý této hlavy obsahující vnitrostátní úpravu vydávacího řízení (§ 403 odst. 3 T.Ř.). Takovým případem je například již zmíněná úprava zadržení osoby vyřádané na základ EZR. Výhodou daného ustanovení je možnost zaplnit případné nedostatky v úpravě předávacího řízení.

Implementace Rámcového rozhodnutí se však ani zde neobešla bez problémů, když česká republika v původním rozporu s čl. 32 odst. 1 Rámcového rozhodnutí¹⁰⁹ omezila použití oddílu o předání na jednání spáchaná po úmrtí obou novel a tím pádem vyloučila použití předání na jednání spáchaná po 1. lednu 2004.¹¹⁰ Vzhledem ke kritice české republiky Evropskou komisí v hodnotících zprávách týkajících se provádění Rámcového rozhodnutí¹¹¹ byl nepříznivý stav napraven přijetím zákona č. 253/2006 Sb., kterým se mění a doplňuje související zákony, s účinností od 1. srpna 2006. Předpis nahradil původní ustanovení zák. č. 539/2004 Sb. tak, že vyloučil použití ustanovení oddílu této hlavy XXV při předání občanů české republiky z

¹⁰⁷ Obě novely nabyly účinnosti se značným zpožděním, první novela dne 22. října 2004 (TrZ) a druhá 1. listopadu 2004. Rámcové rozhodnutí mělo být implementováno s účinností k 1. květnu 2004.

¹⁰⁸ Kysela, J. Rok 2004 ve vývoji vybraných institutů českého ústavního práva-1. část. *Právní rozhledy*. 2005, č. 12, s. 424.

¹⁰⁹ Čl. 32 odst. 1 Rámcového rozhodnutí: „žádosti o vydání obdržené před 1. lednem 2004 se nadále řídí stávajícími nástroji týkajícími se vydávání. Žádosti obdržené po tomto dni se řídí pravidly, která přijmou členské státy k provedení tohoto rámcového rozhodnutí.“

¹¹⁰ Čl. II odst. 2 zák. č. 539/2004 Sb.: „Ustanovení oddílu této hlavy dvacáté páté se nepoužijí pro trestné činy spáchané před dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. V těchto případech se postupuje podle ustanovení oddílu druhého hlavy dvacáté páté, ve znění tohoto zákona.“

¹¹¹ Zpráva Komise založená na článku 34 rámcového rozhodnutí Rady ze dne 13. srpna 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi jednotlivými členskými státy {SEK 2005 (267)}. Dostupný z WWW: <http://eur-lex.europa.eu/Notice.do?mode=dbl&lng1=cs,cs&lang=&lng2=cs,da,de,el,en,es,et,fi,fr,hu,it,lt,lv,mt,nl,pl,pt,sk,sl,sv,&val=395474:cs&page=&hwords=null>.>>; Druhá zpráva hodnotící stav provádění rámcového rozhodnutí o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy MEMO/07/288.

Dostupný z WWW: <http://eur-lex.europa.eu/Notice.do?mode=dbl&lng1=cs,cs&lang=&lng2=cs,da,de,el,en,es,et,fi,fr,hu,it,lt,lv,mt,nl,pl,pt,sk,sl,sv,&val=395474:cs&page=&hwords=null>.>>

Dostupný z WWW: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/07/288&format=HTML&aged=1&language=CS&guiLanguage=fr>>

eské republiky do jiného členského státu, pokud spáchali trestný čin p ede dnem nabytí účinnosti novely trestního řádu, tj. p ed 1. listopadem 2004. V těchto případech se má postupovat dle úpravy vydávacího řízení v § 391-402 T . Výsledkem tedy bylo umocnění p edání a výkonu EZR z jiných členských stát bez omezení datem spáchání trestného činu. Výjimkou jsou ob ané eské republiky, které nemohou být p edání do jiného členského státu, pokud ke spáchání trestného činu došlo p ed 1. listopadem 2004. V případě trestných čin spáchaných státními příslušníky eské republiky po výše uvedeném datu je pro doplnění vhodné uvést, že jejich p edání stále podléhá dle § 403 odst. 2 T podmínce vzájemnosti. Tato podmínka vychází z tradičního modelu vztah mezi státy, a přestože není explicitně vyjádřena v Rámcovém rozhodnutí samotném, eské legislativní orgány se jí rozhodly do T zakomponovat.¹¹²

Druhá fáze implementace Rámcového rozhodnutí se týkala vyloučení aplikace EÚV a jejich dodatků dle ustanovení čl. 28 odst. 3 EÚV a u ní prohlášení adresovaného Generálnímu tajemníku Rady Evropy dne 14. ledna 2005, o kterém již bylo pojednáno v podkapitole vztahu rámcových rozhodnutí a mezinárodních smluv. Tímto krokem se zabránilo situaci, kdy by se přímo aplikovatelná ustanovení EÚV a jejich dodatkových protokolů jakožto mezinárodních smluv dostala do rozporu s předpisy implementujícími Rámcové rozhodnutí do českého právního řádu a tím by došlo k porušení čl. 10 Ústavy.¹¹³ Konečně, nevykloučení aplikace EÚV a následných protokolů by též znamenalo porušení závazku řádně implementovat Rámcové rozhodnutí o EZR vyplývající z členství eské republiky v Evropské unii.

Řádná implementace předpisů týkajících se EZR též zahrnovala vnitrostátní úpravu formuláře pro vyhotovení zatykače. Stalo se tak vyhláškou Ministerstva spravedlnosti č. 258/2006 Sb.¹¹⁴, jejíž je přilohou této práce.

---

¹¹² Stříl, I.; Polák, P.; Fenyk, J.; Hájek, R. *Trestní zákoník a trestní řád. Průvodce trestně právními předpisy a judikaturou*. 2. díl-trestní řád. Praha: Linde, 2010. s. 1000.

¹¹³ Kloučková, S.; Fenyk, J., *Mezinárodní justiční spolupráce v trestních věcech*. 2. aktualiz. a uprav. vyd. Praha: Linde, 2005. s. 187. Též čl. 10 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava eské republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen Ústava): „Vyhlášené mezinárodní smlouvy, k jejichž ratifikaci dal Parlament souhlas a jimž je eská republika vázána, jsou součástí právního řádu; stanoví-li mezinárodní smlouva něco jiného než zákon, poufije se mezinárodní smlouva.“

¹¹⁴ Vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 258/2006 Sb., kterou se stanoví vzor evropského zatykačového rozkazu a vzor osvědčení o vydání příkazu k zajištění majetku nebo dle trestního postupu.

6. Právní úprava p edání v trestním ádu

6.1 P edání z eské republiky do jiného lenského státu Evropské unie

Samotný postup národních justičních orgánů při p edání hledané osoby z eské republiky do jiného lenského státu je upraven po implementaci Rámcového rozhodnutí novelou . 539/2004 Sb. v § 403, 404, 408-422 T . Podrobnosti postupu soudů a státních zástupců v procesu p edání stanoví též Instrukce Ministerstva spravedlnosti z 24. srpna 2007, . j. 66/2004-MO-J/155, o postupu soudů ve styku s lenskými státy Evropské unie ve v cech trestních (dále jen Instrukce MS) a Pokyn obecné povahy NSZ.

Orgánem p íslu-ným k p íjetí EZR je krajské státní zastupitelství (dále jen KSZ), v jehož obvodu vyfádaná osoba pobývá nebo byla zadržena. Je též souasn p íslu-né k provedení p edání –et ení, jehož úelem je, jak již bylo uvedeno výe, shromáždít podklady pro rozhodnutí soudu o p edání a zda jsou dány podmínky pro p edání.¹¹⁵ Státní zástupce p íslu-ného KSZ hledanou osobu b hem p edání –et ení obligatorn vyslechne, pokud tak již neu inil p í zadržení a seznámí ji s obsahem EZR. Dále je povinen seznámit ji s možností souhlasit s p edáním a s podmínkami a následkem vyslovení takového souhlasu, v etn toho, že se souhlasem je spojeno vzdání se uplatnění zásady speciality. Pokud nejsou dány podmínky pro p edání, státní zástupce p edání –et ení ukon í. D vody ukon ení jsou taxativn vymezeny v § 409 odst. 3 T a mohli bychom je rozdlít do tří základních skupin. Jsou jimi d vody právní, faktická nemohnost p edání a d vody spo ívající v innosti nebo ne innosti vyfádujícího lenského státu, například pokud vyfádující stát odvolal EZR.¹¹⁶ P edání –et ení je též ukon eno podáním návrhu p íslu-ného státního zástupce na p edání nebo zamítnutí p edání p íslu-nému soudu, kterým je dle § 408 odst. 3 T krajský soud, u n hož KSZ p sobí (§ 409 odst. 4 T). Ohledn ukon ení p edání –et ení z d vod v § 409 odst. 3 T má p íslu-ný státní zástupce informa ní povinnost

¹¹⁵ St íl, I.; Polák, P.; Fenyk, J.; Hájek, R. *Trestní zákoník a trestní ád. Pr vodce trestn právními p edpisy a judikaturou*. 2. díl-trestní ád. Praha: Linde, 2010. s. 1008, 1009.

¹¹⁶ Op. cit. s. 1010, 1011.

v i obhájeci vyfládané osoby, Policejnímu prezidiu České republiky, Ministerstvu spravedlnosti a p íslu-nému orgánu vyfladujícího státu (§ 409 odst. 5 T).

P íslu-ný soud rozhoduje o p edání osob do jiného lenského státu ve ve ejném zasedání. Na fládost orgánu lenského státu, který EZR vydal, vyfládanou osobu vyslechne a téfl musí umofnit p ítomnost zástupce tohoto cizího orgánu, v etn uplatn ní práva klást vyslýchané osob otázky. Výslech lze provést prakticky kdykoliv p ed rozhodnutím o p edání, nikoli pouze v rámci ve ejného zasedání.¹¹⁷ Rozhodnutí o EZR je p íslu-ný soud povinen vydat do 60 dn od zadrflení vyfládané osoby. Ve výjime ných p ípadech, kdy nelze rozhodnout v této lh t , rozhodne soud v dodate né 30denní lh t . Prodlouflení lh ty musí být od vodn no a oznámeno orgánu vyfladujícího lenského státu. Nem fle-li soud rozhodnout o p edání ani ve lh t dodate né, informuje o tom orgán vyfladujícího státu a Eurojust a rozhodne ihned po odpadnutí p edm tné p ekáflky (§ 411 odst. 1, 2 T).

Jestliffe soud rozhodne o p edání vyfládané osoby kladn , rozhodne téfl o vzetí vyfládané osoby do p edávací vazby. V p ípad , fle danému rozhodnutí o vazb p edcházela vazba p edb flná, p em ní ji soud rozhodnutím na vazbu p edávací. Proti rozhodnutí o vzetí do vazby i rozhodnutí o p em n vazby je p ípustná stíflnost, jefl nemá odkladný ú inek. To samé platí pro samotné rozhodnutí o p edání. Jakmile rozhodnutí o p edání nabude právní moci, musí jej p íslu-ný soud neprodlen oznámit Policejnímu prezidiu R, p íslu-nému orgánu vyfladujícího státu a Ministerstvu spravedlnosti (§ 411 odst. 1-5 T).

Po právní moci kladného rozhodnutí o p edání je t eba samotné p edání realizovat. Propu-t ní z p edávací vazby a p edání vyfládané osoby za izuje p edseda senátu p íslu-ného soudu ve lh t 10 dn od právní moci rozhodnutí o p edání. Lh tu lze prodlouflit, ale pouze na základ dohody s p íslu-ným orgánem dofladujícího státu (§ 416 T). Trestní ád také stanovuje výjimku z 10denní lh ty, kterou jsou humanitární d vody, jifl zmín né v kapitole týkající se jednotlivých ustanovení Rámcového rozhodnutí. Pokud lh ty nejsou dodrfleny, je nutné vyfládanou osobu propustit z vazby (§ 416 odst. 5 T).

---

¹¹⁷ Op. cit. s. 1015.

Další možností rozhodnutí p íslu-ného soudu je zamítnutí p edání dle d vod taxativn vymezených v § 411 odst. 6 písm. a) a) e) T . Jak již bylo uvedeno v podkapitole týkající se fakultativních d vod odmítnutí EZR, eská republika tyto d vody transponovala do ustanovení T jako d vody obligatorního odmítnutí. Hlavním cílem zákonodárce zde bylo dle odborník zaji-t ní jednotného výkladu a zabránit p ípadným pochybnostem.¹¹⁸ eská republika využila možnosti implementovat v-echny d vody odmítnutí EZR krom d vod u l. 4 odst. 7 Rámcového rozhodnutí, jež stanoví, že výkon EZR lze odmítnout, jestliže byl trestný in dle práva vykonávajícího lenského státu spáchán zcela nebo z ásti na území vykonávajícího lenského státu nebo na míst , které se za toto území považuje, nebo byl spáchán mimo území vystavujícího lenského státu a právo vykonávajícího lenského státu neumohl uje stíhání za stejné trestné iny, pokud byly spáchány mimo jeho území. Vzhledem k tomu, že se jedná o d vod fakultativní, zákonodárce se jej rozhodl neimplementovat.

Soud p íslu-ný k rozhodnutí o p edání m že též rozhodnout o p edání s výhradou. Prvním p ípadem takového rozhodnutí je p edání státního ob ana eské republiky nebo osoby, jež má na jejím území trvalý pobyt, k trestnímu stíhání do vyfladujícího státu. Ustanovení § 411 odst. 7 T stanoví povinnost soudu podmínit¹¹⁹ p edání poskytnutím záruky vyfladujícího státu, že budou vráceny do eské republiky k výkonu trestu odn tí svobody, ochranného lé ení nebo ochranné výchovy, pokud s takovým výkonem ve vyfladujícím stát nevysloví souhlas. V p ípad , že záruka poskytnuta není, soud p edání zamítne. Další podobnou pojistkou, která posiluje ochranu osob s trvalým pobyt na území eské republiky a státních ob an je § 411 odst. 6 písm. e) T , který stanoví možnost u init prohlá-ení do protokolu p ed p íslu-ným soudem, že se taková osoba odmítá podrobit výkonu trestu nebo ochranného opat ení ve vyfladujícím stát . Orgán m eské republiky p esto vzniká povinnost vykonat rozhodnutí orgánu vyfladujícího státu za podmínek § 417 T .¹²⁰ Druhým

---

¹¹⁸ Op. cit. s. 1015, 1016.

¹¹⁹ Podmínka musí být vyjád ena ve výroku usnesení. Její pouhé deklarování v od vodn ní nesta í. Viz. VS Olomouc-2 To 80/2006. Dostupný z WWW: http://www.nsoud.cz/JudikaturaNS_new/judikatura_vks.nsf/WebSearch/04CD595E5683606DC125781B006AC706?openDocument.

¹²⁰ P íslu-ný soud vyzve orgán vyfladujícího státu k zaslání ov ené kopie vykonatelného rozhodnutí, na jehož základ byl EZR vydán, spolu s jeho ú edním p ekladem do eského jazyka. Lh ta pro zaslání je stanovena na 30 dn od doru ení výzvy. Po doru ení vykonatelného rozhodnutí jej p íslu-ný soud uzná.

p ípadem rozhodnutí s výhradou je p ípad p edání osoby k výkonu trestu odn tí svobody i ochranného opat ení uloflených soudem vyfladujícího státu v nep ítomnosti. P íslu-ný soud podmíní p edání zárukou, fle bude vyfládané osob poskytnuta mořnost pořádat o obnovu ízení a ú asti na soudním jednání (§ 411 odst. 8 T). Pokud se tak nestane, je zde logickým d sledkem rovn í zamítnutí p edání. Poslední situací v rámci p edání s výhradou je p edání osoby, které byl v trestním ízení na území eské republiky uloflen trest odn tí svobody. P edání je v tomto p ípad podmín no jejím vrácením zp t do eské republiky k výkonu takového trestu poté, co byla osoba drřena ve vazb ve vyfladujícím stát . P íslu-ný soud p ítom musí téř pro vrácení vyfládané osoby stanovit p im enou lh tu (§ 411 odst. 10 T).

Ve fázi rozhodování o p edání má p íslu-ný soud mořnost také rozhodnout o p edání s odkladem. Soud v tomto p ípad odloří p edání do doby, neř se splní ú el trestního stíhání nebo výkon trestu odn tí svobody za jiný trestný ín, neř pro který byl vydán EZR a sou asn p íhlédne k od vodn nému pořadavku vyfladujícího státu na p edání dané osoby.¹²¹ Pro úplnost je nutné dodat, fle vý-e uvedené mořnosti rozhodnutí p íslu-ného soudu o p edání se realizují a v p ípad pozitivního rozhodnutí se p edání provede ve lh tách korespondujícími s lh tami stanovenými Rámcovým rozhodnutím v jeho láncích 17 a 23.

V rámci vnitrostátní úpravy p edání osob z eské republiky do jiného lenského státu je na míst zmínit transpozici tzv. *zkráceného p edávacího ízení*. Rámcové rozhodnutí krom povinného právního zastoupení p í uvedení souhlasu s p edáním, protokolace a pou ovací povinnosti neobsahuje detaily celé procedury. Úprava v T ustanovení Rámcového rozhodnutí doplnila v tom aspektu, fle sniřuje po et d vod pro zamítnutí p edání¹²², tím ale stále dochází pouze k zúření p edb řného -et ení a soudního p ezkumu. Lh ta pro rozhodnutí o p edání je sice krat-í a stanovena na 10 dn od souhlasného prohlá-ení, jedná se ale o lh tu po ádkovou, která m fle být prodlouřena. Zkrácené p edávací ízení nemusí být tedy v praxi po zanalyzování vý-e

---

Jestliffe by soud v ízení o spáchaném trestném ínu rozhodoval sám, uzná rozhodnutí orgánu vyfladujícího státu tak, fle p em ní ulofený trest na trest, který by mohl ulofit.

¹²¹ § 411 odst. 10 T .

¹²² § 413 odst. 3 T : „Jestliffe vyfládaná osoba u íní prohlá-ení dle odstavce 1, uřije se ustanovení § 411 p im en . Soud zamítne p edání vyfládané osoby pouze v p ípadech uvedených v § 411 odst. 6 písm. c), d) a e).õ

uvedených premis nutn krat-í nejl ádné p edání a tím bohufel prakticky odpadá jeho zamý-lená progresivní stránka.

Na záv r této kapitoly bych se je-t rád v noval soub hu více evropských zatýkacích rozkaz a soub hu EZR a fládosti o vydání, které se od sebe mírn li-í z hlediska orgán , jejl o výkonu EZR rozhodují. V prvním p ípad rozhoduje o tom, který z doru ených EZR bude vykonán, p íslu-ný soud na návrh státního zástupce. P í rozhodování musí zváflit okolnosti trestného ínu, které shodn stanoví Rámcové rozhodnutí a zda byly tyto okolnosti vydány za ú elem trestního stíhání, výkonu trestu odn tí svobody í ochranného opat ení s ním spojeným (§ 419 T). Recentní judikatura také stanoví, fle o soub h EZR § 419 odst. 1 T se nejedná, pokud vyfladující stát vydal více EZR na stejnou osobu. Vyfládaná osoba tedy m fle být p edána bez volby soudem, který z doru ených EZR bude vykonán.¹²³ Naproti tomu postup stanovený pro soub h EZR a fládosti o vydání je odli-ný. P íslu-ný soud zde musí rozhodnout o p ípustnosti p edání a téfl o p ípustnosti vydání. Rozhodne-li v obou p ípadech kladn , dojde ke konjunkci rozhodnutí p íslu-ného soudu a následn rozhodnutí Ministerstva spravedlnosti, zda se vyhoví p edání í fládosti o vydání (§ 420 T). V p ípad takového soub hu tedy rozhodují dva odli-né orgány.

6.2 P edání z íenského státu Evropské unie do íeské republiky

Postup národních justí ních orgán p í p edání hledaných osob z jiných íenských stát Evropské unie do íeské republiky je upraven v ustanoveních § 403-407 T . Podrobný postup soud a státních zástupc stanoví v p edchozí kapitole uvedená Instrukce MS a Pokyn obecné povahy NSZ. Na po átku celého procesu p edání je d leflitým p edpokladem pro vydání EZR podle § 405 odst. 2 písm. c) vykonatelný rozsudek, p íkaz k zat ení dle § 69 T , mezinárodní zatýkací rozkaz podle § 384 T nebo jiné vykonatelné rozhodnutí mající týfl ú ínek, které se týká ínu, pro který je EZR vydán. Moflností jak se vypo ádat s vydáním EZR je více. První moflnost skýtá návrh státního zástupce na samostatné vydání EZR, jejl následuje po vydání p íkazu

---

¹²³ KS Praha-Nt 453/2007. In: St ífl, I.; Polák, P.; Fenyk, J.; Hájek, R. *Trestní zákoník a trestní ád. Pr vodce trestn právními p edpisy a judikaturou*. 2. díl-trestní ád. Praha: Linde, 2010. s. 1033.

k zat ení¹²⁴ i mezinárodního zatýkacího rozkazu¹²⁵. Další možností je podat takový návrh spolu s mezinárodním zatýkacím rozkazem i p íkazem k zat ení. Vzhledem k p edchozím praktickým zkušenostem a s ohledem na princip volného pohybu osob v rámci Evropské unie odborníci doporu ují druhý z vý-e uvedených postup .¹²⁶ K vydání EZR je na základ § 405 odst. 1 T p íslu-ný v ízení p ed soudem p edseda senátu, v p ípravném ízení je orgánem p íslu-ným k vydání soudce okresního soudu, v jeho obvodu je inný státní zástupce, který podal p íslu-ný návrh.¹²⁷ Takovým m fle být státní zástupce jak okresního, tak krajského i vrchního státního zastupitelství v obvodu p íslu-ného soudu. P íslu-ný soud dále po ídí p eklad EZR do ú edního jazyka p edávajícího státu i jazyka, který daný lenský stát akceptuje. P i výb ru jazyka soud postupuje dle p ílohy 2 Instrukce MS, jeff uvádí jazykové pofadavky lenských stát uvedených ve sd leních adresovaných Rad Evropské unie. P ísemné vyhotovení EZR vyhotovuje p íslu-ný soud na formulá i stanoveným p ílohou . 1 vý-e uvedené vyhlá-ky Ministerstva spravedlnosti . 258/2006 Sb., kterou se stanoví vzor evropského zatýkacího rozkazu a p elofené jej doru uje p íslu-nému justnímu orgánu vyřadujícího státu ve lh tách, jeff si každý lenský stát sám stanovil vnitrostátními p edpisy.¹²⁸ V souladu s ustanoveními T je p íslu-ný soud povinen doru it písemné vyhotovení EZR téff Policejnímu prezidiu eské republiky (Národní centrála SIRENE) pro po ízení záznamu v SIS za ú elem zat ení a p edání vyřádané osoby a Ministerstvu spravedlnosti (§ 405 odst. 5 T).

Po p edání hledané osoby do eské republiky vykonávajícím lenským státem ji p evezme policejní orgán a dodá ji bez odkladu soudu, který EZR vydal. Pokud nejde o p edání k výkonu trestu, je p edseda senátu povinen obvin něho do 24 hodin od odevzdání vyslechnout a rozhodnout o vazb (§ 405 odst. 6 ve spojení s § 387 odst. 1, 2

---

¹²⁴ P íkaz k zat ení se dle § 69 T vydává, pokud je dán d vod vazby a obvin něho nelze p edvolat, p edvést nebo zadržet a tak zajistit jeho p ítomnost u výsledku. P íslu-ným orgánem k vydání je v p ípravném ízení soudce na návrh státního zástupce a v ízení p ed soudem p edseda senátu.

¹²⁵ Mezinárodní zatýkací rozkaz se vydává, zdrfluje-li se obvin ný v cizím stát nebo je-li o tom d vodné podez ení. V ízení p ed soudem vydává mezinárodní zatýkací rozkaz p edseda senátu nebo soudce p íslu-ného soudu. V ízení p ípravném tak íní na návrh státního zástupce.

¹²⁶ Klouková, S.; Fenyk, J., *Mezinárodní justní spolupráce v trestních v cech*. 2. aktual. a uprav. vyd. Praha: Linde, 2005. s. 202.

¹²⁷ § 26 odst. 1 T : „K provád ní úkon v p ípravném ízení je p íslu-ný okresní soud, v jeho obvod je inný státní zástupce, který podal p íslu-ný návrh.“

¹²⁸ Viz. kap. 4.3.1 Doru ení evropského zatýkacího rozkazu.

T). Hledaná osoba také může být předána cizím státem s výhradou. Pokud taková výhrada existuje, je nutné jí vyhovět (§ 405 odst. 6 ve spojení s § 388 odst. 1 T).

Trestní řád také pamatuje na případy, kdy by mohly zaniknout důvody, pro které byl EZR vydán. Pokud se tak stane, je státní zástupce povinen neprodleně podat příslušnému soudu návrh na jeho zrušení (§ 403 odst. 3 ve spojení s § 384 odst. 6 T).

7. Transpozice rámcového rozhodnutí o evropském zatýkacím rozkazu před Ústavním soudem České republiky

Transpozice Rámcového rozhodnutí do právního řádu České republiky byla provedena novelou trestního zákona č. 537/2004 Sb. a novelou trestního řádu č. 539/2004 Sb. Jak již bylo referováno v kapitole 5, transpozice se neobešla bez komplikací. Implementaci EZR provázely rozsáhlé debaty nejen ve sdělovacích prostředcích, ale též na poli akademickém a politickém, konkrétně v obou komorách Parlamentu. Prezident republiky sice transpozici legislativu vetoval pro protiústavnost, Poslanecká sněmovna ale veto přehlasovala a obě novely nabyly účinnosti ve dnech 22. října a 1. listopadu 2004.

Diskuze vyvrcholila dne 26. listopadu 2004, kdy skupina poslanců a senátorů z řad ODS nesouhlasící s transpozicí akty iniciovala řízení před Ústavním soudem České republiky¹²⁹. Domáhala se zrušení § 21 odst. 2 TrZ a § 403 odst. 2, § 411 odst. 6 písm. e), § 411 odst. 7 a § 412 odst. 2 T¹³⁰ ve znění daných novelizací pro rozpor s ústavními právními předpisy, konkrétně čl. 1, čl. 4 odst. 2, čl. 14 odst. 4 a čl. 39 LZPS¹³¹.

¹²⁹ Řízení vyústilo ve vydání nálezu Pl. ÚS 66/04 ze dne 3.5. 2006, vyhlášeného pod č. 434/2006 Sb. Dostupný z WWW:

<http://nalus.usoud.cz/Search/ResultDetail.aspx?id=100&pos=1&cnt=6&typ=result>.

¹³⁰ § 21 odst. 2 TrZ: „Občan České republiky může být předán do jiného členského státu Evropské unie pouze na základě evropského zatýkacího rozkazu.õ

§ 403 odst. 2 T : „, Česká republika může předat vlastního občana jinému členskému státu Evropské unie pouze za podmínky vzájemnosti.õ

§ 411 odst. 6 písm. e) T : „Soud zamítne předání vyřádané osoby pouze tehdy, jestliže šata osoba je státním občanem České republiky nebo má v České republice trvalý pobyt, její předání se vyřaduje k výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného léčení nebo ochranné výchovy a osoba před předáním soudem do protokolu prohlásí, že se odmítá podrobit výkonu tohoto trestu nebo ochranného opatření ve vyřádujícím státě; toto prohlášení nelze vzít zpět.õ

§ 411 odst. 7 T : „Je-li předáván státní občan České republiky nebo osoba, která má trvalý pobyt v České republice, do vyřádujícího státu k trestnímu stíhání, soud podmíní předání tím, že tato osoba bude vrácena k výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného léčení nebo ochranné výchovy do České republiky, pokud jí bude uložten takový druh trestu nebo ochranného opatření a tato osoba po vynesení rozsudku ve vyřádujícím státě nevysloví souhlas s výkonem trestu nebo ochranného opatření ve vyřádujícím státě. Taktó soud postupuje pouze v případě, že vyřádující stát poskytl záruku, že osobu předá do České republiky k výkonu trestu nebo ochranného opatření. Není-li vyřádujícím státem záruka poskytnuta, soud předání vyřádané osoby zamítne.õ

§ 412 odst. 2 T taxativně vymezuje jednání, u kterých je opuštěna zásada oboustranné trestnosti.

¹³¹ čl. 1 LZPS: „Lidé jsou svobodní a rovní v důstojnosti a právech. Základní práva a svobody jsou nezadatelné, nezcižitelné, nepromlžitelné a nezrušitelné.õ

čl. 4 odst. 2 LZPS: „Meze základních práv a svobod mohou být za podmínek stanovených Listinou základních práv a svobod upraveny pouze zákonem.õ

čl. 14 odst. 4 LZPS: „Každý občan má právo na svobodný vstup na území České a Slovenské Federativní Republiky. Občan nemůže být nucen k opuštění vlasti.õ

Prvním z prezentovaných důvodů protiústavnosti byl rozpor napadených ustanovení s čl. 14 odst. 4 LZPS, dle něhož občan Republiky nesmí být nucen opouštět svou vlast. Toto právo je ve smyslu čl. 1 LZPS nezadatelné, nezcizitelné, nepromělitelné, nezrušitelné a nelze s ním jakkoliv disponovat. LZPS též neumožňuje, aby jej omezil zákon. Poukázáno bylo též na historické souvislosti, konkrétně na úmysl ústavodárce zakotvit tento princip z důvodu zabránění situacím podobným akci „Asanace“ v době normalizace, kdy byli politicky nespolehliví občané nuceni opouštět SSR. Dle návrhatele, užitím *argumenti a minori ad maius* LZPS nejen zakazuje nutit občany k opouštění vlasti, ale též zakazuje jejich předání, je-li nucením přímými prostředky, tj. nuceným omezením osobní svobody v předávací vazbě a předáním vyřadujícímu státu. Zákaz vydávání vlastních občanů je dle návrhatele v dnešní době chápán jako obecný ústavní princip ve všech členských státech EU a jeho porušením dochází k narušení vztahu občana a státu.

Navrhovatelé rovněž poukázali na rozpor příslušných ustanovení transpozicních předpisů, zejména § 412 odst. 2 Třísč. 1. 39 LZPS, když dané ustanovení Třísč. doslova přejímá taxativní výčet trestných činů čl. 2 odst. 2 Rámcového rozhodnutí, u kterých je vyloučena podmínka oboustranné trestnosti. Napadené úpravy vyeti, ře jednotlivá jednání nejsou přesně definována a v důsledku toho může dojít k situacím, kdy bude český občan předán do jiného členského státu, aniž by šlo o trestný čin dle českého práva. Dodali též, že některá jednání jako například flhá ství nemají v českém právním řádu obdobu. Zákonodárce by tedy musel tento problém vyřešit na úrovni zákona, kde by publikoval znění příslušných trestních právních předpisů jiných členských států. Dle návrhatele nelze nutit občany Republiky, aby se sami seznámili se zněním norem všech členských států.

Při posuzování, zda transpozicní předpisy odporují čl. 14 odst. 4 LZPS, se Ústavní soud nespokojil pouze s historickým výkladem. Po zrekapitulování historických okolností prezentoval velice zajímavý argument založený na institutu občanství EU, ze kterého dovodil, že současná doba založená na postupující evropské integraci a zvýšené mobilitě osob nabízí diametrálně odlišnou situaci. V kontextu dnešní Evropy je nutné vzít na v domě, že pokud občané EU využívají výhody spojené z takového

---

1. 39 LZPS: „Jen zákon stanoví, které jednání je trestným činem a jaký trest, jakoli i jaké jiné újmy na právech a majetku, lze za jeho spáchání uložit.“

statutu, musí být s takovými výhodami akceptována určitá míra odpovědnosti, především v mezinárodní justici spolupráci při vyšetřování trestné činnosti. Nový mechanismus předání reflektuje dle soudu nejen novodobé realie, ale též celoevropsky vyvinutý standard ochrany lidských práv, o kterém se nelze domnívat, že by byl na nižší úrovni než ochrana lidských práv v české republice. Všechny členské státy EU jsou signatáři Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, tj. poskytují ekvivalentní standard ochrany. Nelze proto akceptovat argument navrhovatel nereflektující současnou podobu EU, že z čl. 14 odst. 4 LZPS lze dovodit závazek neumožnit zásouvání omezené předání občanů ČR do jiného členského státu, když je garantováno, že bude po skončení trestního řízení na vlastní žádost vrácen zpět do vlasti k případnému výkonu trestu. Dočasné předání do jiného členského státu k trestnímu řízení tedy není nucením k opuštění vazby ve smyslu příslušných ustanovení LZPS. Pro úplnost soud dodává též odkaz na § 411 odst. 6 písm. e) TČ, dle kterého nemůže být český občan nebo osoba s trvalým pobytem na území ČR předána na území jiného členského státu k výkonu trestu odnětí svobody.

Argument zákazu vydávání vlastních občanů jako obecného ústavního principu všech členských států EU soud rovněž odmítl. Na základě komparativní analýzy právních úprav členských států podotýká, že v některých zemích se zákaz extradice vůbec nepovažuje za ústavní princip a je dokonce na úrovni zákona bez předcházející změny ústavy. Takovými státy, kde ke změně stávajícího stavu postačila změna zákona, jsou například Německo, Nizozemsko, Belgie i Švédsko.

Trvalý vztah občanů a států též není dle Ústavního soudu v důsledku přijetí právní úpravy předání nijak narušen. Občan ČR nic nebrání po skončení trestního řízení týkajícího se výkonu EZR vrátit se zpět a stále podléhá i v době trvání takového řízení ochraně ČR. Prostředkem ochrany občanů je nejen institut stíhlosti proti opatřením orgánů jiných v trestním řízení na základě § 411 odst. 5 TČ, ale též případná ústavní stíhlost. Dané instrumenty jsou přitom konformní se samotným Rámcovým rozhodnutím, které nijak nebrání členským státům v uplatnění zásad týkajících se práva na spravedlivý proces.

V rámci posouzení souladu § 412 odst. 2 TČ s čl. 39 LZPS Ústavní soud rovněž neshledal protiústavnost a neztotožnil se s argumentací navrhovatelů. Soud vyjel ze

skutečnosti, že ustanovení § 412 odst. 2 T není ustanovením hmotně právním, ale procesně právním. Pokud by se jednalo o hmotně právní předpis upravující trestnost jednání, rozpor s l. 39 LZPS by byl shledán. V daném případě se ale jedná o odlišnou situaci, jelikož předání není uložení trestu ve smyslu LZPS. Jedná se zde o procesní postup soudu, v rámci kterého soud pouze označí chování hledané osoby, nikoliv její trestnost daného činu dle českého práva. Požadované osoby tedy nebudou stíhány pro jednání uvedené ve výtku § 412 odst. 2, ale pro trestné činy vymezené v národním hmotném právu vyžadujícího státu. Výše uvedené jednání v napadeném ustanovení je navíc obecný kompromis, kterým se členské státy snažily dosáhnout ochrany společných sdílených hodnot.

Další otázkou rozporu dané úpravy s principem legality je skutečnost, že uvedený princip svým způsobem funguje jako pojistka proti státům nerespektujícím legalitu. Taková pojistka ale může být dle Ústavního soudu v rámci EU opuštěna, jelikož sblížení hodnot a vzájemná důvěra mezi členskými státy dosáhly takové úrovně, že na zásadu oboustranné trestnosti není třeba lpět. Všechny členské státy jsou navíc demokratickými režimy dodávajícími princip *rule of law*.

K principu teritoriality soud uvádí, že již dříve před přijetím úpravy předávacího řízení platila zásada, že všechny osoby nacházející se na území určitého státu podléhají jeho právnímu řádu a tudíž jsou odpovědní za tam spáchanou trestnou činnost. Argument publikace seznamu trestně právních předpisů všech členských států tedy není na místě.

Specifickým případem spadajícím do rámce zásady teritoriality jsou tzv. distanční delikty, přednostně v oblasti počítačové kriminality, kdy důsledky jednání spáchaného v ČR mohou nastat v jiném členském státě. Zde by ve výjimečných případech mohlo dojít k rozporu s ústavním pořádkem, zvláště když čin trestný dle práva určitého členského státu není trestný dle českého práva a dokonce požívá ústavní ochrany. V tomto případě sice Ústavní soud uznává, že může dojít k rozporu aplikace EZR s Ústavou, taková hypotetická situace ale stále není důvodem pro zrušení příslušné úpravy. Jako pojistku pro takové případy soud vidí ustanovení § 377 T, které neumožňuje vyhovět žádosti o předání v případech porušení Ústavy ČR nebo

ustanovení právního řádu ČR, na kterých je třeba bez výhrady trvat i jiného významného chráněného zájmu ČR.

Vzhledem ke výše uvedeným závěrům dospěl Ústavní soud ČR k rozhodnutí, že návrh na zrušení příslušných ustanovení T a TrZ se zamítá.

Význam nálezu Pl. ÚS 66/04 může rovněž spatřovat v názorové nejednotnosti napří plénem. Odlišná stanoviska, tzv. disenty, formulovali soudci Stanislav Balík a Eliška Wagnerová, ke které se připojila též soudkyně Vlasta Formánková. Wagnerová nevidí úskalí v institutu eurozatyka a jako takového a obecně jej považuje za fládoucí. Spíše vyjádřila názor, že vnitrostátní implementace byla provedena nedbale, když český zákonodárce neimplementoval fakultativní důvod odmítnutí předání dle čl. 4 odst. 7 Rámcového rozhodnutí, z něhož vyplývá, že EZR je možné odmítnout u trestných činů, které byly zcela nebo zčásti spáchány na území ČR i na místech, které se za toto území považují, nebo byly spáchány mimo území vystavujícího členského státu a národní právo ČR neumožňuje stíhání za tyto trestné činy, byly-li spáchány mimo jeho území. Napadená ustanovení může Ústavní soud posoudit z hlediska článku 8 LZPS, upravujícího základní zásady omezení osobní svobody, a principu proporcionality. Neimplementací čl. 4 odst. 7 proporcionalita dána není. Dle Wagnerové tak může docházet k situacím, kdy se výkonem EZR dostane podezřelá osoba do situace pro ni méně příznivé, než kdyby byla stíhána na území ČR. Jako důvody zde uvádí jazykovou bariéru, znalost právního řádu a kulturního prostředí v širším slova smyslu. Soudce Balík se staví proti institutu eurozatyka a jako takovému. V disentu plněm expresivních ukázek z historie a literárních děl napří řádky kritizoval zejména jazykovou bariéru, problémy se zdravotním pojetím v cizině a nedostatečné komparativní studium trestních předpisů členských států příslušníky českého zákonodárského sboru.

8. Transpozice rámcového rozhodnutí o evropském zatýkacím rozkazu před ústavními soudy vybraných členských států Evropské unie

Výrazně specifická povaha evropského zatýkacího rozkazu, jež zahrnuje nejen otázky z mnoha právních odvětví, ale též zásadní změny v tradičním vydávacím řízení, byla předmětem posouzení ústavnosti v několika členských státech Evropské unie. Výsledkem bylo v několika případech zrušení implementačních předpisů a tudíž prodloužené provedení Rámcového rozhodnutí. V této kapitole bude podán rozbor rozhodnutí ústavních soudů, které rozhodly o protiústavnosti vnitrostátních transpozicích předpisů a specifický příklad Belgie, kde situace vyústila k předložení dvou předložených otázek Soudnímu dvoru Evropské unie. Po zanalyzování jednotlivých rozhodnutí jsme schopni si všimnout, že každý ze soudů zvolil zásadně odlišný přístup při vypořádání se s danou problematikou. Zatímco odvodnění německého *Bundesverfassungsgericht* se zdá spíše radikálnější a pragmatické z hlediska posilování vzájemné důvěry v trestní právní systémy členských států, polský *Trybunał Konstytucyjny* zvolil proevropský a přitom prozíravý přístup při implementaci Rámcového rozhodnutí do národního práva. Apel polského a kyprského ústavního soudu na zákonodárce ke změně ústavy bychom také mohli charakterizovat jako odlišný od přístupu Ústavního soudu Řecka, který se do změny ústavních předpisů raději nepoučl.

8.1 Belgie

Belgický zákon ze dne 19. prosince 2003 implementující Rámcové rozhodnutí byl v Belgii podroben velmi specifickému přezkoumání ústavnosti, když belgický Ústavní soud (*Arbitragehof*) adresoval Soudnímu dvoru Evropské unie dvě předložené otázky týkající se platnosti Rámcového rozhodnutí a jeho kompatibility s primárním právem. Stalo se tak po podání žaloby na neplatnost neziskovou organizací *Advocaten voor de Wereld* zabývající se ochranou lidských práv. Na podporu své žaloby daná organizace uplatnila námitku, že Rámcové rozhodnutí o EZR je neplatné z důvodu porušení čl. 1. 34 odst. 2 písm. b), dle kterého mají rámcová rozhodnutí sloužit pouze ke sbližování

právních předpisů členských států a problematika mezinárodní justiční spolupráce v trestních věcech by měla být spíše upravená mezinárodní smlouvou. *Advocaten voor de Wereld* také vyjádřili nesouhlas s opo- t ním zásady oboustranné trestnosti u vybraných kategorií trestných činů a dospěli k závěru, že byly porušeny principy rovného zacházení a zákaz diskriminace. Taxativní výčet jednání v čl. 2 odst. 2 Rámcového rozhodnutí je rovněž v rozporu s principem legality v trestních věcech (*nullum crimen, nulla poena sine lege*), jelikož trestné činy v něm vymezené jsou nepřesné a vágně definovány.

Rozhodnutí Soudního dvora EU ve věci C-303/05 *Advocaten voor de Wereld*¹³² se stalo přelomovým rozsudkem v oblasti evropské justiční spolupráce v trestních věcech, jelikož posvětilo jak výběr institutu rámcového rozhodnutí pro úpravu evropského zatýkacího rozkazu, tak legalitu taxativního výčtu jednání vyatých z přezkumu oboustranné trestnosti. Velký senát ESD v čele s předsedajícím V. Skourisem se neztotožnil s argumentací neziskové organizace a prohlásil soulad Rámcového rozhodnutí se Smlouvou o EU.

K první předsední otázce soud prohlásil, že čl. 31 odst. 1 písm. a) i b) Smlouvy o EU týkající se urychlení a usnadnění justiční spolupráce nijak nezmiňuje právní nástroje, které mají být použity pro takový účel. Pokud vezmeme v úvahu další ustanovení, čl. 34 Smlouvy o EU, ten také nezavádí požadovanou jednotnost mezi jednotlivými právními instrumenty v něm vyjmenovaných. Na základě těchto výsledků soud sice připustil možnost úpravy EZR mezinárodní smlouvou, nedoložila však dle něj porušení primárního práva. Rada Evropské unie pouze vyutila svou diskreci ve výběru z více právních nástrojů. Rámcové rozhodnutí, jehož právním základem byly výše zmíněné články, proto nebylo přijato v rozporu s čl. 34 odst. 2 písm. b).

S druhou předsední otázkou se soud rovněž vypořádal tak, že neuznal porušení vymezených obecných právních zásad. Přestože čl. 2 odst. 2 Rámcového rozhodnutí odstraňuje povolení oboustranné trestnosti u vybraných kategorií trestných činů, dojdeme doslovným výkladem daného ustanovení k závěru, že jsou dané činy stále definovány právem vykladujícího státu. Kterýkoliv členský stát se přitom zavázal

---

¹³² Dostupný z WWW: <http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=EN&Submit=rechercher&numaff=C-303/05>.

dodržovat základní práva a obecné právní zásady zakotvené v článku 6 Smlouvy o EU a v důsledku toho i zásadu legality trestných činů a trestů. Proto i druhý argument *Advocaten voor de Wereld* musí být odmítnut.

8.2 Polsko

Polsko se stalo prvním členským státem, ve kterém byla podrobena ústavnost národní transpozice legislativy pěstující ústavního soudu. Nález polského Ústavního tribunálu z 27. dubna 2005, sp. zn. P 1/05 se ihned po vydání dostal do pozornosti z odborné veřejnosti nejen doma, ale též v dalších členských státech.

Podnětem pro řízení před ústavním soudem bylo podání gdaňského oblastního soudu, který v dané době rozhodoval o evropském zatýkacím rozkazu vydaném v Nizozemsku za účelem předání polské státní obžalanky. Gdaňský soud měl pochybnosti, zda je úprava předání v polském trestním řádu v souladu s ústavně zaručeným zákazem vydání polských obžalovaných dle čl. 55 odst. 1 Ústavy.¹³³ Ústavní tribunál po zvážení dospěl k názoru, že články 607t polského trestního řádu je v rozsahu v jakém umožňují předání polských obžalovaných členskému státu EU protiústavní a soud posunul ručící úinky svého nálezu o 18 měsíců tak, aby zákonodárce mohl v klidu opravit odpovídající ústavní základ a poslat následující novelu předloženého ustanovení. Během této přechodné doby byl tedy proces předání státních obžalovaných, a zakotven v protiústavních předpisech, umožněn. Polský ústavní soud se k takovému kroku rozhodl z důvodu, že pouhé zrušení konfliktního ustanovení zákona by dle něj vedlo k porušení ústavní zásady čl. 9 polské Ústavy („Polská republika dodržuje pro ni závazné mezinárodní právo“), proto se rozhodl dohodně limitovat úinky nálezu nejdelší přípustnou lhůtou a dát mu tak určitý proevropský ráz. Rozhodnutí je zajímavé z toho hlediska, že i přes rozhodování o nesmírně složitě právní věci vyřídil Ústavní tribunál své veškeré pravomoci k vyřešení konfliktu předem tních norem a vyvarování se případných negativních dopadů svého rozhodnutí.¹³⁴ Jak uvidíme v následujících

¹³³ Banaskiewicz, B. Ústavní judikatura nového členského státu EU v rámci vyzváním evropské integrace: zkušenosti Ústavního tribunálu Polské republiky. *Jurisprudence*. 2005, . 7, s. 7. Také Filip, J. Evropský zatýkací rozkaz před ústavními soudy. *Asopis pro právní vědu a praxi*. 2005, . 2, s. 157.

¹³⁴ Komárek, J. European constitutionalism and the european arrest warrant: in search of the limits of scontrapunctual principles. *Common Market Law Review*. 2007, . 44. s. 20-21.

odstavcích, n mecký Spolkový ústavní soud s takovou opatrností ve svém rozhodování nepostupoval.

V daném p ípad se klí ovým problémem jevila otázka rozdílu mezi p edáním a klasickou extradicí, tedy zda p edání na základ EZR p edstavuje p ípad vydání, o kterém polská Ústava hovo í v l. 55 odst. 1. Napadené ustanovení trestního ádu p ítom hovo ilo o p edání. Na danou problematiku zazn lo mnoho názor . V ádách zákonodárc , v etn mar-álka Sejmu p eváfila teorie, fe se jedná o odli-né pojmy, nebo p edání má charakter procesní a vydání je spí-e aktem politické povahy. Velmi zajímavý byl téfl pohled Generálního prokurátora, který uvedl, fe je t eba nahlédnout na zmín ný l. 9 Ústavy a fe na jeho základ nem l zákonodárce jinou moflnost nefl neodmítnout napln ní Rámcového rozhodnutí. Pokud tedy ústava p edání nedefinuje a zákonem jsou oba pojmy vymezeny odli-n , l. 55 odst. 1 Ústavy se na p edání nem fe vztahovat.¹³⁵

Ústavní tribunál ve svém nálezu dosp l k záv ru, fe se jedná o obsahov zcela odli-né pojmy, nebo v p ípad EZR je celá procedura zna n zjednodu-ena a jde o soudní rozhodnutí, nikoliv o rozhodnutí orgánu moci výkonné jako je tomu u extradice. P esto neopomn l zd raznit, fe obsah pojmu p edání je definován oby ejným zákonem a proto nem fe na jeho základ definovat pojem ústavní, který je mu hierarchicky nad azen. Tribunál svým zp sobem nazna il, fe pokud v ústav obsahové odli-nosti obou pojmu nejsou upraveny, má svázané ruce a nem fe k nim p í výkladu ústavy p íhlíftet. Dále dovodil, fe i p es obsahovou odli-nost z stává smysl obou institut stejný a prakticky se od sebe neli-í. P edání je tak jen zvlá-tní formou extradice a proto se zákaz vydávání polských ob an dle l. 55 odst. 1 Ústavy vztahuje i na n j. Tribunál navíc p ípomn l, fe p edání na základ EZR má na ob any závafln j-í dopad, ufl jen pro opu-t ní zásady oboustranné trestnosti v l. 2 Rámcového rozhodnutí. Jednou z dal-ích námitek, se kterou se musel Tribunál vypo ádat, byla moflnost pouftití l. 31 odst. 3 Ústavy pro ú ely rozli-ení obou pojmu a odchýlení se od ústavního textu. Dle tohoto lánku mohou být omezení v oblasti ústavních práv a svobod stanoveny pouze zákonem, pokud je to v demokratické spole nosti nutné pro bezpe nost a ve ejný po ádek. Základním argumentem zde bylo, fe EZR takovým cíl m slouffí a p ítom se

¹³⁵ Lazowski, A. Poland: Constitutional Tribunal on the Surrender of Polish Citizens Under the European Arrest warrant. Decision of 27April 2005. *European Constitutional Law Review*. 2005, . 1, s. 574.

nejedná o zásah do podstaty a smyslu základních práv, protože EZR zajišťuje právo na spravedlivý proces v demokratickém právním státě. Tento názor tribunál také neuznal z důvodu, že při akceptaci daného argumentu by se zdálo, že zbytečný a postávající by tedy jen ustanovení čl. 36 a 45 týkající se ochrany občanů v zahraničí a práva na spravedlivý proces. Na závěr ústavní soud dovodil, že neshledal nadbytečnost ustanovení čl. 55 odst. 1 Ústavy, protože upravuje právo na snášení trestní odpovědnosti před právem polským soudem. Předání polských občanů do jiného členského státu EU by tedy znamenalo porušení daného článku.¹³⁶

V důsledku nálezu se polským zákonodárcem podařilo ve lhůtce k tomu určené novelizovat čl. 55 Ústavy a umocnit předání polských občanů na základě EZR do jiných členských států.¹³⁷ Ústava však předání stále podmiňuje pohlavkem oboustranné trestnosti a spácháním předmětného činu mimo území Polské republiky. Výjimkami z pohledu oboustranné trestnosti jsou trestný čin genocidia, zločiny proti lidskosti, válečné zločiny a trestné činy týkající se přepady a podnícování útočné války.¹³⁸

8.3 Německo

Vnitrostátní legislativa transponující Rámcové rozhodnutí se stala předmětem přezkumu souladu s ústavními předpisy také ve Spolkové republice Německo. Závazky plynoucí z Rámcového rozhodnutí Německo transponovala zákonem o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy dne 21. července 2004 (dále jen Zákon o EZR). Na úrovni ústavní (Základní zákon)¹³⁹ dříve vydávání vlastních občanů nepřicházelo v úvahu. Situace se změnila afl novelou čl. 16 Základního zákona v roce 2000 v souvislosti s vyhováním mezinárodním závazkům, která umožňují vydání vlastních občanů do jiného státu za podmínky dodržení zásad právního státu ve státě vyřadujícím.

---

¹³⁶ Racsmany-Deen, Z. The European Arrest Warrant and the Surrender of Nationals Revisited: The Lessons of Constitutional Challenges. *European Journal of Crime, Criminal Law and Criminal Justice*. 2006, . 14/3, s. 282.

¹³⁷ K novelizaci Ústavy Polské republiky došlo dne 8. září 2006, s účinností od 7. listopadu 2006.

¹³⁸ Nussberger, A. Poland: The Constitutional Tribunal on the Implementation of the European Arrest Warrant. *International Journal of Constitutional Law*. 2008, . 1, s. 162, 169, 170.

¹³⁹ Základní zákon Spolkové Republiky Německo z 23. května 1949.

Skutkový stav předcházející samotnému rozhodnutí Spolkového ústavního soudu se týkal EZR vydaného německými justičními orgány za účelem předání německého občanovi Mamouna Darkazanliho, obviněného ze spáchání trestných činů zločinného spolčení a terorismu a označovaného za důležitou součást evropské větve Al-Kaida v oblasti financí. Trestných činů se měl stádat dopustit na území Německa, kde v době spáchání nebyla podpora teroristické organizace trestně a na území Německa. V rámci předávacího řízení byl Darkazanli rozhodnutím vrchního zemského soudu vzat do předčasně a později do předávací vazby. Přestože o možnosti později bylo o předání rozhodnuto kladně a justiční úřady města Hamburk předání povolil, byla procedura pozastavena na základě ústavní stížnosti podané obviněným ke Spolkovému ústavnímu soudu.¹⁴⁰

Na základě rozsáhlého posouzení dospěl Ústavní soud k závěru, že zákon o EZR není v souladu se Základním zákonem ze dvou důvodů, tj. z důvodu nedodržení garance právního státu zákonodárcem při transpozici Rámcového rozhodnutí a vyloučení soudního přezkumu rozhodnutí o předání. Klíčovým ustanovením Základního zákona, ze kterého Ústavní soud vycházel, byl výše zmíněný § 16 odst. 2 Základního zákona, který stanoví jako předpoklad pro vydání garanci respektování zásad právního státu. Soud se nestavěl k samotnému předání skepticky, jifi jen z důvodu všeobecného nadnárodního vývoje v mezinárodní justiční spolupráci v trestních věcech a participaci Německa na poli OSN nebo Mezinárodního soudního dvora v Haagu. Soud pak ale vyslovil názor, že kvalifikovaná výhrada dodržování zásad právního státu v jiných státech chrání občany Německa nejen před zhoršením jejich procesního právního postavení, jakými jsou kulturní rozdíly, jazyková bariéra či možnost obhajoby, ale též před odkazem na cizí hmotné právní předpisy, na kterých se německý občan nemohl jakkoliv demokraticky podílet. Dále podotkl, že ochrana před předpisy hmotného práva těchto zemí nabývá důležitějšího významu především v případech, kdy k jednání dochází na území Německa, přestože se jeho výsledek projevuje v jiném členském státě. Argumentaci dotáhl až tak daleko, že srovnal zodpovídání se v členských státech za trestné činy, které nevykazují významný vztah k zahraničí a dle německého vnitrostátního práva nejsou trestné, za období retroaktivně působícího předpisu

---

¹⁴⁰ Jirousek, A. Německý zákon o evropském zatykači protiústavní-dosaň stop předávání německých občanů do členských států Evropské unie. *Jurisprudence*. 2005, . 7, s. 39-40.

hmotného práva. Německý zákonodárce dle Ústavního soudu při transpozici ustanovení Rámcového rozhodnutí do německého právního řádu pochybil a příslibné záruky zásad právního státu nezajistil dostatečně. Uznává sice, že čl. 6 Smlouvy o EU obsahuje určitě garance vzájemné důvěry mezi členskými státy odkazem na evropské standardy ochrany lidských práv¹⁴¹, tyto ale nemohou být dostatečné. Dle soudu je povinností zákonodárce se přesvědčit, že zahraniční orgány respektují zásady právního státu a najít způsob, jak je řádně zajistit.¹⁴²

Chybějící úprava soudního přezkumu rozhodnutí o vydání byla dalším z důvodů, pro které prohlásil Spolkový ústavní soud zákon o EZR za neplatný. Situace se dle soudu změnila okamžikem přijetí Rámcového rozhodnutí, kterým se celý charakter řízení o vydání změnil z aktu politické povahy na akt právní a tím pádem se naskytla potřeba soudního přezkumu. Pozornost přitom soud upoutal na čl. 4 Rámcového rozhodnutí stanovujícího fakultativní důvody odmítnutí vydání. Přede vším u těchto důvodů je dána orgánům členských států možnost vyúfňit uvážení v rámci vnitrostátního trestního stíhání hledané osoby. Soud dodává, že i přes možnost vyúfňit uvážení se německé orgány nemohou zbavit ústavní právní povinnosti chránit práva německých občanů a proto rozhodnutí vydaná za takových podmínek musí být podrobena následnému přezkumu. Vzhledem k faktu, že zákonodárce nevyúfňil možné volnosti uvážení dané pro implementaci článkem 4 Rámcového rozhodnutí a opomenul zakotvit následný přezkum rozhodnutí o vydání, porušil tím právo na soudní ochranu zaručené čl. 19 Základního zákona.¹⁴³ Zákon o EZR tedy nesplňuje test proporcionality a musí být tudíž prohlášen za neplatný. V důsledku toho bylo například pár měsíců před přijetím nového zákona dne 20. července 2006 o vydání německých občanů nepřípustné.¹⁴⁴

Analyzované rozhodnutí Spolkového ústavního soudu se stalo pro prohlášení celého zákona za neplatný velmi kontroverzní a vyvolalo rozsáhlou diskuzi o budoucím vývoji evropského trestního práva. Důsledkem bylo nejen zrušení vydání státních

---

¹⁴¹ čl. 6 Smlouvy o EU: „Základní práva, která jsou zaručena Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod a která vyplývají z ústavních tradic společných členským státům, tvoří obecné zásady práva.“

¹⁴² Jirousek, A. Německý zákon o evropském zatykači protiústavní-důležitý stop o vydávání německých občanů do členských států Evropské unie. *Jurisprudence*. 2005, č. 7, s. 40-42.

¹⁴³ Sarmiento, D. European Union: The European Arrest Warrant and the quest for constitutional coherence. *International Journal of Constitutional Law*. 2008, č. 1, s. 173.

¹⁴⁴ Nohlen, N. Germany: The European Arrest Warrant case. *International Journal of Constitutional Law*. 2008, č. 1, s. 156, 158.

občan Německa do členských států Evropské unie, ale též zrušení možnosti předání občan jiných členských států opačně do Německa. Domnívám se, že soud v tomto případě mohl přistoupit k opatrnějšímu řešení a prohlásit za neplatné pouze ustanovení týkající se předávání německých občanů. Měly bychom si též všimnout, že Spolkový ústavní soud ve svém rozhodnutí několikrát zpochybnil princip vzájemné důvěry členských států v jejich právní soustavě trestního soudnictví deklarovaný Soudním dvorem Evropské Unie v případě *Gözütok a Brügger* a připustil nutnost srovnání právních systémů vyjadřujícího státu a Německa v každém konkrétním případě předání vlastního občana. V rámci provedené analýzy se zdá, že se asi Ústavní soud domníval, že Základní zákon je takovou zárukou ochrany lidských práv a svobod, v níž které by mohla být pomohána evropská spolupráce v trestních věcech jako celek. Pokud bychom srovnali závěry ústavních soudů Německa a Polska, polský Ústavní tribunál se definitivně pokusil přistoupit k řešení opatrnějšímu a „more EU-friendly“, a ušel v důsledku ponechání vnitrostátní transpozice legislativy v platnosti i na území samotné Ústavy.

8.4 Kypr

Z členských států, kde se transpozice legislativa posuzovala na úrovni ústavního soudnictví je třeba zmínit rozhodnutí kyperského Nejvyššího soudu ze dne 7. listopadu 2005, kterým bylo prohlášeno ustanovení národního zákona 133(I)/2004 implementující proces předání na základě Rámcového rozhodnutí za rozporné s Ústavou Kyperské republiky. Předání se v daném případě týkalo držitele dvojího státního občanství, kyperského a britského, který byl vyřádan justičními orgány Velké Británie za účelem trestního stíhání pro trestný čin podvodu. Daná osoba napadla před okresním soudem v Limassolu vydaný EZR pro rozpor s kyperskou Ústavou, která ve svém článku 11.2.(f) umožnila vydání pouze občanů jiných států, a contrario tedy zakazovala vydání vlastních občanů. Limassolský soud prezentovaný argument přijal a předání odmítl. Generální prokurátor se proto proti rozhodnutí odvolal až k Nejvyššímu soudu. Svě odvolání zdůvodnil tím, že procedura vydání se odlišuje od předání na základě EZR, která je dle jeho názoru upravena v ustanovení 1. 11.2.(c) Ústavy týkající se předání zatčené osoby a nikoliv 1. 11.2.(f). Druhým prezentovaným důvodem byla

p ednost ustanovení Rámcového rozhodnutí p ed ustanoveními kyperské Ústavy z d vodu charakteristického rysu evropského práva jako celku anulovat jakékoliv protich dné ustanovení národního práva.¹⁴⁵

Nejvyšší soud se s odvoláním vypo ádal tak, že ob ma argument m nevyhov l a zavázal p íslu-né orgány provést zm nu Ústavy. Své od vodn ní postavil na prostém faktu, že doslovný výklad p íslu-ného ustanovení kyperské Ústavy nep ípou-tí v fládném p ípad p edání ob an na základ EZR. Krom toho, EZR není vymezen v taxativním vý tu d vod ospravedl ujících zadrflení i zat ení osob dle kyperské Ústavy.¹⁴⁶

---

¹⁴⁵ Tsadiras, A. Cyprus Supreme Court, Judgement of 7 November 2005 (Civil Appeal no. 294/2005) on the Cypriot European Arrest Warrant Law. *Common Market Law Review*. 2007, . 44, s. 1515-1517.

¹⁴⁶ Racsmány-Deen, Z. The European Arrest Warrant and the Surrender of Nationals Revisited: The Lessons of Constitutional Challenges. *European Journal of Crime, Criminal Law and Criminal Justice*. 2006, . 14/3, s. 291.

9. Vyhodnocení praktického uplatnění evropského zatýkacího rozkazu v České republice

Za účelem zhodnocení praktického uplatnění institutu evropského zatýkacího rozkazu byla dne 2. prosince 2008 zpracována skupinou odborníků za pomoci sekretariátu Rady Hodnotící zpráva¹⁴⁷ týkající se užití EZR v České republice (dále jen Hodnotící zpráva). Skupina odborníků, jež zprávu sestavila, je toho názoru, že v české justici ní praxi má EZR povst velmi efektivního nástroje a je celkově příznivě přijímán. Zpráva též oceňuje profesionalitu programu odborné přípravy soudců a státních zástupců, aktivní roli národního zástupce v Eurojustu a jeho zapojení do Nejvyššího státního zastupitelství a užití moderního IT systému EVIN používaného centrálně SIRENE. Přesto je skupinou doporučeno posílení jazykové zdatnosti soudců a státních zástupců, jež by nepochybně přispělo k posílení přímého kontaktu s kolegy ze zahraničí.

Pokud vezmeme v úvahu negativní závěry zprávy, byla Česká republika podrobena silné kritice v oblasti postupu vedoucího k vydání EZR. Dle názoru komise odborníků může vydání EZR pouze ohledně osoby obviněného nebo osoby označené za uprchlou, tak jak dovolují české právní předpisy, vést ke zbytečným průtahům a následnému úniku hledané osoby. Zpráva zde doporučuje pozornost při právních předpisech. V otázce zásady speciality byla též nalezena úskalí, především v otázce týkající se výměny informací mezi orgány jinými v trestním řízení. Skupina odborníků shromáždila informace, dle kterých v České republice orgány nevedou záznamy o předání, z nichž by vyplývalo, že hledanou osobu nelze stíhat nebo odsoudit pro jiné skutky, než pro které byla předána. Pokud takové informace nebudou mít orgány jiné v trestním řízení k dispozici, hrozí porušení této zásady. Přestože, že zásada speciality funguje pouze na bázi vznesení této otázky hledanou osobou, není dle odborníků žádoucí. Česká republika by v takovém případě měla například vytvořit vhodnou databázi, na základě které by bylo možno umociťovat podmínky pro předání.

Nejvíce problematickou oblastí se jeví ustanovení vnitrostátních předpisů, dle kterých obviněný nemohou být předáni za trestné činy spáchané do 1. listopadu 2004 a ustanovení, dle kterého může být předat vlastního obviněného pouze pod podmínkou

---

¹⁴⁷ Dostupný z WWW: <http://register.consilium.europa.eu/pdf/cs/08/st15/st15691-re02.cs08.pdf>.

vzájemnosti. Odborníci sestavující Hodnotící zprávu jsou toho názoru, že argument R, dle kterého budou všechny takové iny stíhány na základ principu aktivní personality, nem že obstat a není p edev-ím v souladu s cílem Rámcového rozhodnutí umofnit ízení ve stát , ve kterém do-šlo ke spáchání trestného ínu. Tato omezení jsou v rozporu s Rámcovým rozhodnutím. Možný konflikt odborníci spat ují též v nesouladu s l. 29 Smlouvy o EU (dnes l. 67 SFEU), jehož cílem je vytvo it prostor svobody bezpe nosti a práva. eské republice bylo v tomto ohledu doporu eno pozm nit právní p edpisy tak, aby se na p edání eských ob an podmínka vzájemnosti a asové omezení nevztahovaly.

Zpráva též uvádí, že není na místě zavedení d vodu odmítnutí EZR dle § 377 T ¹⁴⁸, který není stanoven samotným Rámcovým rozhodnutím. Za účelem nápravy této situace odborníci proto doporu ují legislativním orgán m R zm nu p íslu-ného ustanovení.

Celkový p ínos Hodnotící zprávy je nejen v její doporu ující povaze a poskytnutí vodítka pro zjednáání nápravy ve vnitrostátních p edpisech lenských stát , ale též v progresivním p ístupu adresování doporu ení orgán m EU. eské justiční orgány se již dlouho potýkají s problémem zaji-t ní p eklad EZR, pokud lenské státy stanovují pro vyhotovení krátké lh ty. Skupina odborník se s tímto názorem ztotožnila a potvrdila rozvinutí snahy v budoucnu o harmonizaci takových lh t a jazykových požadavk . Velmi významnou otázkou, jež je v dne-ní dob p edm tem debat v orgánech Evropské unie a sd lovacích prost edcích, je také EZR ve sv tle principu proporcionality. Ustanovení § 385 T stanoví, že soud zatýkáací rozkaz nevydává, jestliže by p edáním vznikly eské republice náklady nebo d sledky zjevn nep im ené ve ejnému zájmu na trestním stíhání anebo výkonu trestu odn tí svobody osoby, o jejíž vydání jde. Soud zatýkáací rozkaz rovn ěl nevydává, pokud by byla osob , o jejíž p edání jde, zp sobena újma zjevn nep im ená významu trestního ízení anebo následk m trestného ínu, zejména s ohledem na její v k, sociální postavení anebo rodinné pom ry.

eské justiční orgány podotýkají, že dnes stále neexistují výkladové pokyny nebo

---

¹⁴⁸ § 377 T : „řádosti orgánu cizího státu nelze vyhov t, jestliže by jejím vy ízením byla poru-ena Ústava eské republiky nebo takové ustanovení právního řádu eské republiky, na kterém je t eba bez výhrady trvat, anebo jestliže by vy ízením řádosti byl po-kozen jiný významný chrán ěný zájem eské republiky.õ

ukazatele na evropské úrovni pro hodnocení vhodnosti předložení podnětu k vydání EZR. V evropské justiční praxi se již objevilo mnoho případů, kdy byl EZR vydán pro minoritní delikty, například držení 0.45 gramu marihuany či krádež dvou pneumatik.¹⁴⁹ Nedostatek právní úpravy dodržování principu proporcionality při vydávání EZR může mít v praxi dalekosáhlé následky, především zneužívání daného institutu pro stíhání méně závažné trestné činnosti a s ním spojené omezení osobní svobody. V Hodnotící zprávě je proto navrženo projednání zavedení principu proporcionality na právní úrovni, nejlépe budoucí novelizace Rámcového rozhodnutí.

---

¹⁴⁹ Dostupný z WWW: <<http://www.statewatch.org/news/2007/jul/eu-eaw-evaluation.pdf>>.

Závěr

Evropský zatýkácí rozkaz jako instrument nahrazující tradiční extradiční řízení je bezesporu revolučním nástrojem v oblasti mezinárodní justiční spolupráce v trestních věcech. Jeho význam můžeme spatřovat nejen ve zrychlení a simplifikaci vydávání pachatelů trestných činů v prostoru Evropské unie, ale též ve schopnosti stát se za velmi krátkou dobu své existence předmětem mnoha odborných debat a kontroverzí. Konfrontace před ústavními soudy několika členských států a rozsáhlé debaty o budoucnosti evropského zatýkácího rozkazu v průběhu letošního roku jsou toho příkladem. Samotný institut můžeme přitom chápat jako přirozené vyústění tvorby prostoru svobody, bezpečnosti a práva v Evropské unii za soustavné nutnosti přecházet novým formám trestné činnosti. Musíme si uvědomit, že proces evropské integrace nabírá nezadržitelné tempo, které se nedávno umocnilo přijetím Lisabonské smlouvy a Smlouvy o fungování Evropské unie. Evropská unie získala právní subjektivitu a odstraněním pilířové struktury se nepochybně zjednodušila situace, a uhlí z hlediska unifikace právních nástrojů, i ustanovením justiční spolupráce v trestních věcech a policejní spolupráce jako sdílené pravomoci Unie a členských států. Tím se nepochybně otevírá nová cesta pro zúfění a posílení spolupráce mezi členskými státy v trestní právní oblasti. Evropský zatýkácí rozkaz zde může být velmi přínosným instrumentem pro realizaci takové kooperace.

Ve své práci jsem se snažil poukázat nejen na pozitiva, jež evropský zatýkácí rozkaz a procedura předání přináší, ale též na nedostatky v úpravě evropské a na úrovni vnitrostátních předpisů členských států. Rozdílná úprava některých aspektů evropského zatýkácího rozkazu v právních řádech členských států může být často zdrojem komplikací. Typickým příkladem jsou zmíněné lhůty pro doručení evropského zatýkácího rozkazu, které by dle mého názoru měly být harmonizovány na unijní úrovni. Dalšími příklady z vnitrostátních úprav, které mohou při praktickém uplatnění evropského zatýkácího rozkazu problémy, jsou českým právem upravené dodatečné důvody pro odmítnutí výkonu evropského zatýkácího rozkazu i omezení předání vlastních občanů za činy spáchané před 1. listopadem 2004. Zneúfívání evropského zatýkácího rozkazu pro stíhání bagatelních projevů trestné činnosti též zasluhuje nemalou pozornost. Členské státy by si při vytváření vnitrostátních

prováděcích předpisů týkajících se evropského zatykáckého rozkazu měli uvážit, že členství v Evropské unii sebou nese nejen výhody, ale také jistou míru odpovědnosti, tak jak deklaroval Ústavní soud České republiky v nálezu o evropském zatykáckém rozkazu. Pokud chtějí obě evropské státy naplňovat spektrum Evropské unie využívat benefity plynoucí ze čtyř základních svobod a současně zachovat vysokou úroveň ochrany před závažnými projevy trestné činnosti, měli by připustit některá nová opatření nutná pro řešení projevů nadnárodní kriminality.

Pokud vezmeme v úvahu jeden z nejkontroverznějších elementů evropského zatykáckého rozkazu, tj. omezení zásady oboustranné trestnosti u vybraných kategorií trestných činů, plně se ztotožňuji s názorem Ústavního soudu České republiky, že obecný výčet jednání 1. 2 odst. 2 Rámcového rozhodnutí je kompromisem, kterým se evropské státy snaží dosáhnout ochrany společně sdílených hodnot. V souvislosti s plánovaným přistoupením Evropské unie k Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod se neobávám snížení standardu ochrany lidských práv, ale spíše jeho posílení. V rámci zachování principu legality je na místě diskutovat o otázce harmonizace skutkových podstat závažných trestných činů, na které se zásada oboustranné trestnosti nebude aplikovat. K tomuto cíli ale stále vede dlouhá cesta.

Přes existenci výše uvedených problematických okruhů se v justiční praxi jeví evropský zatykácký rozkaz na základě hodnotících zpráv jako velmi pozitivní řešení pro zjednodušení a urychlení mezinárodní justiční spolupráce v trestních věcech. V dnešních dobách bychom jistě pravděpodobně neměli pochybovat o jeho existenci, ale měli bychom se spíše soustředili na budoucnost a možnou nápravu problémů, které se mohou objevovat v justiční praxi v souvislosti s jeho využitím. Domnívám se, že postupná harmonizace trestně právních předpisů evropských států, řádná implementace Rámcového rozhodnutí a jeho případná novelizace v souvislosti s principem proporcionality je touto správnou cestou pro posílení justiční spolupráce v trestních věcech v Evropské unii prostřednictvím institutu evropského zatykáckého rozkazu.

Seznam zkratek

EU	Evropská unie
EÚLP	Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod ze dne 4. listopadu 1950
EÚV	Evropská úmluva o vydávání ze dne 13. prosince 1957
EZR	Evropský zatýkací rozkaz
Instrukce MS	Instrukce Ministerstva spravedlnosti z 24. srpna 2007, č. j. 66/2004-MO-J/155, o postupu soudů ve styku s členskými státy Evropské unie ve věcech trestních
KSZ	Krajské státní zastupitelství
LZPS	Listina základních práv a svobod, Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů
Pokyn obecné povahy NSZ	Pokyn obecné povahy nejvyššího státního zástupce ze dne 21. ledna 2011 o mezinárodní justiční spolupráci v trestních věcech
Rozhodnutí	Rozhodnutí Rady ze dne 28. února 2002 o zřízení Evropské jednotky pro soudní spolupráci (Eurojust)
Rámcové rozhodnutí	Rámcové rozhodnutí Rady ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi jednotlivými členskými státy (2002/584/JVV)
SD EU	Soudní dvůr Evropské unie
SFEU	Smlouva o fungování Evropské unie
SIS	Schengenský informační systém
Smlouva o ES	Smlouva o založení Evropského společenství
Smlouva o EU	Smlouva o Evropské unii
SPÚ	Schengenská prováděcí úmluva (Úmluva k provedení Dohody ze dne 14.6. 1985 mezi vládami států)

	Hospodářské unie Beneluxu, SRN a Francouzské republiky o postupném odstranění kontrol na společných hranicích)
TrZ	Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpis
T	Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, ve znění pozdějších předpis
TZ	Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpis
Ústava	Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpis
Zákon o EZR	Zákon o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy ze dne 21. července 2004 (<i>Gesetz über den Europäischen Haftbefehl (EuHbG)</i>)

Použitá literatura

Monografie:

- BLEKXTOON, R., VAN BALLEGOOIJ, W., KEIJZER, N. et al. *Handbook on the European Arrest Warrant*. The Hague: T.M.C.ASSER PRESS, 2005. 283 s. ISBN 90-6704-181-5.
- CÍSAŘOVÁ, D., FENYK, J., GIVNA, T. et al. *Trestní právo procesní*. 5. vyd. Praha: ASPI, 2008. 812 s. ISBN 978-80-7357-348-5.
- EMMERT, F. *European Union Law Cases*. The Hague: Kluwer Law International, 2000. 704 s. ISBN 978-9041114594.
- KEIJZER, N., VAN SLIEDREGT, E. et al. *The European Arrest Warrant in Practice*. The Hague: T.M.C.ASSER PRESS, 2009. 464 s. ISBN 978-90-6704-293-2.
- KLOUKOVÁ, S., FENYK, J., *Mezinárodní justiční spolupráce v trestních věcech*. 2. aktual. a uprav. vyd. Praha: Linde, 2005. 1024 s. ISBN 80-7201-527-3.
- KMEC J. *Evropské trestní právo: Mechanismy evropské trestního práva a vytváření skutečného evropského trestního práva*. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2006. 230 s. ISBN 80-7179-535-6.
- POLÁK, P. *Rámcová rozhodnutí a zásada vzájemného uznávání rozhodnutí v trestních věcech*. Praha: LexisNexis CZ, 2007. 94 s. ISBN 80-86920-15-1.
- STÍFEL, I., POLÁK P., Fenyk, J., Hájek, R. *Trestní zákoník a trestní řád. Průvodce trestním právním předpisem a judikaturou*. 2. díl-Trestní řád. Praha: Linde, 2010. 1198 s. ISBN 978-80-7201-803-1.
- TOMÁŠEK, M. et al. *Evropské trestní právo*. Praha: Linde, 2009. ISBN 97880-7201-737-9.

Odborné články

- BANASKIEWICZ, Boleslaw. Ústavní judikatura nového členského státu EU v období vyzváním evropské integrace: zkušenosti Ústavního tribunálu Polské republiky. *Jurisprudence*. 2005, č. 7, s. 3-14.

- ERRERA, Roger. Extradice a lidská práva. *EMP*. 1998, . 7, s. 3-11.
- FILIP, Jan. Evropský zatýkací rozkaz p ed ústavními soudy. *asopis pro právní v du a praxi*. 2005, . 2, s. 155-162.
- JIROUSEK, Adam. N mecký zákon o evropském zatyka i protiústavní-do asný stop p edávání n meckých ob an do lenských stát Evropské unie. *Jurisprudence*. 2005, . 7, s. 38-43.
- KLOU KOVÁ, Sv tlana. Evropský zatýkací rozkaz. *Státní zastupitelství*. 2004, . 1, str. 2-9.
- Kolektiv autor . Rozsudky, o kterých se hovo í. *Judikatura Evropského soudního dvora*. 2005, . 4, s. 354-366.
- KOMÁREK, Jan. European constitutionalism and the european arrest warrant: in search of the limits of šcontrapunctual principlesõ. *Common Market Law Review*. 2007, . 44. s. 9-40.
- KYSELA, Jan. Rok 2004 ve vývoji vybraných institut eského ústavního práva-1. ást. *Právní rozhledy*. 2005, . 12, s. 424.
- LAZOWSKI, Adam. Poland: Constitutional Tribunal on the Surrender of Polish Citizens Under the European Arrest warrant. Decision of 27April 2005. *European Constitutional Law Review*. 2005, . 1, s. 569-581.
- MAR^{TM}ÁLKOVÁ, Zuzana, B ÍZA, Petr. Vztah rámcových rozhodnutí a mezinárodních smluv. *Právní rozhledy*. 2006, . 20, s. 742-750.
- NOHLEN, Nicolas. Germany: The European Arrest Warrant case. *International Journal of Constitutional Law*. 2008, . 1, s. 153-161.
- NUSSBERGER, Angelika. Poland: The Constitutional Tribunal on the Implementation of the European Arrest Warrant. *International Journal of Constitutional Law*. 2008, . 1, s. 162-170.
- POLÁK, P emysl, FENYK, Jaroslav. Etiologie projev trestního práva v Evropské unii. *Acta Universitatis Carolinae. Iuridica*. 2005, . 2, s. 7-45.
- POLÁK, P emysl. Meze mofností právní úpravy justí ní spolupráce v trestních v cech rámcovým rozhodnutím. *Právní rozhledy*. 2004, . 17, s. 630-635.

- POMAHA , Richard. Evropský soudní dvůr: Evropský zatýkací rozkaz a požadavek oboustranné trestnosti. *Trestní právní revue*. 2007, . 6, s. 173-175.
- POMAHA , Richard. Evropský soudní dvůr: Meze odmítnutí výkonu evropského zatýkacího rozkazu. *Trestní právní revue*. 2011, . 2, s. 60.
- RACSMÁNY-DEEN, Zsuzsanna. The European Arrest Warrant and the Surrender of Nationals Revisited: The Lessons of Constitutional Challenges. *European Journal of Crime, Criminal Law and Criminal Justice*. 2006, . 14/3, s. 271-306.
- SARMIENTO, Daniel. European Union: The European Arrest Warrant and the quest for constitutional coherence. *International Journal of Constitutional Law*. 2008, . 1, s. 171-183.
- TĀMAL, Pavel. Nad tzv. euronovelou TrZ provedenou zákonem . 537/2004 Sb. *Právní zpravodaj*. 2004, . 11, s. 11-13.
- TSADIRAS, Alexandros. Cyprus Supreme Court, Judgement of 7 November 2005 (Civil Appeal no. 294/2005) on the Cypriot European Arrest Warrant Law. *Common Market Law Review*. 2007, . 44, s. 1515-1528.
- ZEMAN, Pavel. Eurojust-evropská instituce pro justiční spolupráci. *Acta Universitatis Carolinae. Iuridica*. 2005, . 2, s. 73-90.
- ZEMÁNEK, Jiří; Eurokonformní výklad rámcového rozhodnutí-povinnost nebo nepřipustný soudcovský aktivismus? *EMP/Jurisprudence*. 2005, . 8, s. 37-40.

Judikatura

- Nález Ústavního soudu České republiky sp. zn. Pl ÚS 66/04 ze dne 3. května 2006. Dostupný z WWW:
<http://nalus.usoud.cz/Search/ResultDetail.aspx?id=100&pos=1&cnt=6&typ=result>>.
- Nález Ústavního tribunálu Polské republiky sp. zn. P 1/05 ze dne 27. 4. 2005.
- Rozhodnutí kyperského ústavního soudu . 294/2005 ze dne 7. listopadu 2005.
- Rozhodnutí Spolkového ústavního soudu SRN BVerfG, 2 BvR 2236/04 ze dne 18. července 2005.
- Rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie ve věci C-261/09 Gaetano Mantello ze dne 16. listopadu 2010.

- Rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie ve věci C-388/08 Leymann and Pustovarov ze dne 1. prosince 2008. Dostupný z WWW: <http://eur-lex.europa.eu/Notice.do?val=483829:cs&lang=en&list=489474:cs,483829:cs,481657:cs,&pos=2&page=1&nbl=3&pgs=10&hwords=&checktexte=checkbox&visu=#texte>.
- Rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie ve věci C-123/08 Dominic Wolzenburg ze dne 6. října 2009. Dostupný z WWW: http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V6&T2=2008&T3=123&RechType=RECH_nature1&Submit=Search.
- Rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie ve věci C-388/08 Szymon Kozłowski ze dne 17. července 2008. Dostupný z WWW: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:62008CJ0066:EN:HTML>.
- Rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie ve věci C-105/03 Maria Pupino ze dne 16. června 2005. Dostupný z WWW: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:62003CJ0105:EN:PDF>.
- Rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie ve věci C-303/05 Advocaten voor de Wereld ze dne 3. května 2005. Dostupný z WWW: <http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=EN&Submit=rechercher&numaff=C-303/05>.
- Rozhodnutí Soudního dvora EU ve spojených věcech C-187/01 a C-385/01 Gözütok a Brügger ze dne 11. února 2003. Dostupný z WWW: <http://eur-lex.europa.eu/Notice.do?mode=dbl&lang=en&lng1=en,cs&lng2=cs,da,de,el,en,es,et,fi,fr,hu,it,lt,lv,mt,nl,pl,pt,sk,sl,sv,&val=277837:cs&page=1&hwords=>>.
- Rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie ve spojených věcech C-6/90 a C-9/90 Andrea Francovich a Danilo Bonifaci a jiní v. Itálie ze dne 19. listopadu 1991. Dostupný z WWW: <http://eur-lex.europa.eu/Notice.do?val=176856:cs&lang=en&list=176856:cs,176745:cs,165618:cs,&pos=1&page=1&nbl=3&pgs=10&hwords=&checktexte=checkbox&visu=#texte>.
- Rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie ve věci C-26/62 van Gend & Loos ze dne 5. února 1963.

- Rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie ve věci C-10/61 Komise EHS v. Italská republika ze dne 27. února 1962. Dostupný z WWW: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:61961CJ0010:EN:PDF>>.
- Rozhodnutí Oberlandesgericht Stuttgart ze dne 26. října 2006, 3 Ausl 52/06. Dostupný z WWW: http://www.auslieferungshaft.de/3_ausl_52-06.htm>.
- Rozhodnutí House of Lords ze dne 28. února 2007 ve věci Dabas v. High Court of Justice Madrid, bod 5. Dostupný z WWW: <http://www.ipsufactoj.com/international/2008/Part01/int2008%2801%29-001.htm>>.
- Usnesení Vrchního soudu v Olomouci 2To 80/2006 ze dne 27. července 2006. Dostupný z WWW: http://www.nsoud.cz/JudikaturaNS_new/judikatura_vks.nsf/WebSearch/04CD595E5683606DC125781B006AC706?openDocument>.
- Rozhodnutí Krajského soudu v Praze Nt 453/2007.

Právní předpisy

- Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
- Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů (Listina základních práv a svobod).
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů.
- Rámcového rozhodnutí Rady o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi jednotlivými členskými státy ze dne 13. června 2002 (2002/584/JVV).
- Rozhodnutí Rady ze dne 28. února 2002 o zřízení Evropské jednotky pro soudní spolupráci (Eurojust) za účelem posílení boje proti závažné trestné činnosti (2002/187/SVV).

- Rámcové rozhodnutí Rady 2009/299/SVV ze dne 26. února 2009, kterým se m ní rámcová rozhodnutí 2002/584/SVV, 2005/214/SVV, 2006/783/SVV, 2008/909/SVV a 2008/947/SVV a kterým se posilují procesní práva osob a podporuje uplat ování zásady vzájemného uznávání rozhodnutí na rozhodnutí vydaná v soudním jednání, kterého se doty ná osoba nezú astnila osobn .
- Sm rnice Evropského parlamentu a Rady ze dne 29. dubna 2004 o právu ob an Unie a jejich rodinných p íslu-ník svobodn se pohybovat a pobývat na území lenských stát .
- Návrh sm rnice Evropského parlamentu a Rady ze dne 8. ervna 2011 o právu na p ístup k obhájci v trestním ízení a o právu na komunikaci po zat ení.
- Evropská úmluva o vydávání ze dne 13. prosince 1957, vyhlá-ená pod . 549/1992 Sb.
- Druhý dodatkový protokol k Evropské úmluv o vydávání ze dne 17. b ezna 1978 (sd lení Ministerstva zahrani ních v cí . 30/1997 Sb.).
- Dohoda mezi vládami stát Hospodá ské unie Beneluxu, SRN a Francouzské republiky o postupném odstra ování kontrol na spole ných hranicích ze dne 14. ervna 1985 (Schengenská dohoda).
- Úmluva k provedení Dohody ze dne 14. ervna 1985 mezi vládami stát Hospodá ské unie Beneluxu, SRN a Francouzské republiky o postupném odstra ování kontrol na spole ných hranicích (Schengenská provád cí úmluva).
- Smlouva o Evropské unii uzav ená dne 7. února. 1992. Ú . v st. C 191 z 29. ervence 1992.
- Úmluva o z ízení Evropského policejního ú adu (Úmluva o Europolu), p íjatá v Bruselu dne 26. ervence 1995, vyhlá-ená pod . 72/2005 Sb. m. s.
- Úmluva o zjednodu-eném vydávacím ízení mezi státy Evropské unie ze dne 10. b ezna 1995. Ú . v st. C 78 z 30. b ezna 1995.
- Úmluvu o vydávání mezi lenskými státy Evropské unie ze dne 27. zá í 1996. Ú . v st. C 313 z 23. íjna 1996.
- Amsterdamská smlouva pozm ující Smlouvu o Evropské unii, smlouvy o založení Evropských spole enství a n které související akty, podepsaná dne 17. ervence 1997. Ú . v st. C 340 z 10. listopadu 1997.

- Smlouva z Nice pozm ěn ějící Smlouvu o Evropské unii, smlouvy o založení Evropských spole enství a n které související akty, podepsaná dne 26. února 2001. Ú . v st. C 80 ze dne 10. b ezna 2001.
- Úmluva o ochran ě lidských práv a základních svobod ze dne 4. listopadu. 1950, vyhlá-ená pod . 209/1992 Sb.
- Lisabonská smlouva pozm ěn ějící Smlouvu o Evropské unii a Smlouvu o založení Evropského spole enství ze dne 13. prosince. 2007, vyhlá-ená pod . 111/2009 Sb. m. s.
- Víde ská úmluva o smluvním právu ze dne 23. 5. 1969, vyhlá-ená pod . 15/1988 Sb.
- Instrukce Ministerstva spravedlnosti z 24. srpna 2007, . j. 66/2004-MO-J/155, o postupu soud ě ve styku s ěnskými státy Evropské unie ve v cech trestních.
- Pokyn obecné povahy nejvy- ěšního státního zástupce ze dne 21. ledna 2011 o mezinárodní justici ní spolupráci v trestních v cech.
- Vyhlá-ka Ministerstva spravedlnosti . 258/2006 Sb., kterou se stanoví vzor evropského zatýkácího rozkazu a vzor osv d ění o vydání p ěkazu k zaji-t ění majetku nebo d kazního prost edku.

Elektronické zdroje

- *Action plan of the Council and the Commission on how best to implement the provisions of the Treaty of Amsterdam on an area of freedom, security and justice* [online]. Aktualiz. 20.5.2011. [cit. 16.9.2011]. Dostupný z WWW: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31999Y0123%2801%29:EN:HTML>>.
- *Akt o podmínkách p istoupení ěské republiky* [online]. [cit. 18.10.2011]. Dostupný z WWW: http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701/_s.155/705?docid=83>.
- *Commission staff working document-Annex to the Report from the Commission on the implementation since 2005 of the Council Framework Decision of 13 June 2002 on the European arrest warrant and the surrender procedures*

- between Member States (KOM/2007/0407 final)* [online]. Aktualiz. 25.9.2011. [cit. 25.9.2011]. Dostupný z WWW: <http://www.statewatch.org/news/2007/aug/eu-com-eaw-sec-979.pdf>>.
- *Dánsko v Evropské unii* [online]. 2005 [cit. 25.10.2011]. Dostupný z WWW: <http://www.euroskop.cz/510/sekce/dansko-v-evropske-unii/>>.
  - *Druhá zpráva hodnotící stav provádění rámcového rozhodnutí o evropském zatýkacím rozkazu a postupech p edávání mezi lenskými státy MEMO/07/288* [online]. [cit. 17.10.2011]. Dostupný z WWW: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/07/288&format=HTML&aged=1&language=CS&guiLanguage=fr>>.
  - *Hodnotící zpráva o tvrtém kole vzájemných hodnocení „praktické uplatování evropského zatýkacího rozkazu a odpovídajících postup p edávání mezi lenskými státy o zpráva o eské republice* [online]. [cit. 21.10.2011]. Dostupný z WWW: <http://register.consilium.europa.eu/pdf/cs/08/st15/st15691-re02.cs08.pdf>>.
  - *Proposed subject for discussion at the experts' meeting on the application of the Framework Decision on the European arrest warrant on 17 July 2007 o the proportionality principle* [online]. Aktualiz. 21.10.2011. [cit. 21.10.2011]. Dostupný z WWW: <http://www.statewatch.org/news/2007/jul/eu-eaw-evaluation.pdf>>.
  - *Rámcové rozhodnutí Rady 2009/299/SVV ze dne 26. února 2009, kterým se m ní rámcová rozhodnutí 2002/584/SVV, 2005/214/SVV, 2006/783/SVV, 2008/909/SVV a 2008/947/SVV a kterým se posilují procesní práva osob a podporuje uplatování zásady vzájemného uznávání rozhodnutí na rozhodnutí vydaná v soudním jednání, kterého se doty ná osoba nezú astnila osobn* [online]. Aktualiz. 20.5.2011. [cit. 30.9.2011]. Dostupný z WWW: <<http://eur-law.eu/CS/Ramcove-rozhodnuti-Rady-2009-299-SVV-dne-26-,461265,d>>.
  - *SD LENÍ Ministerstva zahrani ních v cí o ukon ení platnosti Úmluvy o Europolu a souvisejících smluvních dokument* [online]. [cit. 27.9.2011]. Dostupný z WWW: <http://www.epravo.cz/top/zakony/sbirka-zakonu/sdeleni-ministerstva-zahranicnich-veci-o-ukonceni-platnosti-umluvy-o-europolu-a-souvisejicich-smluvnich-dokumentu-17584.html?mail>>.

- *Schengenská prováděcí úmluva* [online]. [cit. 13.9.2011]. Dostupný z WWW: www.mvcr.cz/SCRIPT/ViewFile.aspx?docid=21438623>.
- *Směrnice Evropského parlamentu a Rady o právu na přístup k obhájci v trestním řízení a o právu na komunikaci po zatčení ze dne 8. června 2011* [online]. Aktualiz. 20.5.2011. [cit. 15.10.2011]. Dostupný z WWW: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0326:FIN:CS:PDF>>.
- *Zastoupení Nejvyššího státního zastupitelství v Eurojustu* [online]. [cit. 21.9.2011]. Dostupný z WWW: <http://portal.justice.cz/nsz/hlavni.aspx?j=39&o=29&k=2704&d=18993>>.
- *Zpráva Komise o provádění rámcového rozhodnutí Rady ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy od roku 2005 [SEK (2007) 979] ze dne 11.7. 2007 (KOM/2007/0407 v konečném znění)* [online]. Aktualiz. 20.5.2011. [cit. 25.9.2011]. Dostupný z WWW: <http://eur-lex.europa.eu/Notice.do?mode=dbl&lng1=en,cs&lang=&lng2=bg,cs,da,de,el,en,es,et,fi,fr,hu,it,lt,lv,mt,nl,pl,pt,ro,sk,sl,sv,&val=452016:cs&page=1&hwords=>>.
- *Zpráva Komise založená na článku 34 rámcového rozhodnutí Rady ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi jednotlivými členskými státy {SEK 2005 (267)}* [online]. Aktualiz. 20.5.2011. [cit. 17.10.2011]. Dostupný z WWW: <http://eur-lex.europa.eu/Notice.do?mode=dbl&lng1=cs,cs&lang=&lng2=cs,da,de,el,en,es,et,fi,fr,hu,it,lt,lv,mt,nl,pl,pt,sk,sl,sv,&val=395474:cs&page=&hwords=null>>.

í í í í í í í í ... Fotografie a otisky prst vyfládané osoby, jsou-li k dispozici a lze-li je předat, nebo údaje o osobě, která má být kontaktována za účelem získání těchto informací nebo profilu DNA (jsou-li tyto údaje k dispozici, ale nebyly předloženy).

b) Rozhodnutí, na němž je zatýkácí rozkaz založen:

1. Zatýkácí rozkaz nebo soudní rozhodnutí se stejným účinkem:

í í í í í í í í í í í í í í í í í í í

Druh:

í
í í í í í í í í ..

2. Vykonatelný rozsudek:

í ..

.....í í

í í í í í í í í Spisová značka:

í í

í í í .

c) Údaje o délce trestu:

1. Horní hranice sazby trestu odepření svobody nebo maximální doba ochranného opatření spojeného s omezením osobní svobody, které lze uložit za trestný čin (trestné činy):

.....

.....

2. Délka uložení trestu odepření svobody nebo nařízeného ochranného opatření spojeného s omezením osobní svobody:

.....

Zbývající část trestu, která má být vykonána:

.....

.....

d) Rozhodnutí vynesené v nepřítomnosti:

- dotyčná osoba byla osobně předvolána nebo jinak vyrozuměna o dni a místě konání jednání, které vedlo k rozhodnutí vynesnému v nepřítomnosti, nebo

- dotyčná osoba nebyla osobně předvolána ani jinak vyrozuměna o dni a místě konání jednání, které vedlo k rozhodnutí vynesnému v nepřítomnosti, ale po předání má tyto právní záruky (tyto záruky lze poskytnout předem)

Bližší údaje o právních zárukách:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Povaha a právní kvalifikace trestného činu a použitelná ustanovení právních předpisů :

I. Pokud to přichází v úvahu, zahrňte jeden, popřípadě více z následujících trestných jednání, které lze ve vystavujícím členském státě potrestat trestem odnětí svobody nebo ochranným opatřením spojeným s omezením osobní svobody s horní hranicí sazby nebo délkou trvání nejméně tři roky a které jsou vymezeny právem vystavujícího členského státu:

q účast na zločinném spolčení,

q terorismus,

q obchod s lidmi,

q pohlavní vykořisťování dítěte a dětská pornografie,

q nedovolený obchod s omamnými a psychotropními látkami,

q nedovolený obchod se zbraněmi, strelivem a výbušninami,

q korupce,

q podvody včetně podvodů postihujících zájmy Evropských společenství ve smyslu

Úmluvy ze dne 26. července 1995 o ochraně finančních zájmů Evropských

společenství,

q legalizace výnosů z trestné činnosti,

q padělaní peněz,

q poškození trestná činnost,

q trestná činnost proti životnímu prostředí, včetně nedovoleného obchodu s ohroženými

druhy živočichů a ohroženými druhy a odrůdami rostlin,

q napomáhání při nedovoleném překročení státní hranice a při nedovoleném pobytu,

q vražda, těžká újma na zdraví,

q nedovolený obchod s lidskými orgány a tkáněmi,

q únos, omezování osobní svobody a braní rukojmí,

q rasismus a xenofobie,

q organizovaná nebo ozbrojená loupež,

q nedovolený obchod s kulturními statky, včetně starožitností a uměleckých děl,

q podvodná jednání,

q vydírání a vymáhání peněz za ochranu,

q padělaní a pirátství výrobků,

q padělaní veřejných listin a obchod s veřejnými listinami,

q padělaní platebních prostředků,

q nedovolený obchod s hormonálními látkami a jinými prostředky na podporu růstu,
q nedovolený obchod s jadernými nebo radioaktivními materiály,
q obchod s odcizenými vozidly,
q znásilnění,
q flháství,
q trestné činy, jejichž stíhání a trestání je v pravomoci Mezinárodního trestního soudu,
q únos letadla nebo plavidla,
q sabotáž.

II. Úplný popis trestného činu nebo trestných činů neuvedených v oddíle I:

.....
.
.....
.
.....
.....
..

f) Ostatní okolnosti související s případem (nepovinné údaje):
(Poznámka: Tato část se může týkat poznámek o extraterritorialitě, přerušování lhůt a jiných následcích trestného činu)

.....
....
.....
.....
..

g) Zatýkácí rozkaz se vztahuje i na zabavení a předání v cí, sloužících popřípadě jako důkaz:

Tento zatýkácí rozkaz se vztahuje rovněž na zabavení a předání v cí, které vyhledaná osoba získala trestným činem:

Popis v cí (a místo, kde se nachází), (jsou-li známy):

.....
.
.....
.....
.....
..

h) Trestný čin nebo trestné činy, na základě kterých byl tento zatýkácí rozkaz vydán, lze potrestat doživotním trestem odnětí svobody nebo doživotním ochranným opatřením spojeným s omezením osobní svobody, nebo které vedly k takovému trestu nebo opatření:

- právní řád vystavujícího členského státu umožňuje prozkoumat uložení trestu nebo nařízené opatření na žádost

nebo nejméně po 20 letech za účelem upuštění od výkonu tohoto trestu nebo opatření, nebo

- právní řád vystavujícího členského státu umožňuje požádat o udělení milosti, o kterou může osoba požádat na

základ práva nebo praxe vystavujícího členského státu za účelem upuštění od výkonu tohoto trestu nebo opatření.

i) Justiční orgán, který vydal zatýkácí rozkaz:

Ústřední název:

Jméno (jména) a příjmení soudce :

í ..
.....í
í í í í í í í í í í í í

Postavení (slufební postavení/titul):

í ..
.....í í
í í í í í í í í í í í ...

Spisová značka:

í
í í í í í í í

Adresa:

í
í í í í í í í í í í í .
.....í í
í í í í í í í í í í í ...

Tel.: (kód země) (předčíslí oblasti/města) (...)

í í

Fax: (kód země) (předčíslí oblasti/města) (...)

í í

E-mail:

í
í í í í í í í í í í í .

Údaje o kontaktní osobě pro potřebná praktická opatření ohledně

předání:.....
...í .....

Je-li za doručení a administrativní převzetí evropských zatýkácích rozkazů zodpovědný ústřední orgán:

Název ústředního orgánu:

.....í í
í í í í í í í í í í í .....

Popisová kontaktní osoba (titul/slufební postavení a jméno/jména a příjmení):

.....í í
í í í í í í í í í í í .....

Adresa:

í
í í í í í í í í í í í .
.....í í
í í í í í í í í í í í .....

Tel.: (kód země) (předčíslí oblasti/města) (...)

í .

Fax: (kód země) (předčíslí oblasti/města) (...)

í ..E-mail:

í
í í í í í í í í í í í

Podpis vystavujícího justičního orgánu nebo jeho zástupce:

.....í í í
í í í í í í í í .....

Jméno (jména) a příjmení :

í
í

Postavení (titul/ služební postavení):

í .

Datum:

í
í í í í í í í í í í

(Popřípadě) úřední razítko

Resumé

The European Arrest Warrant

The aim of my diploma thesis is to analyze the Framework Decision of 13 of June on the European Arrest Warrant and the surrender procedures between Member States (2002/584/JHA), next as "FWD", and how it has contributed to the creation of new simplified and more effective system of extradition of criminals among the Member States of the European Union. The historical development of international judicial cooperation in criminal matters and the extradition procedure will be discussed first in order to understand the need for a new solution for handling with the new forms of organised cross boarder crime in the European Union that were brought by the introduction of the principle of free movement of persons and the abolition of boarder checks after the Schengen Agreement. This will lead us to the critical analysis of fundamental principles on which the European Arrest warrant is based, its practical application by the judicial authorities in different Member States and core problematic issues that the daily practise of surrender procedure is nowadays facing. The possible solutions for such questions will be presented, not only on the state but also on the Union level. A part of my research is also devoted to the transposition of the FWD into the Czech legal order and decisions of constitutional courts in selected Member States regarding such issue.

The thesis is composed of nine chapters. Chapters one and two are of an introductory character and describe the historical consequences of judicial cooperation in criminal issues in Europe and the precedent rigid extradition procedure. Chapter two is divided into five subchapters, the last of them is further divided into five parts dealing with the development of judicial cooperation in Europe until the adoption of the FWD.

Chapter three examines the legal nature of framework decisions as legal instruments under the former third pillar and its indirect effect declared by the Court of Justice of the European Union in case *Maria Pupino*. The relation between the framework decisions and international treaties is further discussed at the end of the chapter.

Chapter four as one of the major parts of my research analyzes the FWD itself. It is subdivided into three major sections. The first section focuses on the definition of the European Arrest Warrant as a judicial decision issued by a Member State with a view to the arrest and surrender by another Member State of a requested person, for the purposes of conducting a criminal prosecution or executing a custodial sentence or detention order. The second section examines the conditions of the application of the European Arrest Warrant, particularly the controversial principle of abolition of dual criminality requirement regarding the FWD list of 32 offences, principle of speciality and grounds for mandatory and optional non-execution of the European Arrest Warrant. Further analysis of recent case law of the Court of Justice of the European Union regarding the application of the European Arrest Warrant is also included in the chapter. The last section concentrates on the surrender procedure according to the provisions of the FWD.

Furthermore, chapter five introduces the topic of transposition of the FWD into Czech legal order and the problematic aspects of it that led to a scrutiny of the transposing provisions before the Czech Constitutional Court. Next chapter focuses on domestic implementing legislation and surrender procedure to the Czech Republic and from the Czech Republic.

Parts seven and eight of my work are composed as critical analysis of the selected decisions of constitutional courts throughout Europe that dealt with constitutionality of legislation implementing the FWD into national legal orders. The most controversial issues that were subject of the selected cases are limitation of the double criminality requirement and also the surrender of executing state's own nationals. Both of those concerns were directly challenged before the Czech Constitutional Court which eventually rejected a proposal for cancellation of the implementing legislation. The last chapter introduces the evaluation report on the application of the European Arrest warrant in the Czech Republic and legislative changes that should be considered on the Union and also on Czech national level.

Although the European Arrest Warrant is being considered as one of the most controversial legal instruments of the last decade its outcomes according to the various evaluation reports are positive and it seems to be working effectively. The main goal of my research was not to address the abolishment of the European Arrest Warrant or to

act in its favour. The approach that I present is to remedy the negative aspects so it could create the well-developed area of freedom, security and justice in the European Union.

Abstrakt

Cílem mé diplomové práce je analyzovat rámcové rozhodnutí ze dne 13. června o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy (2002/584/SVV) a jeho dopis k vytvoření nového zjednodušeného a efektivního systému vydávání mezi členskými státy Evropské unie. Práce v úvodu pojednává o historickém vývoji mezinárodní justiční spolupráce v trestních věcech a řízení o vydání, abychom pochopili potřebu nového řešení pro stíhání nových forem organizovaného přeshraničního zločinu v Evropské unii, které přineslo zavedení zásady volného pohybu osob a zrušení kontrol na vnitřních hranicích dle Schengenských dohod. V rámci mého výzkumu se zamíráme na základní zásady, na nichž je založen evropský zatýkací rozkaz, na jeho praktické uplatnění justičními orgány v členských státech a na hlavní problematické okruhy, kterým každodenní justiční praxe při postupu předávání v dnešní době čelí. Část práce je věnována též řešení problematických aspektů evropského zatýkacího rozkazu nejen na státní, ale i na úrovni unijní. Další část mého výzkumu je rovněž věnována provedení rámcového rozhodnutí o evropském zatýkacím rozkazu do českého právního řádu a rozhodnutí ústavních soudů ve vybraných členských státech, které se implementace rámcového rozhodnutí týkaly.

Práce se skládá z devíti kapitol. První a druhá kapitola jsou úvodního charakteru a popisují historické následky justiční spolupráce v trestních věcech v Evropě a proces vydání zatýkaného vydávacího řízení. Druhá kapitola je rozdělena do pěti subkapitol, přičemž poslední z nich se dále dělí na pět částí, které se zabývají vývojem justiční spolupráce v Evropě a do přezkoumání rámcového rozhodnutí o evropském zatýkacím rozkazu.

Třetí kapitola se zabývá právní povahou rámcových rozhodnutí jako legislativních nástrojů v rámci bývalého třetího pilíře EU a jejich nepřímým účinkem deklarovaným Soudním dvorem Evropské unie v případě *Maria Pupino*. Vztah

rámcových rozhodnutí a mezinárodních smluv je podrobněji rozebrána na konci kapitoly.

tvrtá kapitola jako jedna z hlavních částí mé práce podrobně analyzuje samotné rámcové rozhodnutí o evropském zatýkacím rozkazu. Je rozdělena do tří hlavních sekcí. První část je zaměřena na definici evropského zatýkacího rozkazu jako justičního rozhodnutí, které vydal některý členský stát za účelem zatčení a předání vyhlášené osoby jinému členskému státu za účelem trestního stíhání nebo výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření. Druhá část zkoumá podmínky aplikace evropského zatýkacího rozkazu, zejména kontroverzní otázku principu oboustranné trestnosti týkající se seznamu 32 vybraných trestných činů, zásadu speciality a důvody pro povinné a fakultativní odmítnutí výkonu evropského zatýkacího rozkazu. Další analýza se týká recentní judikatury Soudního dvora Evropské unie. Poslední část se zaměřuje na předávací řízení podle jednotlivých ustanovení rámcového rozhodnutí o evropském zatýkacím rozkazu.

Pátá kapitola adresuje téma provedení rámcového rozhodnutí o evropském zatýkacím rozkazu do českého právního řádu a problematické aspekty s tím související, jež vedly k přezkumu implementační legislativy Ústavním soudem České republiky. Další kapitola se zaměřuje na vnitrostátní provádění předpisů a postup předávání z České republiky do jiného členského státu a naopak.

Části sedmá a osmá mé práce jsou komponovány jako kritický rozbor vybraných rozhodnutí ústavních soudů členských států, které se zabývaly ústavností implementace evropského zatýkacího rozkazu do národních právních řádů. Nejvíce kontroverzní otázky, které byly předmětem vybraných rozhodnutí, jsou omezení požadavku oboustranné trestnosti a rovnost předávání vlastních státních příslušníků. Obě otázky byly předmětem řízení před Ústavním soudem České republiky, který nakonec zamítl návrhy na zrušení prováděcích právních předpisů. Poslední kapitola se zabývá hodnotící zprávou o uplatnění evropského zatýkacího rozkazu v České republice a legislativními změnami, které připadají v úvahu na unijní a také národní úrovni.

Přestože je evropský zatýkací rozkaz považován za jeden z nejkontroverznějších právních nástrojů posledních let, jeho výsledky jsou podle různých hodnotících zpráv pozitivní a efektivní. Hlavním cílem mé práce nebylo diskutovat o bezpředmětnosti

evropského zatýkacího rozkazu nebo pouze argumentovat v jeho prospěch. Přístup, který předkládám, je analýza možného odstranění jeho negativních aspektů tak, aby mohl vytvořit efektivně fungující prostor svobody, bezpečnosti a práva v Evropské unii.

Klí ová slova:

Evropské trestní právo, evropský zatýkací rozkaz, předání

Key words:

European Criminal Law, European Arrest Warrant, Surrender